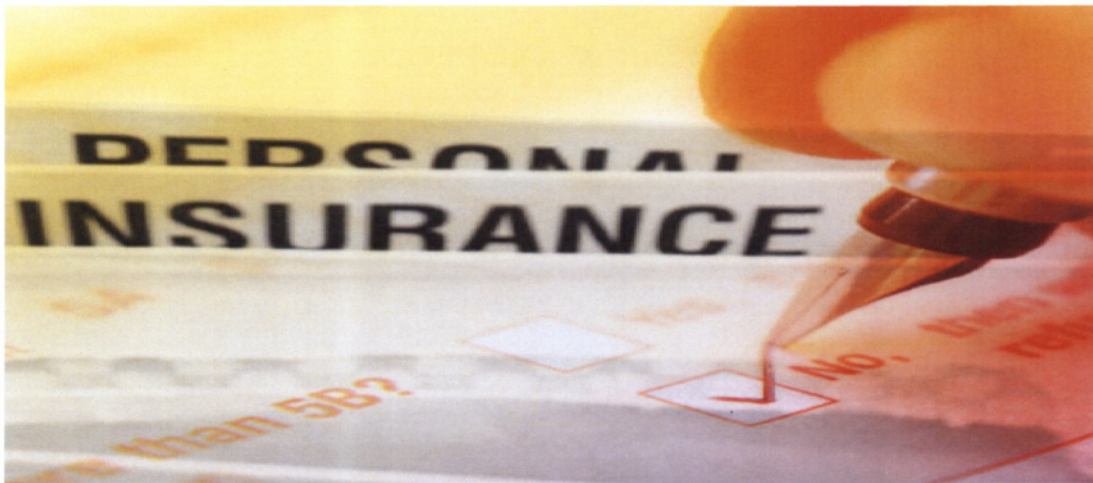

Α.Τ.Ε.Ι. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ

**« ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΣΤΟΥΣ
ΚΛΑΔΟΥΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΥΘΥΝΗΣ »**

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΚΟΥΡΟΥΝΙΩΤΗ ΑΡΓΥΡΩ
Α.Μ.: 2004005

Επιβλέπων καθηγητής: Γ. ΠΑΝΤΕΛΟΠΟΥΛΟΣ
Νοέμβριος, 2010

**ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ
ΑΓΟΡΑΣ ΣΤΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΥΘΥΝΗΣ**

ΚΟΥΡΟΥΝΙΩΤΗ ΑΡΓΥΡΩ

A.M.: 2004005

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6
ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	8
ΑΣΦΑΛΙΣΗ	8
1.1 ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ.....	8
1.2 ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ.....	10
1.3 ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ.....	13
1.4 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ.....	14
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	26
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ	26
2.1 ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ.....	26
2.2 Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ.....	28
2.3 Η ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ.....	44
2.4 ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ.....	50
3.1 ΓΕΝΙΚΑ.....	57
3.2 ΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΣΤΙΣ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ.....	57
3.3 ΥΠΟΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΣ Ο ΚΛΑΔΟΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΣΗΜΕΡΑ;.....	60
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	64
ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ	64
4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	64
4.2 ΟΡΙΣΜΟΣ.....	64
4.3 ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ.....	65
4.4 Η ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ.....	66
(LIABILITY INSURANCE).....	66
4.4.13.1 ΓΕΝΙΚΑ.....	72
4.4.13.2 ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ.....	73
4.4.13.3 ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΟΥ.....	73
BONUS – MALUS SYSTEM.....	73
4.4.13.4 ΠΟΙΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΕΙ ΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ.....	74
4.5 ΝΕΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ.....	74
4.6 ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.....	76

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5.....	78
ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ & GENERALI ELLAS.....	78
5.1 ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ.....	78
5.2 GENERALI ELLAS	84
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	96
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	98

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η οικονομική κρίση την οποία διανύει η ελληνική οικονομία έχει προετοιμάσει το έδαφος για τη σύμπραξη του ιδιωτικού με το δημόσιο φορέα στο χώρο της ασφαλιστικής κάλυψης. Η εκτίμηση αυτή διατυπώθηκε στο Insurance Money Conference 2010 που διεξήχθη στην Αθήνα, από το σύνολο των ασφαλιστικών εταιρειών.

Η στροφή ολοένα περισσότερων Ελλήνων πολιτών στην ιδιωτική ασφάλιση λόγω της αβεβαιότητας που υπάρχει για το μέλλον πολλών Ταμείων αλλά και των ελλειπών υπηρεσιών Υγείας που χαρακτηρίζει τη Δημόσια Υγεία, καθιστά πλέον τους ξένους πολυεθνικούς ομίλους -οι οποίοι με τις εξαγορές των τελευταίων ετών ελέγχουν το μεγαλύτερο μέρος της αγοράς- μεταξύ των βασικών «πυλώνων» κοινωνικής ασφάλισης.

Αν δηλαδή, πριν από μερικά χρόνια, το κράτος είχε σημαντική συμμετοχή στον κλάδο μέσω των κρατικών εταιρειών (Εθνική, Εμπορική, Αγροτική) και οι ασφαλισμένοι αισθάνονταν κάποια... ασφάλεια, πλέον θα πρέπει να εμπιστευθούν τις συντάξεις τους ή τις επενδύσεις τους σε ιδιωτικούς επιχειρηματικούς ομίλους, με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Σήμερα, στην Ελλάδα λειτουργούν 76 ασφαλιστικές επιχειρήσεις οι οποίες μέσα από ευρεία γκάμα προϊόντων προσφέρουν όλο το φάσμα ασφαλίσεων που προσφέρει και η ευρωπαϊκή αγορά. Στην Ελλάδα, εκτός από τις ελληνικές εταιρείες δραστηριοποιούνται πολλές μεγάλες πολυεθνικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις, με αποτέλεσμα ο οξύς ανταγωνισμός να κρατά τις τιμές σε χαμηλά επίπεδα. Παρά ταύτα, η παραγωγή ασφαλιστρών ως ποσοστό του ΑΕΠ παραμένει σταθερή στο 2,2% - από τα χαμηλότερα ποσοστά στην Ευρώπη όπου ο μέσος όρος κυμαίνεται στο 8%. Αρκετοί παράγοντες έχουν οδηγήσει στην καθυστέρηση αυτή, με κυριότερο τη χαμηλή ασφαλιστική συνείδηση αλλά και την έλλειψη συγκροτημένου θεσμικού πλαισίου ενθάρρυνσης συμπληρωματικών προς την Κοινωνική Ασφάλιση σχημάτων, σε αντίθεση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Ήδη οι ασφαλιστικές στρέφονται αποκλειστικά στο βασικό τους αντικείμενο που είναι η ασφάλιση, αφήνοντας σε δεύτερη μοίρα τον επενδυτικό τους ρόλο, στο πλαίσιο των ραγδαίων ανακατατάξεων που λαμβάνουν χώρα στο παγκόσμιο χρηματοοικονομικό περιβάλλον.

Επικεντρώνονται κυρίως σε προϊόντα που σχετίζονται με τις ασφάλειες Ζωής και Υγείας, είτε σε ατομικό, είτε σε ομαδικό επίπεδο, ενώ παράλληλα προσπαθούν να βάλουν τάξη στον προβληματικό για τις περισσότερες εταιρείες, κλάδο των Ζημιών, δηλαδή της ασφάλισης των αυτοκινήτων.

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η εργασία αυτή αποτελείται από τα παρακάτω κεφάλαια :

Το κεφάλαιο 1, το οποίο παρουσιάζει μια γενική εικόνα για την ασφάλιση. Δηλαδή, περιλαμβάνει την έννοια της ασφάλισης, τις δυο βασικές διακρίσεις, το σκοπό και τη λειτουργία της. Επίσης, την ιστορική αναδρομή της ασφάλισης. Και τέλος μια γενικότερη εικόνα για τη συμβολή της ιδιωτικής ασφάλισης στη χώρα μας.

Το κεφάλαιο 2, στο οποίο περιλαμβάνεται η ασφαλιστική αγορά γενικότερα. Επίσης γίνεται αναφορά στην ελληνική ασφαλιστική επιχείρηση αλλά και στην κρατική εποπτεία.

Το κεφάλαιο 3, στο οποίο αναπτύσσεται ο κλάδος περιουσίας και ο καλυπτόμενοι κίνδυνοι αυτού του κλάδου.

Το κεφάλαιο 4, το οποίο περιέχει τον κλάδο αστικής ευθύνης. Στο οποίο αναφέρονται οι βασικές έννοιες αλλά και οι ασφαλίσεις που καλύπτει ο κλάδος αστικής ευθύνης.

Το κεφάλαιο 5, το οποίο περιέχει τις δύο μεγαλύτερες ασφαλιστικές εταιρίες στην Ελλάδα, οι οποίες είναι η Εθνική Ασφαλιστική και η Generali Ellas. Ακόμα, γίνεται αναφορά και στα προϊόντα που προσφέρουν αυτές οι ασφαλιστικές για τους κλάδους περιουσίας και αστικής ευθύνης. Τέλος σε αυτό το κεφάλαιο γίνεται σύγκριση των δύο ασφαλιστικών εταιριών με βάση τα προϊόντα που προσφέρει η κάθε μία.

Το κεφάλαιο 6, το οποίο περιλαμβάνει τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την εργασία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΑΣΦΑΛΙΣΗ

1.1 ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Η έννοια της ασφάλισης είναι σχεδόν τόσο παλιά, όσο και η ανθρώπινη κοινωνία.

Η έννοια της ασφάλισης ορίζεται στην ελληνική ασφαλιστική νομοθεσία από τον ισχύοντα **Νόμο 2496/1997 με το άρθρο 1**: «Με την ασφαλιστική σύμβαση η ασφαλιστική επιχείρηση (ασφαλιστής) αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλει έναντι ασφαλιστρού στον συμβαλλόμενο της (λήπτη της ασφάλισης) ή σε τρίτον, παροχή (ασφάλισμα) σε χρήμα ή εφόσον υπάρχει ειδική συμφωνία, άλλη παροχή σε είδος, όταν επέλθει το περιστατικό από το οποίο συμφωνήθηκε να εξαρτάται η υποχρέωσή του (ασφαλιστική περίπτωση)». **Ασφάλιση, κατά τη νομική έννοια είναι κοινωνία ομοίων κινδύνων που παρέχει στα μέλη της, με αντάλλαγμα (ασφάλιστρο ή εισφορά), αυτόνομη αξίωση για κάλυψη οικονομικής ανάγκης. Ο ορισμός καλύπτει όλες τις μορφές ασφάλισης.**

Η έννοια της ασφάλισης στηρίζεται στο νόμο των μεγάλων αριθμών, προκειμένου να περιοριστούν στο ελάχιστο οι υποθετικοί παράγοντες και να μειωθεί η αστάθεια που ανακύπτει από τις διακυμάνσεις στις επερχόμενες ζημιές από έτος σε έτος. Βασίζεται, δηλαδή στο γεγονός ότι όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμός των **ασφαλιζόμενων κινδύνων** τόσο μικρότερη θα είναι η απόκλιση μεταξύ **αναμενόμενων κινδύνων και πραγματικών ζημιών**.

Η **ασφάλιση λαμβάνει τη μορφή μιας συμφωνίας, μιας σύμβασης** μεταξύ αυτού που επιδιώκει την προστασία, δηλαδή του ασφαλισμένου, και του φορέα που την παρέχει, δηλαδή της ασφαλιστικής εταιρείας. Η ασφαλιστική σύμβαση αποδεικνύεται με το ασφαλιστήριο.

Τα χαρακτηριστικά στοιχεία κάθε ασφάλισης είναι τα εξής:

- **Ο κίνδυνος**, δηλαδή το ενδεχόμενο επέλευσης ενός περιστατικού που είναι σε θέση να δημιουργήσει ένα οικονομικό βάρος (οικονομική ανάγκη), η οποία αποτελεί το βασικότερο χαρακτηριστικό της ασφάλισης. Στη θεωρία των κινδύνων, ως κίνδυνος (ρίσκο, risk) νοείται η οικονομική απώλεια που ενδέχεται να προκύψει είτε από κάποιο α) φυσικό πρόσωπο (θάνατο, ασθένεια, ναυάγιο, πυρκαγιά, θεομηνία κ.ο.κ.), είτε από β) ανθρώπινη πράξη (τροχαίο ατύχημα

κ.ο.κ.), είτε στο πλαίσιο της γ) άσκησης οικονομικής δραστηριότητας (επιχειρηματικοί, επενδυτικοί, συναλλαγματικοί κίνδυνοι).

- **Η κοινωνία κινδύνων**, δηλαδή, η ένωση προσώπων που είναι εκτεθειμένα σε ομοειδείς, κατά κανόνα κινδύνους. Κάθε ασφάλιση βασίζεται στο αξίωμα του «μεγάλου αριθμού» (των μελών της κοινωνίας κινδύνων) δηλ. στον κατακερματισμό του κινδύνου, που σύμφωνα με το νόμο των πιθανοτήτων, πραγματοποιείται σε βάρος ενός πολύ μικρότερου αριθμού προσώπων από όσα απειλεί.
- **Η μετάθεση του κινδύνου** στο φορέα της ασφάλισης.
- **Η δυνατότητα δημιουργίας οικονομικού βάρους (οικονομικής ανάγκης)** από την επέλευση του κινδύνου.
- **Το αντάλλαγμα (ασφαλιστρο εισφορά)** για την κάλυψη της οικονομικής ανάγκης.
- **Η νομική αξίωση κατά του φορέα ασφάλισης** προς ασφαλιστική παροχή.

Υπάρχουν κίνδυνοι, ωστόσο, τόσο μεγάλοι, που καμία εταιρεία δεν μπορεί να αναλάβει την κάλυψή τους μόνη της όσο μεγάλη και αν είναι. Στις περιπτώσεις αυτές εφαρμόζεται η διαδικασία της αντασφάλισης. Με τον όρο αντασφάλιση εννοούμε τη μεταφορά του συνόλου της ασφάλισης ή ενός μέρους της, από μία ασφαλιστική εταιρεία σε μία άλλη, αντασφαλιστική. Με αυτό τον τρόπο μία ασφαλιστική εταιρεία που ασφαρίζει χιλιάδες κινδύνους και συνολικά τεράστια ποσά είναι σε θέση να καταβάλλει τις αποζημιώσεις σε περίπτωση επέλευσης των κινδύνων.

Η διαδικασία εκτίμησης των κινδύνων που αναλαμβάνει μία ασφαλιστική εταιρεία με βάση το αξίωμα των μεγάλων αριθμών και τη βοήθεια της Στατιστικής και Αναλογιστικής επιστήμης αποτελεί σημαντικό έργο του **underwriter** (υπεύθυνου ανάληψης κινδύνου). Βασική μέριμνα και ευθύνη του underwriter είναι η διασφάλιση της αντιστοιχίας κινδύνου και ασφαλιστρού. Μέσω του **underwriting**, λοιπόν, μια ασφαλιστική εταιρεία αποφασίζει εάν θα αναλάβει ή όχι την κάλυψη του κινδύνου, καθορίζει την τιμή του ασφαλιστρού και προσδιορίζει τις περιπτώσεις για τις οποίες η ασφαλιστική εταιρεία καλύπτει τον κίνδυνο.

1.2 ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Τα συστατικά στοιχεία του ρόλου της ασφάλισης, περιλαμβάνουν τις έννοιες προστασία, εξασφάλιση, διασφάλιση, βεβαιότητα, σιγουριά με τον ασφαλιστικό φορέα να αποτελεί το συνδετικό στοιχείο της ασφάλισης, με τον οποίο τα πρόσωπα που απαρτίζουν την ένωση δημιουργούν ένα πλήθος ασφαλιστικών σχέσεων. Ανάλογα με τον ασφαλιστικό φορέα, οι ασφαλίσεις διακρίνονται σε ιδιωτικές ή κοινωνικές και καταρτίζονται είτε με σύμβαση, είτε με νόμο αντίστοιχα.

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

Η **ιδιωτική ασφάλιση**, μπορεί να οριστεί ως η δημιουργία «κοινών ταμείων», στα οποία συνεισφέρουν οι πολλοί για να καλύψουν τους λίγους από μία τυχαία και μη αναμενόμενη ζημιά ή και γενικότερα από οποιοδήποτε περιστατικό που έχει προσυμφωνηθεί και διέπεται από τις διατάξεις του ιδιωτικού δικαίου. Ο φορέας (Ασφαλιστική) είναι, κατά κανόνα, εμπορική επιχείρηση μεγάλης κεφαλαιουχικής βάσης και η ασφαλιστική σχέση που τον συνδέει με τον ασφαλισμένο είναι η ασφαλιστική σύμβαση που ρυθμίζεται από τον **N.2496/97**.

Η επιτυχία ενός ασφαλιστικού φορέα εξαρτάται άμεσα από το πόσο επιτυχημένο είναι το σύστημα διανομής στο οποίο εντάσσεται. **Η προώθηση των ασφαλιστικών υπηρεσιών γίνεται σε γενικές γραμμές είτε, απευθείας, μέσω των δικτύων των ιδίων εταιρειών (ασφαλιστικών φορέων), είτε μέσω των ασφαλιστικών διαμεσολαβητών, οι οποίοι πραγματοποιούν και το μεγαλύτερο ποσοστό πωλήσεων.**

Η πώληση ασφαλιστηρίων συμβολαίων μέσω των τραπεζών είναι μία σχετικά πρόσφατη εξέλιξη με σημαντικές προοπτικές. Σε αρκετές χώρες όπως τη Γαλλία, την Ισπανία, την Ιταλία και την Πορτογαλία, προωθούν άνω του 65% των ασφαλιστηρίων.

Την ιδιωτική ασφάλιση την εξασκούν ασφαλιστικές εταιρείες οι οποίες εποπτεύονται από το Υπουργείο Εμπορίου με ειδική νομοθεσία.

Την **Ιδιωτική Ασφάλιση** την κάνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο για διάφορους τομείς και κινδύνους από τους οποίους θέλει να προστατευθεί. Ανάλογα με είδους των ασφαλιζομένων προσώπων ή πραγμάτων τις ασφαλίσεις τις κατατάσσουμε σε τρεις κατηγορίες:

1. Ασφαλίσεις Προσώπων

2. Ασφαλίσεις Πραγμάτων

3. Ασφαλίσεις Ευθύνης

1. Οι **Ασφαλίσεις προσώπων** είναι εκείνες οι οποίες καλύπτουν φυσικά πρόσωπα μεμονωμένα ή και ομαδικά και είναι οι:

- a) Ασφαλίσεις Ζωής.**
- b) Ασφαλίσεις Θανάτου.**
- c) Ασφαλίσεις Γήρατος.**
- d) Ασφαλίσεις Ατυχημάτων.**
- e) Ασφαλίσεις Ασθενείας.**
- f) Μικτές Ασφαλίσεις.**

2. **Ασφαλίσεις πραγμάτων (εμπράγματα ασφαλίσεις)** δηλαδή εκείνες που καλύπτουν πράγματα ή ζώα και ειδικότερα:

- a) Εμπορεύματα.**
- b) Πλοία και αεροσκάφοι.**
- c) Περιουσία.**
- d) Προϊόντα.**
- e) Ζώα.**

3. και τέλος, έχουμε τις **ασφαλίσεις ευθύνης** που καλύπτουν τις αστικές ευθύνες σε ότι αφορά:

- a) Επιχειρήσεις.**
- b) Αυτοκίνητα.**
- c) Ιδιοκτήτες ακινήτων.**

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει τις ασφάλειες που είναι σε ισχύ στην Ελλάδα. Όπως παρατηρούμε σχεδόν το πενήντα τοις εκατό (49,45%) των ασφαλειών αφορά την αστική ευθύνη χερσαίων οχημάτων. Το δεύτερο κατά σειρά ποσοστό είναι κατά πολύ μικρότερο από το πρώτο, είναι μόλις το 15,48% και αφορά τις ασφάλειες για πυρκαγιές και στοιχεία της φύσης.

Ετήσια μελέτη της Ενώσεως Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος

Παραγωγή εγγεγραμμένων ασφαλιστρών κλάδων ζημιών έτους 2009

(Ποσά σε ευρώ)	Εγγεγραμμένα Ασφάλιστρα	Ποσοστό (%)
1. Ατυχήματα	61.430.690,45	2,09%
2. Ασθένειες	10.606.295,58	0,36%
3. Χερσαία οχήματα	431.082.783,39	14,67%
5. Αεροσκάφη	513.083,33	0,02%
6. Πλοία (θαλάσσια, λιμναία, ποτάμια)	23.732.797,38	0,81%
7. Μεταφερόμενα εμπορεύματα	39.033.488,51	1,33%
8. Πυρκαϊά και στοιχεία της φύσεως	454.926.003,01	15,48%
9. Λοιπές ζημιές αγαθών	141.800.817,20	4,83%
10. Αστική ευθύνη χερσαίων οχημάτων	1.454.286.739,75	49,49%
11. Αστική ευθύνη από αεροσκάφη	1.754.146,10	0,06%
12. Αστική ευθύνη πλοίων	7.995.365,46	0,27%
13. Γενική αστική ευθύνη	85.333.913,77	2,90%
14. Πιστώσεις	40.539.841,82	1,38%
15. Εγγυήσεις	5.557.577,93	0,19%
16. Διάφορες χρηματικές απώλειες	22.665.732,93	0,77%
17. Νομική προστασία	58.484.385,10	1,99%
18. Βοήθεια	98.959.208,04	3,37%
ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ	2.938.702.869,75	100,00%

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

Η Κοινωνική ασφάλιση είναι θεσμός πολύ νεότερος από την ιδιωτική ασφάλιση.

Ξεκίνησε από την ανάγκη παρουσίας του κράτους - πρόνοια και βασίζεται στην υποχρεωτική ασφάλιση προστατεύοντας τον εργαζόμενο και τα εξαρτώμενα από αυτόν πρόσωπα (σύζυγο-παιδιά) μέσω ασφαλιστικών οργανισμών όπως το ΙΚΑ, ΟΓΑ, ΝΑΤ, κ.α..

Ο θεσμός των κοινωνικών ασφαλίσεων ξεκίνησε στην Αγγλία και την Γερμανία στα τέλη του 19^{ου} αιώνα.

Στην Ελλάδα το πρώτο βήμα θεωρείται η ίδρυση του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (ΝΑΤ) το 1861, ενώ την ίδια χρονιά θεσπίστηκε η ασφάλιση των Δημοσίων Υπαλλήλων. Το 1937 ιδρύθηκε το ΙΚΑ για όλους τους εργαζόμενους πλην των Δημοσίων Υπαλλήλων, των Κληρικών και Αγροτών οι οποίοι καλύφθηκαν αργότερα από το ΤΑΚΕ και τον ΟΓΑ αντίστοιχα.

Η Κοινωνική Ασφάλιση διακρίνεται σε:

I. Κύρια, η οποία παρέχει καλύψεις συντάξεως ,ιατροφαρμακευτικής πρόνοιας, προσωρινής ή μόνιμης ανικανότητας και ανεργίας.

II. Επικουρική, η οποία παρέχει πρόσθετες καλύψεις συντάξεως.

Μεταξύ των ασφαλιστικών ταμείων διακρίνουμε ταμεία που απευθύνονται σε ειδικές κοινωνικές ομάδες, όπως ΟΑΕΕ-ΤΑΕ (ΤΕΒΕ ,ΤΑΜΕΙΟ ΕΜΠΟΡΩΝ),ανάλογα με την επαγγελματική τους δραστηριότητα. Υπάρχουν επίσης ταμεία πρόνοιας, μετοχικά, αλληλοβοήθειας, που καταβάλλουν πρόσθετες παροχές και πάλι σε ειδικές κοινωνικές ομάδες και θα μπορούσαμε να πούμε ότι είναι συνεταιριστικού χαρακτήρα.

Τα προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης χρηματοδοτούνται αποκλειστικά ή κύρια από εργοδότες , υπαλλήλους (ή αμφοτέρους) καθώς και από τον κρατικό προϋπολογισμό. Οι παροχές συνδέονται άμεσα από το ύψος των εισφορών που καταβάλλονται.

Παροχές και εισφορές ποικίλουν ανάλογα με τα εισοδήματα.

Η συμμετοχή στα περισσότερα κοινωνικά προγράμματα είναι υποχρεωτική από τον νόμο, ενώ οι προϋποθέσεις για την λήψη των παροχών περιγράφονται σαφώς στο νόμο ή στα καταστατικά των διαφόρων Ταμείων.

Παρόλο που κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει την μεγάλη αξία της κοινωνικής ασφάλισης, τελευταία αντιμετωπίζεται στην Ελλάδα αλλά και σε όλο τον κόσμο σοβαρά διαρθρωτικά προβλήματα που αφορούν τους τομείς σύνταξης και υγείας.

Η αυξανόμενη γήρανση του πληθυσμού με την συνεχή αύξηση του μέσου όρου ηλικίας, η υπογεννητικότητα, καθώς και η μείωση του χρόνου εργασίας, επιβάλλουν την λήψη συγκεκριμένων μέτρων για να αποφευχθεί η κατάρρευση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.

1.3 ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Ο βασικός σκοπός της ασφάλισης είναι η αποκατάσταση της πραγματικής οικονομικής ζημιάς, ώστε ο ασφαλισμένος να βρεθεί στην ίδια οικονομική κατάσταση που βρισκόταν πριν την επέλευση του κινδύνου, κατά το μέτρο βέβαια που αυτό είναι εφικτό, μέσω της χρηματικής αποζημίωσης. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της κατανομής των οικονομικών συνεπειών του κινδύνου από τους λίγους στους πολλούς. Ενεργοποιείται,

δηλαδή, ένας μηχανισμός, ο οποίος **συγκεντρώνει διασκορπισμένους και μεμονωμένους κινδύνους** φυσικών και νομικών προσώπων, τους συγκροτεί σε κοινωνία κινδύνων μεγάλου αριθμού και τους **ταξινομεί**, κατά το δυνατόν σε ομοειδείς κινδύνους, **παρακολουθώντας το ύψος και την συχνότητα (πιθανότητα) ζημιών** κάθε κατηγορίας **ώστε να καλύπτονται οι ζημιές** κάθε κατηγορίας κινδύνου από την συνεισφορά (ασφάλιστρο) των υπολοίπων ομοειδών κινδύνων (ασφαλιζομένων).

Προκειμένου μία ασφαλιστική εταιρία να αναλάβει την κάλυψη ενός κινδύνου θα πρέπει να συντρέχουν οι κάτωθι προϋποθέσεις:

- Να υπάρχει μεγάλος αριθμός ομοιογενών κινδύνων .
- Η πιθανή ζημιά να είναι τυχαία και μη εσκεμμένη.
- Η ζημιά να είναι καθορισμένη και μετρήσιμη.
- Η ζημιά να μην είναι ολοκληρωτική /καταστροφική.
- Η πιθανότητα ζημιάς να είναι μετρήσιμη.
- Το ασφάλιστρο να είναι εφικτό.

1.4 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

1.4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Θα μπορούσαμε να πούμε πως η ασφάλιση είναι τόσο παλιά όσο και ο άνθρωπος. Από την εμφάνισή του, ο άνθρωπος οργάνωνε την ζωή του σε κοινωνίες, επειδή διαπίστωσε ότι από μόνος του δεν μπορούσε να αντεπεξέλθει στους κινδύνους της προϊστορικής εποχής. Οργανωμένος σε κοινωνίες μέσα σε σπηλιές, μπόρεσε να βρει την απαραίτητη ασφάλεια.

Έτσι κι αλλιώς, την έννοια της ασφάλισης την βρίσκουμε με σαφήνεια διατυπωμένη στα πιο αρχαία κείμενα, ή την συμπεραίνουμε από διάφορα περιστατικά.

Οι αρχές του θεσμού της ασφάλισης χάνονται κάπου εκεί γύρω στην 2η π. Χ. χιλιετία. Η ασφάλιση στα πρώτα της στάδια, εμφανίστηκε με την μορφή «αλληλοβοήθειας», μεταξύ ατόμων που εκτελούσαν ένα παρεμφερές είδος εργασίας.

Οι συνθήκες κάτω από τις οποίες «δούλευαν» οι εργάτες των πυραμίδων στην αρχαία Αίγυπτο, ήταν άθλιες. Πολλά «εργατικά» ατυχήματα και πολλές ασθένειες τους μάστιζαν. Έτσι, δημιουργήθηκε το πρώτο γνωστό «ταμείο αλληλοβοήθειας», όπως προκύπτει από πάπυρο που βρίσκεται στο μουσείο του Καιρού.

Οι πληρωμές των εργατών γίνονταν τότε σε είδος (λάδι, σιτάρι και άλλα τρόφιμα) την πρώτη κάθε μήνα. Από αυτήν την αμοιβή, κατέβαλαν από κοινού κάποια ποσότητα

τροφίμων, ώστε να εξασφαλιστεί φαγητό για όσους δεν μπορούσαν να δουλέψουν. Επιπλέον, το «ταμείο αλληλοβοήθειας» προέβλεπε αποζημίωση σε περίπτωση θανάτου, για να πληρωθούν τα έξοδα κηδείας.

Στην αρχαία Βαβυλωνία, το 1750 π.χ. ο κώδικας του βασιλιά Χαμουραμί, αναφέρεται, και μάλιστα πολύ καλοδιατηρημένα, σε ταμείο αλληλοβοήθειας των εμπόρων (μεταφορέων). Σ' αυτόν τον κώδικα, συναντάμε διατάξεις, σύμφωνα με τις οποίες τα μέλη των караβανιών είχαν χρέος να χρεωθούν από κοινού για τυχόν κλοπή, καταστροφή, απώλεια καμήλας, ή οποιαδήποτε άλλη ζημιά συνέβαινε στα караβάνια, ακόμα και σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών. Στον ίδιο κώδικα, συναντάμε και άλλες πολλές διατάξεις, που θεσπίζουν την έννοια της θαλάσσιας αστικής ευθύνης και θαλάσσιας ασφάλισης.

Παρόμοιες «ασφαλίσεις» υπάρχουν και σε άλλους νεότερους κώδικες των χωρών της Μεσοποταμίας.

1.4.2 Η ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

Στην αρχαία Ελλάδα, ήταν διαδεδομένη η ασφαλιστική κάλυψη των εξόδων κηδείας, σύστημα που αναπτύχθηκε μέσω θρησκευτικών, μη κερδοσκοπικών οργανώσεων. Αργότερα, με νόμο του Σόλωνα, τον 6ο π.χ. αιώνα, θεσπίστηκε ο όρος των «ομοτάφων», ο πρώτος ασφαλιστικός νόμος που καθόριζε την λειτουργία εταιριών που είχαν σαν αντικείμενο την κάλυψη των εξόδων κηδείας. Τα δύνάμωρα σωματεία και ενώσεις της εποχής διεύρυναν την έννοια της ασφάλισης δημιουργώντας εταιρίες που είχαν σαν αντικείμενο την αλληλοβοήθεια, την αμοιβαιότητα και τον καταμερισμό των κινδύνων, πέρα από τα έξοδα κηδείας και είχαν πλέον κερδοσκοπικό χαρακτήρα.

Στην Κύπρο τον 5ο π.χ. αιώνα, εμφανίστηκε το πρώτο νοσοκομειακό πρόγραμμα της ιστορίας. Ήταν η συμφωνία μεταξύ του βασιλιά Ιδαλίου και του γιατρού Ονάσιλλου και των αδελφών του. Η συμφωνία αυτή όριζε ότι ο Ονάσιλλος και οι αδελφοί του θα αναλάμβαναν την περίθαλψη των στρατιωτών που θα τραυματιζόντουσαν σε επερχόμενη μάχη. Σαν αντάλλαγμα, ο βασιλιάς Ιδάλιος πρόσφερε χρήματα και γη.

Τον 4ο π.χ. αιώνα, συναντάμε αναφορά στον θεσμό της ασφάλισης, σε λόγους του Δημοσθένη, «Περί θαλασσιών πιστώσεων». Εδώ, περιγράφονται τα «θαλασσοδάνεια». Το εμπόριο, από αρχαιότατων χρόνων, είχε μεγάλα περιθώρια κέρδους, αλλά και πολύ υψηλό ρίσκο. Η πειρατεία και τα ναυτικά ατυχήματα ήταν σύνηθες φαινόμενο στην αρχαία Ελλάδα. Έτσι, αντί κάποιος έμπορος ή επενδυτής να δανείζεται (επενδύσει) τα χρήματά του σε ένα πλοίο, με ορατό τον κίνδυνο της οικονομικής καταστροφής σε περίπτωση που το πλοίο δεν

επέστρεφε, απευθυνόταν σε ναυτομεσιτικό γραφείο, μέσο του οποίου μπορούσε να δανείσει χρήματα σε διάφορα πλοία, διασπείροντας έτσι τον κίνδυνο. Από τα κέρδη των πλοίων που επέστρεφαν, μπορούσε να αποσβέσει την ζημιά των πλοίων που δεν επέστρεφαν.

Σε κείμενα συγγραφέων της κλασσικής περιόδου, αναφέρεται η ασφάλιση απόδρασης δούλου. Συνηθιζόταν να γίνεται συμφωνία, με βάση την οποία ο ιδιοκτήτης του δούλου πλήρωνε περιοδικές καταβολές, ώστε να εισπράξει αποζημίωση στην περίπτωση απόδρασης του δούλου του.

Την έννοια της κοινής αβαρίας την γνωρίζουμε όλοι. Θεσπίσθηκε τον 4ο π.χ. αιώνα από το δίκαιο της Ρόδου. Σύμφωνα με τον όρο αυτό, κάθε ηθελημένη θυσία εμπορευμάτων που πραγματοποιείται χάριν του πλοίου και του υπολοίπου φορτίου, επιβαρύνει, αναλογικά, όλα τα διασωθέντα συμφέροντα. Μοιάζει με την ασφάλιση, στο ότι τον κίνδυνο τον επωμίζονται όλοι οι ενδιαφερόμενοι. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο όρος της κοινής αβαρίας, διατηρείται αυτούσιος μέχρι σήμερα, και μάλιστα με παγκόσμια ισχύ.

1.4.3 Η ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΡΩΜΗ

Στους πρώτους Ρωμαϊκούς χρόνους, η επίδραση των αρχαίων Ελλήνων στους Ρωμαίους ήταν μεγάλη. Φυσικά δεν θα μπορούσε η ασφάλιση να αποτελεί εξαίρεση. Έτσι, όλη η «τεχνογνωσία» της ασφάλισης, πέρασε αυτούσια στους αρχαίους Ρωμαίους και φυσικά εξελίχθηκε.

Από τους λεγεωνάριους θεσπίστηκε το πρώτο συνταξιοδοτικό σύστημα της ανθρωπότητας. Σύμφωνα με αυτό το σύστημα, όποιος λεγεωνάριος αποχωρούσε από την υπηρεσία έπαιρνε χρηματική αποζημίωση, ή αν σκοτωνόταν σε κάποια μάχη, η αποζημίωση καταβαλλόταν στην οικογένειά του.

Με την ανάπτυξη των Τεχνών και των Επιστημών, οι Ρωμαίοι δημιούργησαν πίνακες που καθόριζαν τις παροχές και τις συντάξεις, ανάλογα με τις εισφορές των ενδιαφερομένων. Η φιλοσοφία αυτής της οργάνωσης, δεν διαφέρει καθόλου από το πνεύμα των σημερινών τιμολογίων των ασφαλιστικών εταιριών.

Οι «περί θαλασσιών πιστώσεων» νόμοι της ρωμαϊκής νομοθεσίας, είχαν σαν βάση το δίκαιο των Ροδίων και τα θαλασσοδάνεια των Αθηναίων. Με την ανάπτυξη της νομικής επιστήμης συναντάμε για πρώτη φορά την σύναψη συμβάσεων περί θαλασσιών κινδύνων, δηλαδή τον πρόδρομο των σημερινών ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

1.4.4 Η ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΠΟ ΤΟΝ 14Ο ΜΕΧΡΙ ΤΟΝ 18Ο ΑΙΩΝΑ

Από τον 14ο μέχρι τον 17ο αιώνα, σημειώθηκαν ραγδαίες εξελίξεις για τον θεσμό της ασφάλισης. Το 1435, στην Βαρκελώνη της Ισπανίας εκδόθηκε ο πρώτος νόμος που αφορούσε την σύνταξη των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Έτσι, άρχισε να δημιουργείται το ασφαλιστικό δίκαιο.

Την περίοδο αυτή, η θαλάσσια ασφάλιση παρουσίαζε μεγάλη άνθηση, κυρίως στην Ισπανία και την Ιταλία, όπου έκανε την εμφάνισή του το επάγγελμα του ασφαλιστή, ο οποίος με την προσωπική του περιουσία αποζημίωνε τις καταστροφές. Στα καφενεύα, κοντά στις αποβάθρες, συναντιόνταν οι έμποροι με τους πλοιοκτήτες και τους ασφαλιστές και συμφωνούσαν για την ασφάλιση και την μεταφορά των εμπορευμάτων.

Η ασφάλιση γινόταν με εμπειρικό τρόπο και εξαρτιόνταν πολύ από παράγοντα της τύχης. Πολλοί ασφαλιστές καταστράφηκαν οικονομικά, γιατί δεν μπόρεσαν να αντέξουν τις αποζημιώσεις. Έτσι γεννήθηκε η ιδέα του συνεταιρισμού. Οι ασφαλιστές, άρχισαν να συνεταιρίζονται και να ευθύνονται για πολλούς κινδύνους, αλλά με συγκεκριμένο ποσοστό και όχι για ολόκληρο τον κίνδυνο. Με αυτό τον τρόπο, άρχισε να εφαρμόζεται η θεωρία των μεγάλων αριθμών, να περιορίζεται ο παράγοντας της τύχης και να εξουδετερώνεται ο κίνδυνος της χρεοκοπίας του ασφαλιστή.

Γύρω στο 1500, Ιταλοί μετανάστες κυρίως Λομβαρδιανοί, εγκαταστάθηκαν στις παραλιακές πόλεις της βόρειας Ευρώπης, μεταφέροντας την ασφαλιστική πείρα τους. Η σημερινή Lombard Street του Λονδίνου πήρε το όνομά της από τους Λομβαρδιανούς μετανάστες.

Το 1650, ο Φλωρεντιανός γιατρός Lorento Tontì, ίδρυσε την πρώτη τοντίνια. Οι τοντίνες ήταν σωματεία τα οποία συγκέντρωναν από τα μέλη εισφορές για την δημιουργία κεφαλαίου και μοίραζε τα κέρδη στα μέλη που επιζούσαν κάθε χρόνο. Η διάρκεια του σωματείου ήταν ορισμένη, οπότε με την λήξη της το κεφάλαιο διανεμόταν στα μέλη που επιζούσαν ή ήταν αόριστης διάρκειας και το κεφάλαιο το έπαιρνε ο τελευταίος επιζών. Ήταν μια μορφή ασφάλισης επιβίωσης, αλλά οδηγούσε στον πλουτισμό εκείνου που είχε την τύχη να επιβιώσει.

Από τον θεσμό των τοντίνων ξεκίνησαν οι έρευνες για την διάρκεια ζωής του ανθρώπου, οι οποίες βασίζονταν σε στατιστικές παρατηρήσεις, που με τον υπολογισμό της πιθανότητας ζωής για κάθε ηλικία, θεμελίωσαν την σύγχρονη ασφάλιση ζωής.

Το 1654 ο μαθηματικός Pascal διατυπώνει τον νόμο των πιθανοτήτων, ο οποίος με τους συσχετισμούς του βοήθησε στην δημιουργία των τιμολογίων των ασφαλιστικών εταιριών και φυσικά εφαρμόζεται ακόμα και σήμερα.

Οι άγγλοι αστρονόμοι Edmond Halley και James Dotson διαμόρφωσαν τον πρώτο επίσημο πίνακα θνησιμότητας το 1693. Σκοπός τους ήταν να καθορίσουν διαφορετικό ασφάλιστρο, ανάλογα με την ηλικία του ασφαλισμένου και συνέλαβαν αυτή την ιδέα όταν μια ασφαλιστική εταιρία αρνήθηκε να ασφαλίσει τον Dotson, λόγω μεγάλης ηλικίας.

Ο νόμος των πιθανοτήτων του Pascal, σε συνδυασμό με τον πίνακα θνησιμότητας των Halley και Dotson, δημιούργησε μια νέα επιστήμη, την αναλογιστική, στην οποία στηρίζεται η σύγχρονη ασφάλιση.

Το 1666 ήταν μια από τις χειρότερες χρονιές για το Λονδίνο. Σε έναν μικρό φούρνο ξέσπασε πυρκαγιά, η οποία επεκτάθηκε πολύ γρήγορα, ξεφεύγοντας από κάθε έλεγχο. 13.000 σπίτια σε 400 δρόμους καταστράφηκαν ολοσχερώς. Το συνολικό κόστος των ζημιών ξεπέρασε τα 10.000.000 αγγλικές λίρες. Αυτός ο τραγικός απολογισμός, είχε σαν αποτέλεσμα ένα χρόνο αργότερα, το 1667, να ιδρυθεί η πρώτη «Υπηρεσία Πυρός», το Barron's fire office, από τον Barron, έναν από τους μεγαλύτερους κατασκευαστές κτιρίων του Λονδίνου. Φυσικά, μέσα στην επόμενη δεκαετία ιδρύθηκαν πολλές άλλες ασφαλιστικές εταιρίες πυρός σε διάφορες πόλεις της Μεγάλης Βρετανίας.

Πολλές φορές οι αποζημιώσεις ήταν τόσο μεγάλες, που οι περιουσίες των ασφαλιστών δεν ήταν αρκετές για να καλύψουν την αποζημίωση. Γι' αυτό, τον 17ο αιώνα, άρχισε η σύσταση ανωνύμων εταιριών, που είχαν στόχο να αντιμετωπίσουν τον κίνδυνο της αφερεγγυότητας των ασφαλιστών. Οι ασφαλιστικές εταιρίες, με τα αποθεματικά κεφάλαια που ήταν υποχρεωμένες από τον νόμο να διατηρούν, μπορούσαν να ικανοποιήσουν τους ασφαλισμένους.

Στα τέλη του 17ου αιώνα, οι έμποροι, οι πλοιοκτήτες και οι ασφαλιστές του Λονδίνου, συγκεντρώνονταν στο μικρό καφενείο του Edward Lloyd, κοντά στον Τάμεση στην Tower Street και κανόνιζαν την ασφάλιση και τις μεταφορές των εμπορευμάτων.

Σύντομα, το καφενείο του Edward Lloyd καθιερώθηκε ως το κέντρο των ασφαλιστικών συναλλαγών του Λονδίνου. Όσοι ήθελαν να ασφαλιστούν, άφηναν ένα χαρτί με τα στοιχεία τους, το όνομα του πλοίου, την ποσότητα και το είδος των εμπορευμάτων που αυτό μετέφερε, καθώς και το δρομολόγιο του πλοίου. Εάν κάποιος ασφαλιστής ήθελε να αναλάβει τον κίνδυνο, σημείωνε στο αντίστοιχο χαρτί το ποσό των ασφάλιστρων που ήθελε να εισπράξει και υπέγραφε (Underwrite). Έτσι βγήκε ο όρος Underwriter, που σημαίνει αυτόν που αποδέχεται ή όχι και υπολογίζει το ασφάλιστρο ενός ασφαλιζόμενου κινδύνου. Το 1871, οι ασφαλιστές που σύχναζαν στο καφενείο του Edward Lloyd απέκτησαν νομική

προσωπικότητα με πράξη του Βρετανικού Κοινοβουλίου, σχηματίζοντας την σωματειακή οργάνωση «Corporation of Lloyd's» και ήταν η αρχή της γνωστής ασφαλιστικής εταιρίας Lloyd's of London.

Σε αυτό το χρονικό διάστημα (14ος – 17ος αιώνας), η ελληνική ναυτιλία ήταν περιορισμένη εξαιτίας τόσο της τουρκοκρατίας, όσο και της πειρατείας η οποία μάζιζε τα πλοία που ταξίδευαν στο Αιγαίο πέλαγος. Σιγά-σιγά, αρκετοί Κυκλαδίτες και Κρητικοί στράφηκαν και αυτοί στην πειρατεία, η οποία έγινε αναπόσπαστο κομμάτι της τοπικής οικονομίας. Ψαράδες όπως οι αδελφοί Μπαρμπαρόσα από τις Κυκλάδες και ο Μανούσος Θεοτοκόπουλος (αδελφός του Δομνίκου Θεοτοκόπουλου) από την Κρήτη, έγιναν πειρατές και με τα κεφάλαια που συγκέντρωσαν συνέβαλαν στον απελευθερωτικό αγώνα κατά των Τούρκων και μετέπειτα στην εμποροναυτιλιακή δραστηριότητα της λεκάνης της Μεσογείου.

1.4.5 Η ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΠΟ ΤΑ ΤΕΛΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑΣ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1850

Με την σταδιακή παρακμή της οθωμανικής αυτοκρατορίας, η Ελληνική ναυτιλία ολοένα και περισσότερο αυξανόταν και σύντομα οι Έλληνες έγιναν οι κυριότεροι προμηθευτές των Βαλκανίων. Όμως δεν υπήρχαν Ελληνικές ασφαλιστικές εταιρίες και οι ασφαλιστικές εταιρίες του εξωτερικού δεν ασφάλιζαν τα Ελληνικά πλοία λόγω του μεγάλου κινδύνου της πειρατείας στο Αιγαίο. Έτσι, οι Έλληνες εφοπλιστές είχαν καταφύγει στο σύστημα τεμαχισμού της κυριότητας κάθε πλοίου ανάμεσα σε πολλούς συνιδιοκτήτες, μοιράζοντας τον κίνδυνο. Αυτός ο θεσμός σύντομα επεκτάθηκε και γίνονταν μεριδιούχοι και οι άνδρες του πληρώματος. Έτσι, το πλήρωμα είχε ενδιαφέρον και φυσικά μεγάλο κίνητρο να προστατεύσει το σκάφος και τα εμπορεύματα.

Στις αρχές του 18ου αιώνα, οι πλούσιοι Φαναριώτες επέκτειναν τις τραπεζικές τους δραστηριότητες σε όλα τα σημαντικά εμπορικά κέντρα της Οθωμανικής αυτοκρατορίας, ανταγωνίζοντας τους Εβραίους και τους Αρμένιους τραπεζίτες. Συγχρόνως, οι Έλληνες έμποροι είχαν επεκτείνει τις δραστηριότητες τους πέρα από τα Βαλκάνια, στην Ιταλία, στην Αυστρία, στην Ουγγαρία, στην Ρωσία, στην Γαλλία, στην Ολλανδία, στην Γερμανία και στην Αγγλία. Η δράση των Ελλήνων τραπεζιτών και εμπόρων, έθεσαν την οικονομική βάση για την εμφάνιση της Ελληνικής ιδιωτικής ασφαλιστικής επιχείρησης.

Η πρώτη ασφαλιστική εταιρία που συστάθηκε με Ελληνικά κεφάλαια, ιδρύθηκε στην Τεργέστη, το 1789, με την επωνυμία «Societa Greca D' assicurazione» και ακολούθησαν

πολλές άλλες εταιρίες, τόσο στην Ιταλία, όσο και σε άλλες χώρες της Ευρώπης. Επίσης, πολλές εταιρίες ιδρύθηκαν στην Κωνσταντινούπολη, στην Οδησό και στην Σμύρνη.

1.4.6 Η ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΠΟ ΤΟΝ 190 ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1914

Τον 19ο αιώνα, οι εταιρίες έχουν πλέον εκτοπίσει τους μεμονωμένους ασφαλιστές. Η μεγάλη ανώνυμος ασφαλιστική εταιρία, με τις επιστημονικές βάσεις της, έχει αναλάβει πρωτεύοντα ρόλο.

Η χρήση του ατμού στην ναυσιπλοΐα έφερε αναστάτωση και στην ασφαλιστική αγορά. Η τεχνολογία της εποχής δεν ήταν αρκετά ανεπτυγμένη και σε συνδυασμό με την κακόπιστη τακτική αρκετών ασφαλισμένων, που προκαλούσαν την επέλευση ζημιών, οδήγησε πολλές εταιρίες σε συρρίκνωση και αφανισμό. Με την συγκέντρωση των ασφαλιστικών εργασιών στις μεγάλες εταιρίες, αναπτύχθηκε η οργάνωση των εταιριών και η συστηματική νομοθετική ρύθμιση της λειτουργίας των ασφαλιστικών εταιριών. Ο πρώτος Ευρωπαϊκός ασφαλιστικός νόμος εμφανίστηκε το 1874 στο Βέλγιο. Ακολούθησε η Ιταλία το 1882, η Αγγλία το 1906 και η Γερμανία και Ελβετία το 1908.

Η μετεπαναστατική περίοδος βρίσκει την Ελληνική ναυσιπλοΐα κατεστραμμένη. Σύντομα όμως η ναυτιλία και το εμπόριο έφεραν στην Ελλάδα τον πλούτο και την τεχνολογία που στερήθηκε από τον Τουρκικό ζυγό. Με την αποκατάσταση της ειρήνης, δημιουργήθηκαν νέα ναυπηγεία σε πολλά νησιά και λιμάνια και σύντομα η Ελλάδα έγινε μια από τις μεγαλύτερες δυνάμεις στην παγκόσμια ναυσιπλοΐα. Μετά την επανάσταση η Σύρος και αργότερα ο Πειραιάς έγιναν τα κύρια εμπορικά κέντρα με τα πιο δραστήρια ναυπηγεία.

Η πρώτη ασφαλιστική εταιρία που συστάθηκε στην Ελλάδα, δημιουργήθηκε στην Σύρο το 1828 με την επωνυμία «Ασφαλιστικόν Κατάστημα», η οποία το 1829 μετονομάστηκε σε «Ελληνικόν Ασφαλιστικόν Κατάστημα».

Μέχρι το 1910 δημιουργήθηκαν άλλες 60 περίπου ασφαλιστικές εταιρίες, ανάμεσά τους και η Εθνική Ασφαλιστική, η οποία ήταν η πρώτη και η μόνη ασφαλιστική εταιρία της εποχής στον Ελλαδικό χώρο που έκανε και ασφάλειες ζωής. Όλες οι άλλες εταιρίες έκαναν κατά κύριο λόγο ασφάλειες μεταφορών και μερικές και ασφάλειες πυρός.

Το νομικό πλαίσιο της ασφάλισης στην Ελλάδα βασίστηκε στον Γαλλικό Εμπορικό Κώδικα του 1807, ο οποίος άρχισε να εφαρμόζεται στην Κωνσταντινούπολη από το 1814 και έγινε αποδεκτός από τις εθνικές συνελεύσεις (1821 και 1827) και φυσικά ίσχυε κατά την κυβέρνηση του Καποδίστρια (1828-1832).

Όλες οι εταιρίες που δημιουργήθηκαν αυτό το χρονικό διάστημα, με εξαίρεση την Εθνική Ασφαλιστική, σταδιακά έπαψαν να λειτουργούν. Το γεγονός ότι, οι ασφαλιστικές εταιρίες της εποχής είχαν περιορισμένο ασφαλιστικό αντικείμενο (κατά κύριο λόγο μεταφορές), τις έκανε ευάλωτες στις εξελίξεις της εποχής. Όταν η Ελληνική ναυσιπλοΐα παρουσίασε μεγάλη κάμψη λόγω της χρήσης του ατμού στα πλοία, τα έσοδα των εταιριών συρρικνώθηκαν και τις οδήγησαν σε αφανισμό. Ένας άλλος εξ ίσου σημαντικός λόγος, ήταν ο έντονος ανταγωνισμός των εταιριών, οι οποίες για μεγαλύτερη προσέλκυση των ασφαλιζομένων, πρόσφεραν τις υπηρεσίες τους με πολύ χαμηλά ασφάλιστρα.

Το 1909 άρχισε ο κρατικός έλεγχος στα αποθεματικά των ασφαλιστικών εταιριών, με σκοπό οι ασφαλιστικές εταιρίες, ανάλογα με τον τζίρο τους να έχουν την απαραίτητη περιουσία για να μπορέσουν να αντεπεξέλθουν στις αποζημιώσεις.

1.4.7 Η ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΣΤΗΝ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΑΔΑ

Μετά τον Α' Παγκόσμιο πόλεμο, η συσσώρευση του πληθυσμού στα μεγάλα αστικά κέντρα οδήγησε στην συσσώρευση μεγάλων περιουσιών σε μικρή γεωγραφική έκταση. Έτσι, η ασφάλιση πυρός σημείωσε μεγάλη άνοδο. Παράλληλα, η ασφάλιση ζωής άρχισε να αναπτύσσεται ταχύτατα.

Τα δάνεια δεν θα μπορούσαν να βοηθήσουν την ανάκαμψη της πληγωμένης από τους πολέμους Ελλάδας, αν δεν υπήρχε η ασφάλιση ώστε να εξασφαλισθεί η αποπληρωμή σε περιπτώσεις ζημιών.

Το 1970 ψηφίστηκε ο σύγχρονος ασφαλιστικός νόμος της Ελλάδος και αργότερα, με την ένταξη της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση εκσυγχρονίστηκε και εναρμονίστηκε με τους ασφαλιστικούς νόμους των υπολοίπων χωρών.

Οι εξελίξεις στην τεχνολογία ήταν ταχύτατες και δημιούργησαν νέα δεδομένα. Οι πωλήσεις των αυτοκινήτων σημείωσαν μεγάλη άνοδο και δυστυχώς τα αυτοκινητιστικά ατυχήματα πολλαπλασιάστηκαν. Η ασφάλιση αστικής ευθύνης από την κυκλοφορία των αυτοκινήτων έγινε υποχρεωτική στην Ελλάδα το 1978 και έδωσε μεγάλη οικονομική ανακούφιση στους παθόντες.

Πρόσφατα, με την μεγάλη μείωση των επιτοκίων, τα στεγαστικά δάνεια έχουν παρουσιάσει μεγάλη αύξηση. Βέβαια, η ασφάλιση πυρός και σεισμού που υποχρεωτικά συνοδεύει τα στεγαστικά δάνεια, βοηθάει πάρα πολύ στην ομαλή εξόφλησή τους.

Το τρομοκρατικό κτύπημα στους δίδυμους πύργους, καθώς και οι μεγάλες πλημμύρες στην Ευρώπη, δημιούργησαν μεγάλες οικονομικές υποχρεώσεις στις ασφαλιστικές και αντασφαλίστες εταιρίες, αλλά κατάφεραν να ανταποκριθούν. Γεγονός

που αποδεικνύει ότι η σύγχρονη οργάνωσή τους είναι επαρκής και μπορεί να αντέξει μεγάλης οικονομικής έκτασης ζημιές.

1.4.8 Η ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΣΗΜΕΡΑ

Σήμερα, η ασφάλιση έχει εξελιχθεί σε επιστήμη. Με την ασφαλιστική μελέτη της οικογένειας ή της επιχείρησης, ο επαγγελματίας ασφαλιστικός σύμβουλος μπορεί να προσφέρει τέτοια ασφαλιστική κάλυψη που είναι ικανή να αποτρέψει οποιαδήποτε οικονομική ζημιά ή καταστροφή.

1.5 Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΣΤΙΣ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Ο ασφαλιστικός κλάδος συμβάλλει, όσο λίγοι, στην οικονομική, ψυχολογική και σωματική υγεία των μελών των σύγχρονων κοινωνιών. Άλλωστε, είναι αποδεδειγμένο ότι όσο πιο αναπτυγμένος είναι σε μια κοινωνία ο ασφαλιστικός θεσμός, τόσο πιο λίγα είναι τα κοινωνικά προβλήματα που εμφανίζονται.

1.5.1 ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις ως σύγχρονες οικονομικές μονάδες αποτελούν εξορισμού ένα σημαντικό πεδίο απασχόλησης εργαζομένων αλλά και πηγή φορολογικών εσόδων του Κράτους, υπηρετώντας συγχρόνων και ένα θεσμό με πολλαπλές θετικές παραμέτρους για την οικονομική ευμάρεια μιας κοινωνίας. Οι τρόποι με τους οποίους η ιδιωτική ασφάλιση συμβάλλει θετικά στην οικονομία είναι:

- ❖ **Αποκατάσταση ζημιών.** Με την αποκατάσταση των ζημιών περιορίζεται η σοβαρή διατάραξη των οικονομικών, επιχειρηματικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων. Με τη μετάθεση των κινδύνων στην ασφάλιση ενδυναμώνεται η ανανεωτική ικανότητα της οικονομίας και ενθαρρύνονται οι επιχειρηματικές πρωτοβουλίες.

- ❖ **Ενθάρρυνση της αποταμίευσης.** Η ιδιωτική ασφάλιση δημιουργεί αποταμιεύσεις. Ο όγκος των χρημάτων και άλλης περιουσίας που συσσωρεύεται μέσω των ασφαλιστρών δημιουργεί αποθέματα που συγκεντρώνουν οι ασφαλιστικοί φορείς προκειμένου να αντιμετωπίσουν τους κινδύνους που αναλαμβάνουν. Τα αποταμιευμένα κεφάλαια που συσσωρεύονται δημιουργούν μια δεξαμενή πόρων στη διάθεση της οικονομίας ενισχύοντας την εθνική κεφαλαιαγορά. Ο μηχανισμός της ιδιωτικής ασφάλισης επομένως, με την συγκέντρωση αποθεμάτων και κεφαλαίων, συμβάλλει στη σταθερή και πιο αξιόπιστη πηγή πόρων στη διάθεση της οικονομίας.
- ❖ **Χρηματοδότηση επενδύσεων.** Η δημιουργία αποταμιευτικών κεφαλαίων δημιουργεί τις συνθήκες αξιόπιστης ενίσχυσης των παραγωγικών επενδύσεων, που συμβάλλουν στην ανάπτυξη και ισχυροποίηση της οικονομίας και την αύξηση του ΑΕΠ. Οι ασφαλιστικοί φορείς αναλαμβάνουν την επένδυση των διαθεσίμων είτε με τη μορφή δανεισμού σε επιχειρήσεις είτε τα διοχετεύουν σε άλλες εναλλακτικού τύπου επενδύσεις. Δανεισμός για τους ασφαλιστικούς φορείς σημαίνει ότι χρησιμοποιούν τα ασφάλιστρα που έχουν κατατεθεί από τους κατόχους των ασφαλιστηρίων συμβολαίων, προκειμένου να παραχωρούν μακροχρόνια δάνεια δημιουργώντας πηγές χρηματοδότησης για τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων για νέα ακίνητα, για τους αγρότες και τον εξοπλισμό τους.
- ❖ **Ενθάρρυνση της επιχειρηματικής πρωτοβουλίας.** Με τις σημερινές συνθήκες της παγκοσμιοποίησης και του οξύτατου ανταγωνισμού οι επιχειρηματικές πρωτοβουλίες και ιδιαίτερα οι καινοτόμες και κατά συνέπεια οι πλέον ριψοκίνδυνες, θα ήταν πολύ λιγότερες, αν οι επιχειρηματίες δεν είχαν το προστατευτικό δίκτυο των ασφαλειών.
- ❖ **Ανάπτυξη έρευνας και τεχνολογίας.** Ο ασφαλιστικός κλάδος στηρίζει οικονομικά και ενθαρρύνει επιστημονικές έρευνες που συνδέονται με τη υγεία και τις αιτίες πρόκλησης ατυχημάτων, ενώ παράλληλα κάνει εφικτή την παραγωγή προϊόντων προχωρημένης τεχνολογίας, μέσα από τη διασφάλιση του προφανούς κινδύνου.
- ❖ **Διάσωση προσωπικών, οικονομικών και εθνικών πόρων.** Σημαντικά μικρότερο θα ήταν το συνολικό Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν, αν δεν υπήρχε ο ασφαλιστικός θεσμός. Αρκεί να υπολογίσουμε πόσο μεγάλη θα ήταν η απώλεια υλικών αγαθών, χωρίς ελπίδα επαναδημιουργίας τους, από μεμονωμένες (τροχαία ατυχήματα –

πυρκαγιές) ή συλλογικές καταστροφές (σεισμοί, πλημμύρες, τυφώνες, ηφαίστεια), αν δεν υπήρχε η δυνατότητα αντικατάστασής τους από τις ασφαλιστικές αποζημιώσεις.

1.5.2 ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ο θεσμός της ασφάλισης αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες κατακτήσεις των σύγχρονων κοινωνιών. Εκτός από τις άμεσες αποζημιώσεις, τα επιπλέον οφέλη της κοινωνίας από την ασφάλιση είναι πολλαπλά. Η μεγαλύτερη κοινωνική προσφορά της ασφάλισης πηγάζει από τη συμβολή της στη μείωση των οικονομικών συνεπειών, που προκύπτουν από τους επερχόμενους κινδύνους. Έτσι μειώνεται η φυσιολογική ανάγκη των ατόμων και των επιχειρήσεων να αποθεματοποιούν για να αντιμετωπίσουν διάφορα μελλοντικά ζημιογόνα ενδεχόμενα.

Οι τρόποι με τους οποίους η ιδιωτική ασφάλιση συμβάλλει θετικά στην κοινωνία είναι:

- ❖ **Συμπληρώνει τις κοινωνικές ασφάλισεις και καλύπτει προσωπικούς κινδύνους.** Η ιδιωτική ασφάλιση μπορεί να λειτουργήσει ως συμπληρωματική της κοινωνικής ασφάλισης παρέχοντας μεγαλύτερη εξασφάλιση στα άτομα, ανακουφίζοντας παράλληλα το δημοσιονομικό σύστημα σε πολλές χώρε. Με αυτό τον τρόπο συμβάλλει στην αναβάθμιση των παροχών της κοινωνικής ασφάλισης.
- ❖ **Δημιουργεί επενδύσεις με κοινωνικό χαρακτήρα.** Η ασφάλιση συγκεντρώνει συνεχώς κεφάλαια. Τα συσσωρευμένα κεφάλαια επενδύονται σε ιδιωτικούς και κοινωνικούς φορείς δημιουργώντας πηγές χρηματοδότησης έργων προστασίας του περιβάλλοντος ή κοινωφελών σκοπών όπως την κατασκευή σχολείων, νοσοκομείων, πολεοδομίας κ.α.
- ❖ **Συντελεί στη βελτίωση της ποιότητας ζωής με την πρόληψη, αποφυγή και αποσόβηση κινδύνων.** Με τη μείωση κόστους ασφάλισης στις περιπτώσεις λήψης μέτρων προστασίας και πρόληψης όταν υπάρχουν αυξημένοι κίνδυνοι (μέτρα πυρασφάλειας, επιθεωρήσεων και αυστηρών κανονισμών για την πλευσιμότητα και ασφάλεια ποίων, μέτρων προστασίας εργατικών ατυχημάτων), προστατεύουμε και βελτιώνουμε τον καθημερινό μας τρόπο ζωής. Η αποφυγή και αποσόβηση των κινδύνων που απειλούν μια κοινωνία βοηθά στη μείωση της αβεβαιότητας των

ατόμων και των επιχειρήσεων και επομένως συμβάλλει στην κοινωνική σταθερότητα.

Το κράτος αναγνωρίζοντας τον κοινωνικό χαρακτήρα της ιδιωτικής ασφάλισης και στην προσπάθειά του να οδηγήσει τους πολίτες να ασφαλιστούν, έχει θεσμοθετήσει ευνοϊκή φορολογική πολιτική στους κατόχους ασφαλιστηρίων μέσω των φορολογικών απαλλαγών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

2.1 ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Στα πλαίσια του ευρύτερου χρηματοοικονομικού χώρου αναπτύσσονται οι διαφόρων ειδών εξειδικευμένες αγορές των ποικίλων τομέων του, σημαντική θέση μεταξύ των οποίων καταλαμβάνει η ασφαλιστική αγορά. Η ασφαλιστική αγορά αποτελείται από εκείνους που επιζητούν ασφάλιση (ασφαλιζομένων) και αυτούς που προσφέρουν ασφάλιση (ασφαλιστών).

Στο χώρο αυτό εμπλέκονται και δραστηριοποιούνται φυσικά πρόσωπα, επιχειρήσεις, φορείς και οργανώσεις, προκειμένου αφενός μεν να παραχθεί και να διακινηθεί το ασφαλιστικό προϊόν και αφετέρου να καθοδηγηθεί και να εποπτευθεί όλη αυτή η διαδικασία. Πρακτικά, στην ασφαλιστική αγορά εμπλέκονται οι ασφαλισμένοι και οι υποψήφιοι προς ασφάλιση, οι ασφαλιστικές και αντασφαλίστες επιχειρήσεις και τα επαγγελματικά τους όργανα, τα διαμεσολαβούντα στην ασφάλιση πρόσωπα (ασφαλιστικοί σύμβουλοι, πράκτορες, μεσίτες, συντονιστές και συνδεδεμένοι ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές, στην έννοια των οποίων εμπίπτουν και οι τραπεζικοί υπάλληλοι) και οι φορείς εκπροσώπησής τους, το Επικουρικό Κεφάλαιο, το Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης, καθώς τέλος και τα εποπτεύονται από την πλευρά της Πολιτείας όργανα, όπως το Υπουργείο Ανάπτυξης και η Επιτροπή Ανταγωνισμού.

Παρακάτω γίνεται ανάλυση των χαρακτηριστικών και των ιδιοτήτων των εμπλεκόμενων μερών.

Τα **εμπλεκόμενα μέρη** στην ασφαλιστική αγορά είναι:

- **Το ασφαλιστικό κοινό**, ως ασφαλιστικό κοινό θα πρέπει να δεχθούμε ολόκληρο τον πληθυσμό της χώρας, ενεργό και μη, γιατί ιδιαίτερα για ορισμένα ασφαλιστικά είδη, όπως είναι οι προσωπικές ασφαλίσεις, όλος ο πληθυσμός συμμετέχει και επηρεάζει θετικά ή αρνητικά τις αποφάσεις του ασφαλισμού πλήθους. Όλες οι ενημερωτικές προσπάθειες των ασφαλιστικών φορέων και των αρμοδίων κρατικών οργάνων, θα πρέπει να απευθύνονται στο σύνολο του πληθυσμού της χώρας, ώστε και στους νέους να καλλιεργείται η ασφαλιστική ιδέα και οι ηλικιωμένοι να ενημερώνονται, οι οποίοι, έχουν κάποιο συμβουλευτικό ρόλο στην ελληνική οικογένεια και επηρεάζουν με τις απόψεις τους νεότερους.

Ο ενεργός πληθυσμός της χώρας, που συμμετέχει στη διαδικασία παραγωγής του εθνικού προϊόντος, εντεταγμένος στις διάφορες παραγωγικές τάξεις θα πρέπει να είναι ο αποδέκτης των ενημερωτικών και διαφημιστικών μηνυμάτων, για την καθιέρωση της ιδέας, ότι για κάθε είδος οικονομικού συμφέροντος, που εκτίθεται σε οποιουσδήποτε κινδύνους, υπάρχει ιδιαίτερος τύπος ασφαλιστικής κάλυψης που μπορεί να κατοχυρώσει το συμφέροντα και να εξασφαλίσει στον επιχειρηματία τη «σιγουριά» που χρειάζεται, για να αποδοθεί απερίσπαστος, στην παραγωγική δράση.

- **Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις**, οι οποίες αναλαμβάνουν την κάλυψη των ασφαλιστικών κινδύνων όλων των κλάδων (ζωής, εμπραγμάτων ή γενικών ασφαλίσεων, καθώς και ασφαλίσεων ευθύνης). Στη χώρα μας οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις λειτουργούν είτε με **καθεστώς εγκατάστασης**, έχοντας ως έδρα τους την Ελλάδα ή ιδρύοντας υποκατάστημα σε αυτή, είτε με **καθεστώς Ελεύθερης Παροχής Υπηρεσιών (ΕΠΥ)**, μέσω παροχής υπηρεσιών στην Ελλάδα από την έδρα τους ή το υποκατάστημα μιας ασφαλιστικής επιχείρησης, αρκεί αυτή ή αυτό να είναι εγκατεστημένο σε μια χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτοί οι φορείς και μόνον αυτοί, μπορούν να χρησιμοποιούν τον όρο «**ασφαλιστής**». Το κοινό επαγγελματικό όργανο εκπροσώπησης όλων των ασφαλιστικών εταιριών που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα είναι η Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος (ΕΑΕΕ).
- **Τα διαμεσολαβούντα στην ασφάλιση πρόσωπα**, δηλαδή τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα των οποίων το αντικείμενο εργασίας τους είναι να φέρουν σε επαφή τους ασφαλιστές με το ασφαλιστικό κοινό, προκειμένου να συναφθούν ασφαλιστήρια συμβόλαια και στη συνέχεια να φροντίζουν για την εξυπηρέτηση του ασφαλιστικού κοινού, ιδιαίτερα στην περίπτωση επέλευσης του ασφαλιστικού κινδύνου (δηλαδή μετά την πραγματοποίηση της οποιασδήποτε ζημιάς που καλύπτεται από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο). Τα όργανα εκπροσώπησης των διαμεσολαβούντων , ανάλογα με το είδος τους, είναι ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Ασφαλιστικών Συμβούλων (ΠΣΑΣ), η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ασφαλιστικών Πρακτόρων (ΠΟΑΠ), ο Σύνδεσμος Ελλήνων Μεσιτών Ασφαλίσεων (ΣΕΜΑ) και ο Πανελλήνιος σύνδεσμος Συντονιστών Ασφαλιστικών Συμβούλων (ΠΣΣΑΣ).
- **Το Επικουρικό Κεφάλαιο** είναι ένα κοινό ταμείο των ασφαλιστικών επιχειρήσεων εποπτευόμενο από το Υπουργείο Ανάπτυξης, το οποίο φροντίζει για

την αποζημίωση ζημιωθέντων σε τροχαία ατυχήματα, που δεν μπορούν να αποζημιωθούν μέσω της συνήθους διαδικασίας.

- **Το Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης**, το οποίο εποπτεύεται από το Υπουργείο Ανάπτυξης και ασχολείται ειδικά με την έκδοση «Πράσινων Καρτών», που αποδεικνύουν την ύπαρξη ασφαλιστικής κάλυψης και το διακανονισμό ατυχημάτων αυτοκινήτων άλλων χωρών στην Ελλάδα ή ελληνικών σε άλλες χώρες.
- **Η Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης (Ε.Ε.Ι.Α)**, η οποία ασκεί την εποπτεία σύμφωνα με το Ν. 3229/04 και υπάγεται στο **Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών**. Ακόμα, εποπτεία στη λειτουργία των ασφαλιστικών επιχειρήσεων ασκεί και η **Επιτροπή Ανταγωνισμού**, στα πλαίσια που ο νόμος ορίζει σχετικά με τη λειτουργία και στις αρμοδιότητές της.

Η εποπτεία της ασφαλιστικής αγοράς ασκείται από την Πολιτεία. Η τελευταία αποτελεί το «ρυθμιστή» των σχέσεων μεταξύ των ασφαλισμένων και των ασφαλιστών, αλλά και μεταξύ των ίδιων των ασφαλιστών. Η πολιτεία εξ αυτού έχει ένα διπλό ρόλο:

- Με τις κατάλληλες νομοθετικές ρυθμίσεις εξασφαλίζει την ισότιμη μεταχείριση όλων των ασφαλισμένων από τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις.
- Διασφαλίζει τον ελεύθερο ανταγωνισμό μεταξύ των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, σε τομείς, όπως η ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών, οι καλύψεις των διαφόρων ασφαλιστικών προγραμμάτων (εύρος καλύψεων, σε σχέση με τα αντίστοιχα ασφάλιστρα) και οι συνθήκες της γενικότερης εξυπηρέτησης που παρέχεται στους πελάτες τους (διερεύνηση και εντοπισμός αναγκών, συμβουλές για την επίλυση των ασφαλιστικών προβλημάτων).

2.2 Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Παρακάτω θα δούμε σε συντομία το μέγεθος και τη μορφή της Ελληνικής Ασφαλιστικής Αγοράς και τη φυσιογνωμία των βασικών οργανισμών – φορέων που λειτουργούν στα πλαίσιά της.

2.2.1 ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Η Ιδιωτική Ασφάλιση αναπτύσσεται σε όλο τον κόσμο και αποτελεί διεθνώς παράγοντα σταθερότητας και ευημερίας. Με στοιχεία 2000, η παγκόσμια παραγωγή ασφαλιστρών έφθανε τα 2,44 τρισεκατομμύρια δολάρια Αμερικής, που κατανέμονται ως εξής:

Ασία	: 26,5%
Β. Αμερική	: 37,3%
Ευρώπη	: 31,9%
Διάφορα	: 4,3%

Στις 15 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, βάσει των στοιχείων του 2001, η παραγωγή ασφαλιστρών συνέχισε να αυξάνεται (αύξηση 2001: 5,1%) και το ύψος της παραγωγής έφθασε τα 798,7 δισεκατομμύρια €. Τα 798,7 δις. Ευρώ μοιράζονται σε ποσοστό 65,3% (521,4 δις. Ευρώ) για τις ασφαλίσεις ζωής και 34,7% (277,3 δις. ευρώ) για τις γενικές ασφαλίσεις. Οι ασφαλίσεις ζωής αναπτύχθηκαν με γρηγορότερους ρυθμούς από τις γενικές ασφαλίσεις, με αποτέλεσμα από το 1995 να ξεπερνούν σε αναλογία το 50% της συνολικής παραγωγής ασφαλιστρών των χωρών της Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Εκτιμάται ότι, προϊόντος του χρόνου, η απόσταση ανάμεσα στις δύο αυτές κατηγορίες ασφαλίσεων θα μεγαλώσει.

Θα προσπαθήσουμε να οριοθετήσουμε την Ελληνική Ασφαλιστική Αγορά, μέσα από δείκτες και αριθμούς, στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ασφαλιστικής Αγοράς, στην οποία φυσικά ανήκει.

Πίνακας 1
Ποσοστιαία αναλογία των μεγεθών της ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς στην
Ευρωπαϊκή Ένωση το 2001

Μέγεθος	ΕΛΛΑΔΑ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ (%)	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ασφάλιστρα από πρωτασφαλίσεις (σύνολο αγοράς σε εκ. €)	2.642	0,33%	798.753
εκ των οποίων:			
Ασφάλιστρα Κλάδου Ζωής	1.292	0,25%	521.455
Ασφάλιστρα Κλάδου Ζημιών	1.350	0,49%	277.298
Σύνολο επενδύσεων (σύνολο αγοράς σε εκ. €)	5.696	0,12%	4.782.161
Αριθμός εταιριών	107	2,28%	4.693
Αριθμός Απασχολούμενων	9.500	1,08%	875.666
Βασικοί δείκτες			
Κατά κεφαλήν Ασφάλιστρα (σε €)	240,96	11,45%	2.105
εκ των οποίων:			
Κατά κεφαλήν Ασφ. Κλάδου Ζωής	117,79	8,59%	1.372
Κατά κεφαλήν Ασφ. Κλάδου Ζημιών	123,17	16,80%	733
Ποσοστό Ασφαλιστρών επί του ΑΕΠ	2,03%		9,1%
Ποσοστό Επενδύσεων επί του ΑΕΠ	4,37%		54,5%
Απασχολούμενοι ανά εταιρία	89		187

Παρατηρήσεις:

- 1) Τα μεγέθη της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελούν εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ασφαλειών (C.E.A.) για το 2001 σύμφωνα με την έκδοση «European Insurance in figures».
- 2) Σταθερή Συναλλαγματική Ισοτιμία για το 2001: 1 Ευρώ = 340,75 δραχμές.

Παρατηρεί κανείς ότι η Ελληνική Ασφαλιστική Αγορά, παρά την σημαντική της πρόοδο τα τελευταία χρόνια, απέχει σημαντικότερα από τα αντίστοιχα μεγέθη της Ευρωπαϊκής Ασφαλιστικής Αγοράς, όπως θα εξετάσουμε αναλυτικότερα.

2.2.2 ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΙ ΜΟΡΦΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ

Όπως προκύπτει από τον προηγούμενο πίνακα, στην Ελλάδα λειτουργεί σχετικά μεγάλος αριθμός ασφαλιστικών εταιριών σε σύγκριση με το μέγεθος της παραγωγής. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση αντιστοιχεί κατά μέσω όρο σε κάθε ασφαλιστική εταιρία παραγωγή 170,2 εκ. ευρώ (798.753/4.693), ενώ στην Ελλάδα 24,69 εκ. ευρώ (2.642/107).

2.2.3 ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟΥ ΕΓΧΩΡΙΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ (Α.Ε.Π.)

Όπως προκύπτει από την στατιστική επετηρίδα της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος (ΕΑΕΕ), παρότι για την Ελλάδα ο σχετικός δείκτης υπολείπεται σημαντικότερα του αντίστοιχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2,03% έναντι 9,1%), η αύξηση της τιμής του δείκτη των συνολικών ασφαλιστρών προς το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν ήταν συνεχής μέχρι το 1999, δεδομένου ότι από 1,11% το 1989 έφθασε το 2,13% το 1999. Όμως η αύξηση του όγκου των ασφαλιστρών τα δύο επόμενα χρόνια (2000 – 2001) σε τρέχουσες τιμές ήταν ελαφρά μικρότερη της αντίστοιχης αύξησης του Α.Ε.Π. της Ελλάδας, με αποτέλεσμα ο δείκτης να μειωθεί στο 2,12% το 2000, ενώ το 2001 υπολογίζεται στο 2,03%.

Είναι φανερό ότι το ειδικό βάρος του Κλάδου της Ιδιωτικής Ασφάλισης αυξάνει προοδευτικά στο σύνολο της οικονομικής δραστηριότητας, βοηθώντας με τον δικό του τρόπο την αναπτυξιακή προσπάθεια της χώρας μας.

Ο πίνακας 2 καταγράφει το ποσοστό της συνολικής παραγωγής ασφαλιστρών από πρωτασφαλίσεις επί του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος της Ελλάδος, για την χρονική περίοδο 1986 – 1995.

Πίνακας 2
Ποσοστό ασφαλιστρών επί του ΑΕΠ

<u>ΕΤΟΣ</u>	<u>ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ</u>	<u>ΑΕΠ</u>	<u>%</u>
1989	120.494	10.826.700	1,11%
1990	162.565	12.973.398	1,25%
1991	209.681	15.848.243	1,32%
1992	272.124	18.766.104	1,45%
1993	335.469	21.135.716	1,59%
1994	386.447	23.983.636	1,61%
1995	443.044	26.883.500	1,65%
1996	513.445	29.935.080	1,72%
1997	574.177	33.132.660	1,73%
1998	658.841	36.042.240	1,83%
1999	820.865	38.449.172	2,13%
2000	876.596	41.371.372	2,12%
2001	900.246	44.446.092	2,03%

Από τον παραπάνω Πίνακα (2) παρατηρούμε πρόοδο, αλλά και σημαντική απόσταση από τα ευρωπαϊκά δεδομένα. Απόσταση που δεν μπορεί, όπως θα δούμε παρακάτω, να αποδοθεί μόνο στη διαφορά του εισοδήματος των πολιτών της χώρας, που ανέρχεται στο 65% περίπου του ευρωπαϊκού μέσου όρου.

2.2.4 ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ

Αν υπολογισθεί ο λόγος των ασφαλιστρών από πρωτασφαλίσεις προς το σύνολο του πληθυσμού (εκτίμηση στα μέσα κάθε έτους), έχουμε τον δείκτη των κατά κεφαλήν ασφαλιστρών (Πίνακας 3).

Ενώ το 1989 αντιστοιχούσαν 11.942 δρχ. (66,78 €) ασφάλιστρα ανά κάτοικο, το 1993 έφθασαν τις 32.320 δρχ. (120,05 €) και το 2001 τις 82.109 δρχ. (240,96 €).

Πίνακας 3

Συνολικά κατά κεφαλήν ασφάλιστρα

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ (εκατ. Δραχμές)	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ	
			ΔΡΑΧΜΕΣ	ΕΥΡΩ
1989	120.494	10.089.550	11.942	66,78
1990	162.565	10.160.551	16.000	79,21
1991	209.681	10.247.341	20.462	90,78
1992	272.124	10.321.883	26.364	106,91
1993	335.469	10.379.453	32.320	120,06
1994	386.447	10.426.289	37.065	129,06
1995	443.044	10.442.900	42.425	141,64
1996	513.445	10.465.058	49.063	162,81
1997	574.177	10.498.800	54.690	177,40
1998	658.841	10.511.000	62.681	189,08
1999	820.865	10.521.700	78.016	239,48
2000	876.596	10.570.000	82.932	243,38
2001	900.246	10.964.080	92.109	240,96

Ο αντίστοιχος υπολογισμός των κατά κεφαλήν ασφαλίσεων για τον Κλάδο Ζωής δίνει 4.814 δρχ. (ή 26,92 ECU) ασφάλιστρα ανά κάτοικο το 1989 και 40.139 δρχ. (ή 117,79 ευρώ) το 2001.

Τα κατά κεφαλήν ασφάλιστρα των Γενικών Κλάδων ήταν 7.128 δρχ. (ή 39,86 ECU) το 1989 και 41.970 δρχ. (ή 123,17 ευρώ) το 2001.

Είναι επομένως διαρκής και σταθερή η αύξηση της εμπιστοσύνης των Ελλήνων στον Κλάδο της Ιδιωτικής Ασφάλισης, έτσι όπως εκφράζεται από τους προαναφερθέντες δείκτες.

Παρά ταύτα, πρέπει να αναζητηθούν οι παράγοντες εκείνοι που οδηγούν στο γεγονός ότι η κατά κεφαλήν ασφαλιστική δαπάνη στη χώρα μας μόλις φθάσει το 1/5 της αντίστοιχης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, πέραν αυτού που έχουμε ήδη αναφέρει, δηλαδή του μικρότερου κατά κεφαλήν εισοδήματος. Και τούτο διότι σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες με παρόμοιο κατά

κεφαλήν εισόδημα η αντίστοιχη δαπάνη για ασφάλιση είναι πολύ υψηλότερη. Εκτιμάται ότι οι βασικοί λόγοι είναι:

1. Η έλλειψη ασφαλιστικής συνείδησης, αφού πολύ λίγα πράγματα κάνει η Πολιτεία για να αναπτυχθεί από νωρίς αυτή η ασφαλιστική συνείδηση. Είναι χαρακτηριστικό ότι:
 - παρότι η κάλυψή της έναντι τρίτων αστικής ευθύνης είναι υποχρεωτική, στον κλάδο αυτοκινήτων, πάνω από 300.000 αυτοκίνητα κυκλοφορούν ανασφάλιστα
 - το 50% των ασφαλιστρών των γενικών κλάδων αφορά την εκ του νόμου υποχρεωτική κάλυψη της αστικής ευθύνης αυτοκινήτου
 - μόνο το 8% των κτισμάτων έχει κάποιο είδος ασφάλισης και από αυτά μόνο το 30% είναι ασφαλισμένο για πλημμύρα ή σεισμό.
2. Υπάρχει η αντίληψη ότι το κράτος είναι αποκλειστικά υπεύθυνο για ότι χρειάζεται ο πολίτης (π.χ. νοσοκομειακή περίθαλψη και συνταξιοδότηση κ.λπ.). Βεβαίως η αντίληψη αυτή σταδιακά υποχωρεί καθώς γίνεται κατανοητό ότι το κράτος δεν μπορεί να φέρει όλα αυτά τα βάρη.
3. Τέλος, ελλείπει η θέσπιση της αντικειμενικής ευθύνης προς τρίτους καθώς και των υποχρεώσεων λόγω επαγγελματικής ευθύνης (γιατροί, δικηγόροι, μηχανικοί κ.λπ.).

2.2.5 ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ

Από τους πίνακες που ακολουθούν (και τα αντίστοιχα γραφήματα) φαίνεται η συνολική αύξηση παραγωγής ασφαλιστρών για την περίοδο 1989 – 2001, τόσο σε απόλυτες τιμές, όσο και σε αποπληθωρισμένες, προκειμένου να φανεί η πραγματική αύξηση. Ακόμα φαίνεται η κατανομή της παραγωγής κατά κλάδο ασφάλισης.

(Πηγή: Ετήσια Στατιστική Έκθεση Ε.Α.Ε.Ε., 2002).

Πίνακας 4**Συνολική παραγωγή ασφαλιστρών από πρωτασφαλίσεις****(τα ποσά είναι σε εκατομμύρια δρχ.)**

<u>ΕΤΟΣ</u>	<u>ΣΥΝΟΛΟ</u>	<u>ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ</u>
1989	120.494	
1990	162.565	34,92%
1991	209.681	28,98%
1992	272.125	29,78%
1993	335.469	23,28%
1994	386.447	15,20%
1995	443.044	14,65%
1996	513.455	15,89%
1997	574.177	11,83%
1998	658.841	14,75%
1999	820.865	24,59%
2000	876.596	6,79%
2001	900.246	2,70%

Πίνακας 5
Συνολική παραγωγή ασφαλίσεων από πρωτασφαλίσεις
(Αποπληθωρισμένες τιμές έτους βάση 1988)
(τα ποσά είναι σε εκατομμύρια δρχ.)

<u>ΕΤΟΣ</u>	<u>ΣΥΝΟΛΟ</u>	<u>ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ</u>
1989	105.975	
1990	118.747	12,05%
1991	128.167	7,93%
1992	143.602	12,04%
1993	154.737	7,75%
1994	160.752	3,89%
1995	168.586	4,87%
1996	180.033	6,79%
1997	190.788	5,97%
1998	208.834	9,46%
1999	253.565	21,42%
2000	262.536	3,54%
2001	260.747	-0,68%

Πίνακας 6**Συνολική παραγωγή πρωτασφαλιστών γενικών κλάδων****(τα ποσά είναι σε εκατομμύρια δρχ.)**

<u>ΕΤΟΣ</u>	<u>ΣΥΝΟΛΟ</u>	<u>ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ</u>
1989	71.922	
1990	94.274	31,08%
1991	110.978	17,41%
1992	140.978	27,37%
1993	173.979	23,41%
1994	196.369	12,87%
1995	224.998	14,58%
1996	265.444	17,98%
1997	288.082	8,53%
1998	321.552	11,62%
1999	364.452	13,34%
2000	426.518	17,03%
2001	460.164	7,89%

Πίνακας 7

Συνολική παραγωγή πρωτασφαλιστών γενικών κλάδων
(Αποπληθωρισμένες τιμές έτους βάσης 1988)
(τα ποσά είναι σε εκατομμύρια δρχ.)

<u>ΕΤΟΣ</u>	<u>ΣΥΝΟΛΟ</u>	<u>ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ</u>
1989	63.256	
1990	68.863	8,86%
1991	67.656	-1,75%
1992	74.395	9,96%
1993	80.249	7,87%
1994	81.684	1,79%
1995	85.616	4,81%
1996	93.073	8,71%
1997	95.724	2,85%
1998	101.923	6,48%
1999	112.579	10,46%
2000	127.740	13,47%
2001	133.282	4,34%

Συγκέντρωση παραγωγής

Όπως προκύπτει από την ετήσια στατιστική έκθεση της Ε.Α.Ε.Ε.:

Στον κλάδο ζωής:

- Οι πέντε μεγαλύτερες σε παραγωγή ασφαλιστρών επιχειρήσεις κατέχουν το 69,10% της αγοράς ζωής το 2001, ενώ το 1994 το αντίστοιχο ποσοστό ήταν 68,15%.
- Οι δέκα μεγαλύτερες κατέχουν το 91,09% το 2001 (83,6% το 1994), οι δεκαπέντε πρώτες το 97,54% (91,9% το 1994) και οι είκοσι πρώτες το 99,40% (96,2% το 1994).

- Μεριδίο αγοράς μεγαλύτερο του 10% στον κλάδο ζωής εμφανίζουν μόνο τρεις ασφαλιστικές εταιρίες (με 50,8% συμμετοχή στο σύνολο της παραγωγής του κλάδου), ενώ 11 ασφαλιστικές εταιρίες εμφανίζουν μερίδιο μεταξύ 1% και 10% (με 45,9% συμμετοχή στο σύνολο της παραγωγής του κλάδου).

Στους γενικούς κανόνες:

- Οι πέντε μεγαλύτερες σε παραγωγή ασφαλιστρών επιχειρήσεις συνεισφέρουν το 46,95% της παραγωγής πρωτασφαλιστών των Γενικών Κλάδων το 2001, ενώ το 1994 το αντίστοιχο ποσοστό ήταν 38,4%.
- Οι δέκα μεγαλύτερες κατέχουν το 62,29% το 2000 (51,8% το 1994), οι δεκαπέντε πρώτες το 73,08% (59,9% το 1994) και οι είκοσι πρώτες το 80,69% (66,8% το 1994).
- Μεριδίο αγοράς μεγαλύτερο του 10% στους γενικούς κλάδους εμφανίζει μόνο μία ασφαλιστική (με 21,2% συμμετοχή στο σύνολο της παραγωγής των γενικών κλάδων), ενώ 23 ασφαλιστικές εμφανίζουν μερίδιο μεταξύ 1% και 10% (με 63,8% συμμετοχή στο σύνολο της παραγωγής του κλάδου).

2.2.6 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ – ΦΟΡΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Για την ολοκλήρωση της εικόνας της Ασφαλιστικής Αγοράς κρίνεται σκόπιμη η συνοπτική παρουσίαση ορισμένων οργανισμών που διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο. Οι οργανισμοί αυτοί είναι:

1. ΕΝΩΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΕΑΕΕ)

Πρόκειται για το συλλογικό όργανο έκφρασης των ασφαλιστικών εταιριών που λειτουργούν στην Ελλάδα. Ιδρύθηκε το 1907 και η μέχρι τώρα συμβολή του στην οργάνωση και ανάπτυξη της Ασφαλιστικής Αγοράς κρίνεται σημαντική. Μετά την προσχώρηση των άλλων ασφαλιστικών Ενώσεων, που μέχρι πρότινος υφίσταντο, αποτελεί το μοναδικό φορέα εκπροσώπησης των συμφερόντων και επιδιώξεων των ασφαλιστικών εταιριών.

Οι κυριότεροι βασικοί σκοποί της ΕΑΕΕ είναι:

- Η μελέτη, προστασία, προαγωγή και κατοχύρωση των ηθικών, οικονομικών και επαγγελματικών συμφερόντων των ασφαλιστικών εταιριών που είναι μέλη της.

- Η ανάπτυξη της ιδιωτικής ασφάλισης στη χώρα μας.
- Η συγκέντρωση, επεξεργασία και αξιοποίηση των στατιστικών δεδομένων της ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς.
- Η παρακολούθηση της τήρησης της ασφαλιστικής νομοθεσίας.

Μέχρι το 1996 η ΕΑΕΕ ήταν τιμολογιακό σωματείο, δηλαδή πρότεινε στο Υπουργείο Ανάπτυξης για έγκριση τα υποχρεωτικά τιμολόγια και τους γενικούς όρους ασφάλισης. Μετά την προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς την Κοινοτική, στην οποία η ΕΑΕΕ συνέβαλε σημαντικότερα, τα τιμολόγια και οι γενικοί όροι είναι ελεύθερα και ο ρόλος της Ένωσης έχει μεταβληθεί.

Αν και ο νόμος προβλέπει την υποχρεωτική συμμετοχή στην ΕΑΕΕ μόνο των ασφαλιστικών εταιριών του κλάδου αυτοκινήτων, στην πράξη σχεδόν όλες οι ασφαλιστικές εταιρίες που λειτουργούν στην Ελλάδα είναι μέλη της ΕΑΕΕ, την οποία και συντηρούν με τις συνδρομές τους. Η ΕΑΕΕ έχει επικοινωνία και αλληλοενημέρωση, τόσο με τις άλλες ασφαλιστικές Ενώσεις των ευρωπαϊκών κρατών, όσο και με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ασφαλίσεων (CEA) που αποτελεί τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό φορέα εκπροσώπησης του κλάδου.

Η ΕΑΕΕ λειτουργεί με εξειδικευμένες κατά κλάδο Επιτροπές ασφαλίσεων (Επιτροπή Ζωής, Αυτοκινήτων, Πυρός κ.λπ.).

2. ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Το Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, εποπτευόμενο από τον Υπουργό Ανάπτυξης, και με μέλη όλες τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις που ασκούν τον κλάδο αυτοκινήτων. Οι ασφαλιστικές εταιρίες καλύπτουν, με εισφορές ανάλογες προς την παραγωγή τους, τα έξοδα λειτουργίας του Γραφείου και τις δαπάνες για την κάλυψη των υποχρεώσεών του.

Αντικείμενο του Γραφείου Διεθνούς Ασφάλισης είναι:

1. Η έκδοση «πρασίνων καρτών» για τους κατόχους αυτοκινήτων που ταξιδεύουν εκτός Ελλάδος. Η πράσινη κάρτα, το έγγραφο δηλαδή που αποδεικνύει την ύπαρξη ασφαλιστικής κάλυψης, δίδεται χωρίς επιβάρυνση.
2. Ο διακανονισμός και η πληρωμή αποζημιώσεων για λογαριασμό ξένων Γραφείων Διεθνούς Ασφάλισης, για ατυχήματα που προκαλούν στην Ελλάδα αυτοκίνητα από χώρα, της οποίας το Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης έχει υπογράψει σύμβαση με το δικό μας.

3. Η καταβολή αποζημιώσεων για ατυχήματα που κάνουν στο εξωτερικό ελληνικά αυτοκίνητα. Εννοείται ότι το Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης διατηρεί το δικαίωμα αναγωγής, για το ποσό που κατέβαλε, κατά της ασφαλιστικής εταιρίας και του κατόχου του οχήματος.

3. ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Το Επικουρικό Κεφάλαιο είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ), έδρα του οποίου είναι η Αθήνα και α μέλη του υποχρεωτικά όλες οι ασφαλιστικές εταιρίες που ασκούν τον κλάδο αστικής ευθύνης αυτοκινήτων, οι αλληλασφαλιστικοί συνεταιρισμοί που ασκούν τον ίδιο κλάδο, καθώς και οι οργανισμοί κοινής ωφέλειας, των οποίων τα αυτοκίνητα εξαιρούνται της υποχρεωτικής ασφάλισης. Το Επικουρικό Κεφάλαιο εποπτεύεται από τον Υπουργό Ανάπτυξης.

Πρόκειται για ένα ταμείο στο οποίο συνεισφέρουν υποχρεωτικά οι προαναφερόμενοι μετέχοντας σε αυτό (οι εισφορές των ασφαλιστικών εταιριών ανέρχονται στο 5% των ετησίων ασφαλιστρών αστικής ευθύνης αυτοκινήτου), και αποζημιώνει τους ζημιωθέντες από τροχαία ατυχήματα ,σε περίπτωση που αυτοί δεν μπορούν για τους λόγους που αναφέρονται πιο κάτω, να αποζημιωθούν μέσω της κανονικής διαδικασίας.

Το Επικουρικό Κεφάλαιο καταβάλλει αποζημιώσεις σε περιπτώσεις θανάτου, σωματικών βλαβών και υλικών ζημιών, σε θύματα τροχαίων αυτοκινήτων που έχουν προκληθεί από:

- αυτοκίνητα αγνώστων στοιχείων (καλύπτονται μόνο σωματικές βλάβες και όχι υλικές ζημιές), αφορά περιπτώσεις όπου ο οδηγός εγκαταλείπει αβοήθητα τα θύματα μετά από τροχαίο ατύχημα και παραμένει άγνωστος.
- ανασφάλιστα αυτοκίνητα,
- αυτοκίνητα τα οποία οδηγούνται από πρόσωπα που προκάλεσαν τη ζημιά από πρόθεση,
- αυτοκίνητα τα οποία ήταν ασφαλισμένα σε εταιρίες των οποίων ανακλήθηκε η άδεια λειτουργίας ή πτώχευσαν.

Είναι αυτονόητο ότι ισχύει η υποκατάσταση στα δικαιώματα του παθόντος. Σε περίπτωση δηλαδή, που καταβληθεί αποζημίωση στον παθόντα από το Επικουρικό Κεφάλαιο, το τελευταίο μπορεί στη συνέχεια να στραφεί κατά του υπόχρεου προς αποζημίωση, ήτοι του υπαίτιου οδηγού ή της ασφαλιστικής του εταιρίας. Υποκατάσταση στα δικαιώματα του παθόντος δεν υφίσταται όταν έχει υπάρξει ανάκληση της άδειας λειτουργίας ή πτώχευση της ασφαλιστικής επιχείρησης.

Η λειτουργία του Επικουρικού Κεφαλαίου είναι υποχρεωτική σε όλες τις χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και είναι άμεσα συνδεδεμένη με την αντίστοιχη λειτουργία του Γραφείου Διεθνούς Ασφάλισης.

4. ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΕΙΑΣ)

Όπως φαίνεται από το όνομά του, πρόκειται για εκπαιδευτικό οργανισμό, που παρέχει ασφαλιστική εκπαίδευση στους εργαζόμενους στην ασφαλιστική βιομηχανία (ασφαλιστικοί υπάλληλοι, διαμεσολαβούντες). Πέρα από την καθαρά εκπαιδευτική του δραστηριότητα, οργανώνει σεμινάρια και διαλέξεις με επιφανείς ομιλητές και εκδίδει ασφαλιστικά βοηθήματα.

2.2.7 ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Όπως φαίνεται στα **Διαγράμματα 1. και 2.**, τα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα ακολουθούν την ίδια τάση με αυτή των επενδύσεων (ως ποσοστά του Α.Ε.Π.) με μια πιο ομαλή ελαφρώς πορεία. Αυτό δείχνει ότι τα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα επηρεάζονται σε πολύ σημαντικό βαθμό από τις επενδύσεις που γίνονται στην οικονομία και ίσως θα μπορούσε να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι αρκετά μεγάλο ποσοστό των επενδύσεων που γίνονται ασφαλιζονται.

Όπως φαίνεται στο **Διάγραμμα 3.** τα κατά κεφαλήν ασφάλιστρα έχουν μια συνεχή και σταθερά αυξητική τάση κατά τα έτη 2000-2009. Παρατηρούμε από το διάγραμμα ότι υπάρχει μια μικρότερη αύξηση κατά τα έτη 2001 και 2008. Αυτό ίσως να οφείλεται το μεν 2001 στην ένταξη της Ελλάδας στη Ευρωζώνη και το δε 2008 στην παγκόσμια χρηματοοικονομική κρίση, η οποία όπως ήταν αναμενόμενο έπληξε και την Ελλάδα. Βλέπουμε, δηλαδή, ότι η ασφαλιστική αγορά δεν είναι ξεκομμένη από την υπόλοιπη οικονομία και τις οικονομικές και χρηματοοικονομικές εξελίξεις.

1. Ποσοστό Ασφαλιστών επί του Α.Ε.Π.

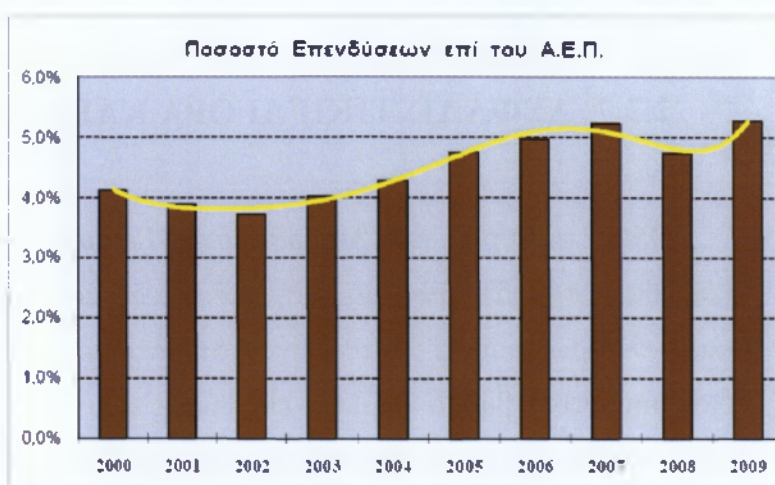
	Εγγεγραμμένα Ασφάλιστρα	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	%
2000	2.764,4	136.281	2,03%
2001	2.855,6	146.428	1,95%
2002	3.159,4	156.615	2,02%
2003	3.550,7	172.431	2,06%
2004	3.970,2	185.813	2,14%
2005	4.296,3	195.366	2,20%
2006	4.730,2	210.459	2,25%
2007	5.122,2	226.437	2,26%
2008	5.212,5	239.141	2,18%
2009	5.448,1	237.494	2,29%

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ)
(ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΟ Α.Ε.Π. ΣΕ ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΤΙΜΕΣ)

2. Ποσοστό Επενδύσεων επί του Α.Ε.Π.

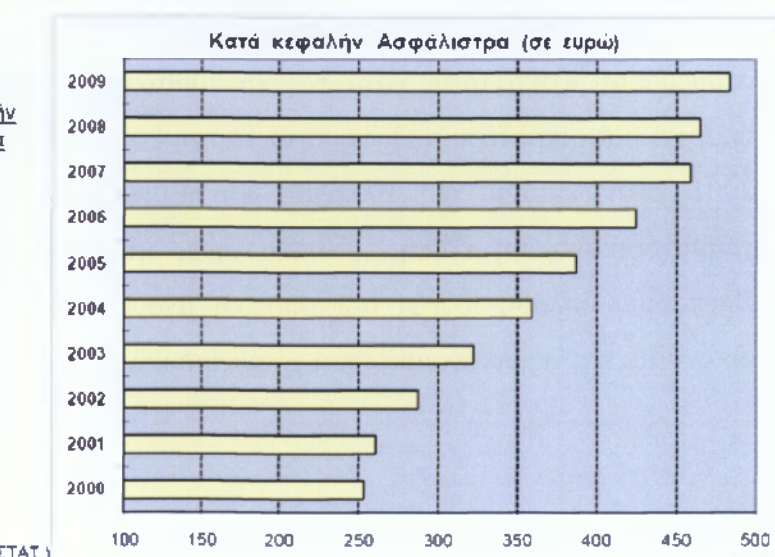
	Σύνολο Επενδύσεων	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	%
2000	5.627,0	136.281	4,13%
2001	5.695,5	146.428	3,89%
2002	5.820,1	156.615	3,72%
2003	6.928,3	172.431	4,02%
2004	7.962,7	185.813	4,29%
2005	9.267,2	195.366	4,74%
2006	10.460,3	210.459	4,97%
2007	11.843,1	226.437	5,23%
2008	11.326,4	239.141	4,74%
2009	12.539,4	237.494	5,28%

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ)
(ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΟ Α.Ε.Π. ΣΕ ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΤΙΜΕΣ)

3. Συνολικά κατά Κεφαλήν Ασφάλιστρα (σε ευρώ)

	Σύνολο Ασφαλιστρών	Πληθυσμός	Κατά Κεφαλήν Ασφάλιστρα
2000	2.764,4	10.917.457	253,21
2001	2.855,6	10.949.953	260,78
2002	3.159,3	10.987.559	287,54
2003	3.550,7	11.023.532	322,10
2004	3.970,2	11.061.735	358,91
2005	4.296,3	11.103.929	386,92
2006	4.730,2	11.148.533	424,29
2007	5.122,2	11.171.740	458,50
2008	5.212,5	11.221.533	464,51
2009	5.448,1	11.269.827	483,42

(ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ)
(ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΑΘΕ ΕΤΟΥΣ ΑΠΟ ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

Όπως φαίνεται από το Διάγραμμα 3. Τα κατά κεφαλήν ασφαλιστρα έχουν μια συνεχή και σταθερά αυξητική τάση κατά τα έτη 2000-2009. Παρατηρούμε από το διάγραμμα ότι υπάρχει μια μικρότερη αύξηση κατά τα έτη 2001 και 2008. Αυτό ίσως να οφείλεται το μεν 2001 στην ένταξη της Ελλάδας στη Ευρωζώνη και το δε 2008 στην παγκόσμια χρηματοοικονομική κρίση, η οποία όπως ήταν αναμενόμενο έπληξε και την Ελλάδα.

2.3 Η ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Ασφαλιστική επιχείρηση είναι η επιχείρηση που έχει αποκλειστικό αντικείμενο τις ασφαλιστικές εργασίες, δηλαδή τη σύναψη ασφαλιστικών συμβάσεων για την κάλυψη ασφαλιστικών κινδύνων.

Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις στην Ελλάδα κατηγοριοποιούνται ως εξής:

- Ασφαλιστικές επιχειρήσεις με έδρα την Ελλάδα (ασχέτως αν τα κεφάλαια της επιχείρησης είναι ελληνικής ή αλλοδαπής προέλευσης).
- Ασφαλιστικές επιχειρήσεις με έδρα οποιοδήποτε κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ή του ΕΟΧ), οι οποίες μπορούν να ασκήσουν ασφαλιστικές δραστηριότητες είτε με **καθεστώς εγκατάστασης** (με δημιουργία υποκαταστήματος), είτε με **καθεστώς Ελεύθερης Παροχής Υπηρεσιών (ΕΠΥ)** από την έδρα τους ή από υποκατάστημά τους στον ευρωπαϊκό χώρο.
- Ασφαλιστικές επιχειρήσεις με έδρα εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης ή ΕΟΧ, οι οποίες μπορούν να ασκήσουν ασφάλιση μόνο με **καθεστώς εγκατάστασης** (δημιουργία υποκαταστήματος).

2.3.1 Η ΜΟΡΦΗ ΚΑΙ Ο ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Σύμφωνα με το ΝΔ 400/70, όπως αυτό ισχύει τροποποιημένο, στο άρθρο 2 προβλέπεται ότι οι ασφαλιστικές δραστηριότητες στην Ελλάδα ασκούνται από τα εξής είδη εταιρειών:

- **Ανώνυμες Εταιρείες.** Ο μεγαλύτερος όγκος ασφαλιστρων που εισπράττεται στη Ελλάδα, προέρχεται από αυτή την κατηγορία επιχειρήσεων.

- **Αλληλασφαλιστικούς συνεταιρισμούς (μόνο για ασφαλίσεις ζημιών)** που έχουν συσταθεί σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο και ασχολούνται αποκλειστικά με ασφαλιστικές εργασίες.
- **Επιχειρήσεις Δημοσίου Δικαίου** με αποκλειστικό σκοπό τις ασφαλιστικές εργασίες.

Το 2001 στην Ελλάδα λειτουργούν 107 ασφαλιστικές εταιρίες. Από αυτές οι 73 ήταν ανώνυμες ασφαλιστικές εταιρίες (18 εταιρίες ζωής, 43 γενικών κλάδων και 12 μικτές) και οι 34 υποκαταστήματα αλλοδαπών ασφαλιστικών εταιριών (2 εταιρίες ζωής, 1 μικτή και 31 γενικών κλάδων).

Η ομαδοποίηση κατά εθνικότητα των Υποκαταστημάτων των Αλλοδαπών ασφαλιστικών έχει ως εξής:

2 Αμερικάνικες εταιρίες, 3 Βελγικές, 13 Βρετανικές, 3 Γαλλικές, 5 γερμανικές, 2 Δανικές, 1 Ελβετική, 1 Πορτογαλική, 1 Φίλιπινέζικη, 1 Ισπανική και 2 Κυπριακή. Συνολικά 28 υποκαταστήματα με έδρα σε χώρα της Ε.Ε. και 6 με έδρα εκτός Ε.Ε.

Ο αριθμός αυτός στο μέλλον αναμένεται να μειωθεί περαιτέρω, μέσα από τις ήδη συντελούμενες διεργασίες εξαγορών και συγχωνεύσεων, που θα οδηγήσουν σε ασφαλώς λιγότερες αλλά μεγαλύτερες και ισχυρότερες ασφαλιστικές επιχειρήσεις.

Ακόμη πρέπει να σημειωθεί ότι η μέση ευρωπαϊκή εταιρία απασχολεί 187 υπαλλήλους, ενώ η μέση ελληνική εταιρία 89, ενώ η παραγωγή ασφαλιστρων ανά υπάλληλο ανέρχεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε 0,912 εκ. € και στην Ελλάδα σε 0,279 εκ. €.

Το τελευταίο καταδεικνύει και την ανάγκη εισαγωγής πλέον σύγχρονων διαδικασιών και μεθόδων και τυποποιημένων προϊόντων στην Ελληνική Αγορά.

2.3.2 ΑΔΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Προκειμένου να ασκήσει εργασίες μια ασφαλιστική επιχείρηση (ασφαλιστής), πρέπει να λάβει άδεια λειτουργίας από την εποπτεύουσα αρχή. Στην Ελλάδα το ρόλο αυτό έχει αναλάβει η Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης, η οποία ξεκίνησε τις δραστηριότητές της από 1^{ης} Ιανουαρίου 2008.

Σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία, η οποία έχει ενσωματωθεί στο Εθνικό Δίκαιο, η άδεια λειτουργίας που χορηγείται σε μια ασφαλιστική επιχείρηση από ένα κράτος-μέλος, ισχύει σε όλα τα κράτη-μέλη (ενιαία άδεια). Έτσι, μια ασφαλιστική επιχείρηση που έχει λάβει άδεια λειτουργίας στην Ελλάδα, μπορεί να εγκατασταθεί και να λειτουργήσει, με αυτή την άδεια, σε οποιοδήποτε κράτος-μέλος την Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το ίδιο ισχύει και αντιστρόφως για τις εταιρίες που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας από κράτος-μέλος της

Ευρωπαϊκής Ένωσης και επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στην Ελλάδα Επιπλέον, οποιαδήποτε εταιρεία μπορεί να λειτουργήσει με καθεστώς Ελεύθερης Παροχής Υπηρεσιών, αλλά μόνο για εργασίες περιστασιακής φύσης.

Η άδεια λειτουργίας χορηγείται συνήθως κατά κλάδο ασφάλισης, για όλους ή μερικούς από τους κινδύνους που καλύπτονται από το συγκεκριμένο κλάδο. Μπορεί, ωστόσο, να χορηγηθεί και για μια ομάδα κλάδων. Σε περίπτωση που δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του νόμου ή σε περίπτωση που προσκρούει στα συμφέροντα των ασφαλισμένων, στα χρηστά ήθη ή στη δημόσια τάξη η άδεια λειτουργίας δεν χορηγείται.

Η Πολιτεία ασκεί έλεγχο νομιμότητας και όχι σκοπιμότητας, προκειμένου να χορηγήσει την άδεια λειτουργίας. Δηλαδή ελέγχει εάν πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις για τη χορήγηση της άδειας, και όχι εάν είναι αναγκαία ή μη η ίδρυση της εταιρείας.

Μαζί με την αίτηση για την άδεια λειτουργίας μιας ασφαλιστικής εταιρείας, υποβάλλονται προς έγκριση το καταστατικό της, το οποίο πρέπει να έχει συνταχθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να πληροί τις προϋποθέσεις για την κοινή ανώνυμη εταιρεία, καθώς και τις πρόσθετες που απαιτούνται για την ιδιωτικής επιχείρηση ασφάλισης, το πιστοποιητικό καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου και το πρόγραμμα δραστηριότητας.

Το πρόγραμμα δραστηριότητας είναι μια μελέτη σκοπιμότητας της νέας επιχείρησης, με ορίζοντα τριετίας, το οποίο περιλαμβάνει τους στόχους, τα μέσα με τα οποία θα υλοποιηθούν και το κόστος αυτών. Ακόμα στο πρόγραμμα δραστηριότητας θα πρέπει να αναφέρονται τα εξής:

- οι κίνδυνοι που πρόκειται να καλύψει η ασφαλιστική εταιρεία,
- οι γενικοί και ειδικοί όροι της ασφάλισης (στους κλάδους υποχρεωτικής από το νόμο ασφάλισης),
- οι κατευθυντήριες γραμμές της αντασφάλισης,
- τα προβλεπόμενα ασφάλιστρα,
- οι προβλεπόμενοι ισολογισμοί τριετίας, και
- οι προβλέψεις των οικονομικών πόρων που θα καλύπτουν τα τεχνικά αποθέματα και το περιθώριο φερεγγυότητας.

2.3.3 ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Η ανάκληση άδειας λειτουργίας μπορεί να γίνει από την εποπτεύουσα αρχή ΕΠΕΙΑ και επιτρέπεται μόνο στις εξής περιπτώσεις:

- Εάν έπαψαν να ισχύουν οι προϋποθέσεις για τις οποίες εκδόθηκε.

- Εάν απειλούνται τα συμφέροντα των ασφαλισμένων, η δημόσια τάξη ή τα χρηστά ήθη.
- Εάν παραβιάζονται σοβαρά οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται από την ασφαλιστική νομοθεσία.
- Σε περίπτωση καταδίκης σύμφωνα με τις ποινικές διατάξεις των άρθρων 43 έως 49 του ΝΔ 400/70.
- Εάν η ασφαλιστική επιχείρηση δεν συμμορφώνεται με τα μέτρα οικονομικής ανασυγκρότησης ή βραχυπρόθεσμης χρηματοδότησης, σε περιπτώσεις αδυναμίας κάλυψης του περιθωρίου φερεγγυότητας και του εγγυητικού κεφαλαίου, καθώς και με τη δημιουργία τεχνικών αποθεμάτων και ασφαλιστικών τοποθετήσεων.
- Εάν η ασφαλιστική επιχείρηση δεν καταβάλλει το ασφάλισμα (αποζημίωση) που έχει επιδικαστεί τελεσίδικα.

Ειδικά για υποκαταστήματα αλλοδαπών ασφαλιστικών επιχειρήσεων:

- Εάν ανακλήθηκε η άδεια λειτουργίας ή δεσμεύτηκε περιουσία της ασφαλιστικής επιχείρησης από την εποπτική αρχή της έδρας της κοινοτικής ασφαλιστικής επιχείρησης, το υποκατάστημα της οποίας δραστηριοποιείται στην Ελλάδα.
- Εάν ανακλήθηκε η άδεια λειτουργίας μη κοινοτικής ασφαλιστικής επιχείρησης εγκατεστημένης στην Ελλάδα.
- Εάν δεν έχει πληρωθεί η θέση του νόμιμου αντιπροσώπου της, μέσα σε δύο μήνες από την κένωσή της.

Η ανάκληση την άδεια λειτουργίας ασφαλιστικής επιχείρησης προϋποθέτει Υπουργική Απόφαση, μετά από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης. Μετά από αυτό ακολουθεί εκκαθάριση της ασφαλιστικής επιχείρησης.

2.3 4 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Όπως φαίνεται στο **Διάγραμμα 1**. Τα ίδια κεφάλαια των ασφαλιστικών εταιρειών εμφανίζουν μια ελαφριά κάμψη κατά τα έτη 2000, 2001 και σημαντικότερη κατά τα έτη 2007, 2008 λόγω της παγκόσμιας χρηματοοικονομικής κρίσης, ενώ κατά την 4ετία 2002-2006 παρατηρείται μια συνεχής αύξηση των ιδίων κεφαλαίων.

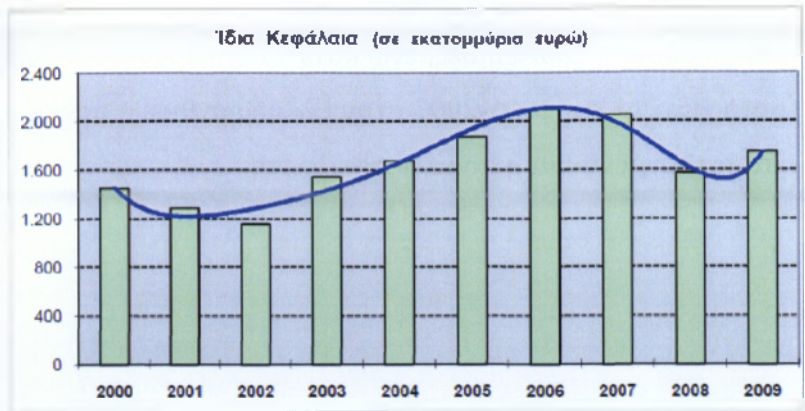
Όπως φαίνεται στα **Διαγράμματα 2. και 3.**, οι επενδύσεις και το ενεργητικό των ασφαλιστικών εταιρειών ακολουθούν την ίδια τάση, δηλαδή παρουσιάζουν μια συνεχώς αυξητική πορεία με εξαίρεση τα έτη 2000 – 2002 και 2007, 2008, που υπάρχει μια κάμψη.

Όπως φαίνεται στο **Διάγραμμα 4**, οι ασφαλιστικές εταιρείες κατά έτη 2002,2004 και 2008 παρουσιάζουν ζημιές, ενώ κατά τα έτη 2005-2007 εμφανίζουν σημαντικά κέρδη και αυτό γιατί τα έτη 2005-2007 στην Ελλάδα άνθισε η στεγαστική και η καταναλωτική πίστη και ταυτόχρονα και η ασφαλιστική πίστη.

1. Ίδια Κεφάλαια

	Ίδια Κεφάλαια	Ετήσια Αύξηση
2000	1.447,6	20,28%
2001	1.281,3	-11,49%
2002	1.153,0	-10,01%
2003	1.538,4	33,42%
2004	1.675,6	8,92%
2005	1.873,7	11,82%
2006	2.095,4	11,83%
2007	2.048,4	-2,24%
2008	1.573,7	-23,17%
2009	1.747,2	11,03%

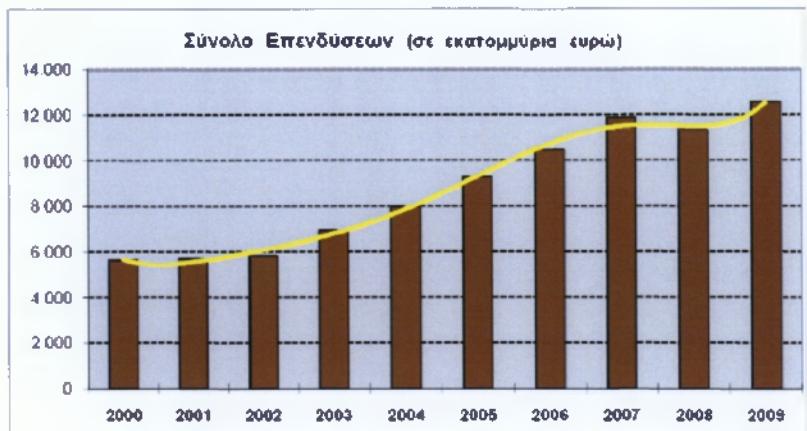
(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ)

2. Επενδύσεις

	Σύνολο Επενδύσεων	Ετήσια Αύξηση
2000	5.627,0	9,68%
2001	5.695,5	1,22%
2002	5.820,1	2,19%
2003	6.928,3	19,04%
2004	7.962,7	14,93%
2005	9.267,2	16,38%
2006	10.460,3	12,87%
2007	11.843,1	13,22%
2008	11.326,4	-4,36%
2009	12.539,4	10,71%

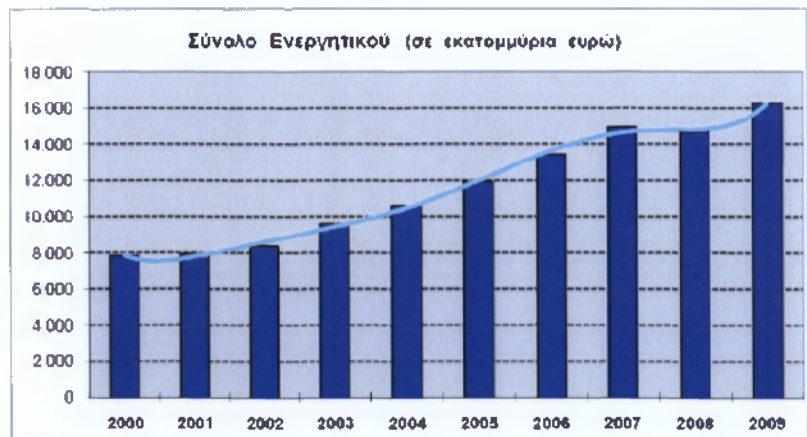
(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ)

3. Σύνολο Ενεργητικού

	Σύνολο Ενεργητικού	Ετήσια Αύξηση
2000	7.839,4	8,30%
2001	7.939,0	1,27%
2002	8.377,0	5,52%
2003	9.577,1	14,33%
2004	10.600,3	10,68%
2005	11.926,8	12,51%
2006	13.445,6	12,74%
2007	14.937,6	11,10%
2008	14.688,8	-1,67%
2009	16.237,1	10,54%

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ)

4. Κέρδη / Ζημιές Χρήσεως (προ φόρων)

	Κέρδη / Ζημιές Χρήσεως
2000	167,6
2001	5,7
2002	-202,0
2003	104,5
2004	-62,9
2005	124,3
2006	179,1
2007	103,1
2008	-491,9
2009	106,4

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ)

2.4 ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ

2.4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η κρατική εποπτεία στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις, στην ουσία αποτελεί παραβίαση της αρχής της ελευθερίας άσκησης επιτηδεύματος, η οποία όμως γίνεται με τρόπο σύμφωνο προς το Σύνταγμα, καθώς υπαγορεύεται από την ανάγκη προστασίας των ασφαλισμένων. Η κρατική εποπτεία στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις ανάγεται εν μέρει στο δικαίωμα της προστασίας του καταναλωτή σε σχέση με άλλον καταναλωτή (όπως συμβαίνει με την εποπτεία άλλων κλάδων), αλλά αφορά όλους τους πολίτες, ακόμα και αυτούς που δεν έχουν αγοράσει κάποιο ασφαλιστικό προϊόν.

2.4.2 ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις είναι ανώνυμες εταιρείες και ως τέτοιες πρέπει να εποπτεύονται στη λειτουργία τους (έλεγχος νομιμότητας). Πέραν αυτού όμως και λόγω της φύσης των εργασιών της ασφαλιστικής επιχείρησης, που είναι η εκπλήρωση μιας υπόσχεσης η οποία θα πρέπει να πληρωθεί μελλοντικά εφόσον χρειαστεί ο νομοθέτης προβλέπει και επιπλέον έλεγχο των ουσιαστικών και οικονομικών όρων ίδρυσης και λειτουργίας μιας ασφαλιστικής επιχείρησης.

Οι βασικοί λόγοι που υπαγορεύουν την αυστηρή κρατική εποπτεία των ασφαλιστικών επιχειρήσεων είναι:

- **Η περιορισμένη γνώση των ασφαλισμένων σχετικά με τα ασφαλιστικά ζητήματα.** Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια είναι νομικά κείμενα, με εξειδικευμένους όρους και ειδική ασφαλιστική ορολογία, η οποία δεν είναι εύκολο να κατανοηθεί και να ελεγχθεί από το μέσο ασφαλισμένο. Σύμφωνα με την ισχύουσα σήμερα νομοθεσία, μια ασφαλιστική εταιρεία δεν χρειάζεται να υποβάλει για έγκριση τους όρους των συμβολαίων της πριν από την κυκλοφορία των ασφαλιστικών προγραμμάτων της. Ο νομοθέτης, προβλέπει κανόνες για την καλή διατύπωση και διαφάνεια της σύμβασης (του ασφαλιστηρίου συμβολαίου), που η Εποπτική Αρχή μπορεί εκ των υστέρων να διαπιστώσει εάν τηρούνται.
- **Διατήρηση της φερεγγυότητας της ασφαλιστικής επιχείρησης.** Έχει ήδη προαναφερθεί ότι η ασφάλιση είναι μια πράξη καλής πίστης, στην οποία ο

ασφαλισμένος προκαταβάλλει τα ασφάλιστρα και περιμένει την εκπλήρωση της υπόσχεσης της ασφαλιστικής επιχείρησης (την καταβολή αποζημίωσης), σε περίπτωση που επέλθει ο ασφαλιστικός κίνδυνος.

Σε περίπτωση κατά την οποία η ασφαλιστική επιχείρηση δεν εποπτεύεται σωστά και τη στιγμή που θα χρειαστεί να καταβάλει αποζημίωση δεν είναι σε θέση να το κάνει, τότε ανατρέπεται όλη η βάση της ασφάλισης σε βάρος του ασφαλισμένου.

- **Η εξασφάλιση της κάλυψης και η ανάγκη λογικών ασφαλίσεων.** Η Εποπτική Αρχή έχει υποχρέωση να διευκολύνει την ασφάλιση όλων όσοι το επιθυμούν και ιδιαίτερα στις περιπτώσεις που οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις δείχνουν απροθυμία να καλύψουν ασφαλιστικά κάποιους πελάτες για διάφορους λόγους. Είναι σημαντικό η ζητούμενη κάλυψη να παρέχεται με «λογικά» ασφάλιστρα. Πρόβλημα ελέγχου παρουσιάστηκε μετά την κατάργηση του κρατικού ελέγχου στα τιμολόγια των ασφαλίσεων των εταιρειών πριν από την κυκλοφορία των προϊόντων τους, λόγω της προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας με την κοινοτική. Η Εποπτική Αρχή, όμως, είναι υποχρεωμένη να διαφυλάσσει τον υγιή ανταγωνισμό και να ελέγχει κυρίως τα πολύ χαμηλά ασφάλιστρα, τα οποία κρίνονται κατ' επέκταση ανεπαρκή, προκαλώντας πρόβλημα φερεγγυότητας των εταιρειών που τα χρησιμοποιούν. Τα πολύ υψηλά ασφάλιστρα, αντίστοιχα, δεν αποτελούν ιδιαίτερο πρόβλημα, διότι όσες εταιρείες τα χρησιμοποιούν τίθενται εκτός αγοράς, λόγω ανταγωνισμού.

2.4.3 ΜΟΡΦΗ ΚΑΙ ΕΚΤΑΣΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ

Μετά από την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην κοινοτική, η κρατική εποπτεία έχει αλλάξει σημαντικά. Παλαιότερα δινόταν βάρος στον προληπτικό έλεγχο, δηλαδή γινόταν έλεγχος και δινόταν έγκριση στους όρους των συμβολαίων και τα τιμολόγια των ασφαλίσεων πριν από την κυκλοφορία των ασφαλιστικών προγραμμάτων, ενώ τώρα το βάρος επικεντρώνεται στη διασφάλιση της φερεγγυότητας των ασφαλιστικών εταιρειών.

Οι βασικές περιοχές ελέγχου και εποπτείας αφορούν τη χορήγηση άδειας λειτουργίας, τη χρηματοοικονομική εποπτεία κατά τη διάρκεια της λειτουργίας και την τήρηση των κανόνων προστασίας του καταναλωτή.

❖ Χορήγηση άδειας λειτουργίας

Όπως έχει ήδη προαναφερθεί, μια ασφαλιστική επιχείρηση λαμβάνει άδεια σύστασης σαν ανώνυμη εταιρεία, μετά από έγκριση του καταστατικού της και καταβολή

του μετοχικού κεφαλαίου της. Στη συνέχεια, προκειμένου να λάβει άδεια λειτουργίας, πρέπει να εγκριθεί το πρόγραμμα δραστηριότητας και να πραγματοποιηθεί έλεγχος εντιμότητας και επαγγελματικής επάρκειας των διευθυνόντων. Ο έλεγχος του προγράμματος δραστηριότητας της ασφαλιστικής επιχείρησης δεν αφορά μόνο το πρώτο έτος λειτουργίας της, αλλά επεκτείνεται σε όλο τον τριετή σχεδιασμό του. Το στάδιο αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό καθώς θέτει τα θεμέλια της ασφαλιστικής εταιρείας και δρομολογεί τη βιωσιμότητα και περαιτέρω ανάπτυξή της.

❖ Χρηματοοικονομική εποπτεία

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, σχετικά με τη χρηματοοικονομική εποπτεία προβλέπονται τα ακόλουθα:

- Στην εποπτεία του Υπουργείου Ανάπτυξης ανήκει και η χρηματοοικονομική εποπτεία του συνόλου των δραστηριοτήτων των ασφαλιστικών επιχειρήσεων που έχουν έδρα τους την Ελλάδα, περιλαμβανομένων των δραστηριοτήτων που αυτές ασκούν μέσω υποκαταστημάτων και υπό το καθεστώς Ελεύθερης Παροχής Υπηρεσιών.
- Η χρηματοοικονομική εποπτεία του συνόλου των δραστηριοτήτων μιας ασφαλιστικής επιχείρησης με έδρα χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ασκείται από την εποπτική αρχή της έδρας (home country control).
- Η χρηματοοικονομική εποπτεία περιλαμβάνει την εξακρίβωση για το σύνολο των δραστηριοτήτων της ασφαλιστικής επιχείρησης, την εποπτεία της κατάστασης της φερεγγυότητάς της και του σχηματισμού τεχνικών αποθεμάτων, καθώς και της κάλυψής τους με αντίστοιχα στοιχεία του ενεργητικού, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΝΔ 400/70.
- Η διάκριση σχετικά με τις επενδύσεις των ασφαλιστικών επιχειρήσεων γίνεται α) εκείνων που αναφέρονται στην ελεύθερη παρουσία μια ασφαλιστικής επιχείρησης και δεν διέπονται από περιοριστικούς κανόνες και αφορούν στο μετοχικό κεφάλαιο τα ελεύθερα αποθέματα και β) εκείνων που αναφέρονται στην κάλυψη των ανειλημμένων υποχρεώσεων της ασφαλιστικής επιχείρησης προς τους ασφαλισμένους της και αφορά τα τεχνικά αποθέματα που αποσκοπούν στην προστασία των συμφερόντων των ασφαλισμένων. Σε αυτή την περίπτωση ελέγχεται ο τρόπος σχηματισμού των τεχνικών αποθεμάτων και ο τρόπος επένδυσης των τεχνικών αποθεμάτων.

- Η υπουργική ευθύνη για την προστασία των ασφαλισμένων και τη διασφάλιση των δικαιωμάτων τους, περιέχει ευρείες εξουσίες όπως τη δυνατότητα περιορισμού ανάληψης νέων εργασιών από την ασφαλιστική επιχείρηση, τη δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων της ασφαλιστικής επιχείρησης και την ανάκληση την άδειας λειτουργίας της.

❖ Περιθώριο φερεγγυότητας

Το περιθώριο φερεγγυότητας, που στην Ελλάδα καθιερώθηκε από το 1985, αποτελεί μια δικλείδα ασφαλείας για την εξασφάλιση της φερεγγυότητας της ασφαλιστικής εταιρείας, κυρίως σε δύσκολες και απρόβλεπτες οικονομικές συνθήκες. Ιδιαίτερα ενισχύθηκε μετά από την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στο κοινοτικό δίκαιο, όπου αναγνωρίστηκε η ανάγκη οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις να διαθέτουν, πέραν των τεχνικών τους αποθεμάτων που αφορούν στην αντιμετώπιση των συμβατικών τους υποχρεώσεων και ένα επιπλέον αποθεματικό, το οποίο ονομάζεται Περιθώρια Φερεγγυότητας και το οποίο αντιστοιχεί στην ελεύθερη βαρών περιουσία τους για την αντιμετώπιση επιχειρηματικών κινδύνων. Το Ελάχιστο Περιθώριο Φερεγγυότητας πρέπει να είναι ανάλογο προς το συνολικό όγκο των εργασιών της ασφαλιστικής επιχείρησης και είναι διαφορετικό στις ασφαλίσσεις κατά ζημιών και στις ασφαλίσσεις ζωής.

❖ Εγγυητικό κεφάλαιο

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, όπως προσαρμόστηκε στο κοινοτικό δίκαιο, απαιτείται ανά πάσα στιγμή ένα ελάχιστο περιθώριο εγγύησης, ανάλογο με το μέγεθος του κινδύνου, σε σχέση με τους ασκούμενους κλάδους ασφάλισης. Αυτό συμβαίνει προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι σε καμιά περίπτωση το περιθώριο φερεγγυότητας δεν θα πέσει κάτω από κάποιο ελάχιστο όριο ασφάλειας, κατά τη διάρκεια άσκησης των ασφαλιστικών δραστηριοτήτων της επιχείρησης. Το εγγυητικό κεφάλαιο αποτελεί το 1/3 του περιθωρίου φερεγγυότητας και δεν μπορεί να είναι κατώτερο από αυτό.

Σε περίπτωση που μια επιχείρηση δεν μπορεί να συγκροτήσει το κατά το νόμο εγγυητικό κεφάλαιο, είναι υποχρεωμένη να υποβάλει στην Εποπτική Αρχή για έγκριση «σχέδιο βραχυπρόθεσμης χρηματοδότησης», δηλαδή σχέδιο που προβλέπει την κατάθεση των απαραίτητων χρηματικών ποσών σε σύντομο χρονικό διάστημα. Σε περίπτωση που το σχέδιο αυτό δεν τηρηθεί, ο Υπουργός Ανάπτυξης μπορεί να ανακαλέσει την άδεια λειτουργίας της επιχείρησης.

❖ Τεχνικά αποθέματα και ασφαλιστικές τοποθετήσεις

Ως **τεχνικό απόθεμα** ορίζεται οι προβλέψεις που κάθε ασφαλιστική επιχείρηση οφείλει να σχηματίζει στο παθητικό της κατά την κατάρτιση των οικονομικών της καταστάσεων. Αυτό συμβαίνει προκειμένου να απεικονιστούν λογιστικά οι υποχρεώσεις της από ασφαλιστικούς κινδύνους που έχει αναλάβει, είτε αυτοί έχουν ήδη επέλθει, είτε όχι, αλλά βρίσκονται ακόμα υπό ασφαλιστική κάλυψη στο τέλος της ασφαλιστικής περιόδου.

Τα υποχρεωτικά τεχνικά αποθέματα για τις ασφαλίσσεις κατά ζημιών είναι:

- Αποθέματα μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών
- Απόθεμα κινδύνων σε ισχύ
- Αποθέματα εκκρεμών ζημιών
- Απόθεμα εξισορρόπησης
- Μαθηματικό απόθεμα γήρατος

Τα υποχρεωτικά τεχνικά αποθέματα για τις ασφαλίσσεις ζωής είναι:

- Απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών
- Απόθεμα κινδύνων σε ισχύ
- Απόθεμα εκκρεμών ζημιών
- Μαθηματικό απόθεμα
- Απόθεμα για συμμετοχή στα τεχνικά κέρδη ή τις αποδόσεις

Με Υπουργική Απόφαση μπορούν να καθοριστούν και άλλα είδη αποθεμάτων. Τα τεχνικά αποθέματα για το σύνολο των ασφαλιστικών κλάδων σχηματίζονται από τους πρωτασφαλιστές.

Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις με έδρα στην Ελλάδα, υποχρεούνται σε **ασφαλιστικές τοποθετήσεις**, που συνίσταται στη διάθεση στην Ελλάδα (ή άλλη χώρα μέλος της ΕΕ ή του ΕΟΧ) περιουσιακών στοιχείων, με σκοπό τη διασφάλιση των συμφερόντων των δικαιούχων, οποιασδήποτε παροχής από ασφαλιστική σύμβαση. Τα στοιχεία της ασφαλιστικής τοποθέτησης είναι στοιχεία του ενεργητικού μια ασφαλιστικής επιχείρησης.

Η ασφαλιστική τοποθέτηση διακρίνεται σε:

Ασφαλίσσεις κατά ζημιών (Ασφαλιστική τοποθέτηση ασφαλίσεων αστικής ευθύνης και ασφαλιστική τοποθέτηση λοιπών ασφαλίσεων ζημιών) και

Ασφαλίσεις ζωής (Ασφαλιστική τοποθέτηση συμβολαίων που συνδέονται με επενδύσεις, ασφαλιστική τοποθέτηση συμβολαίων ζωής, ασφαλιστική τοποθέτηση διαχείρισης συνταξιοδοτικών συμβολαίων και πρόνοιας).

Στις ασφαλιστικές τοποθετήσεις υπάρχουν τρία είδη περιοριστικών κανόνων, οι οποίοι αποσκοπούν στη διασφάλιση των συμφερόντων των ασφαλισμένων:

- **Κανόνες επιλογής στοιχείων:** ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να ληφθούν υπόψη.
- **Κανόνες διασποράς:** σε ποια ποσοστά – μέγιστα και ελάχιστα – μπορούν να ληφθούν υπόψη τα παραπάνω στοιχεία.
- **Κανόνες αποτίμησης:** με ποιο τρόπο αποτιμώνται τα στοιχεία της ασφαλιστικής τοποθέτησης στις αναφορές που στέλνονται στο Υπουργείο Ανάπτυξης.

Η Κρατική Εποπτεία σε σχέση με τα ασφάλιστρα, τους γενικούς όρους των συμβολαίων και την προστασία του καταναλωτή, έχει να κάνει με τα εξής:

Ασφάλιστρα

Η Εποπτική Αρχή δεν εγκρίνει τα ασφάλιστρα των τιμολογίων των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, εποπτεύει όμως το κατά πόσον αυτά είναι επαρκή για τη σύσταση επαρκών τεχνικών αποθεμάτων γι' αυτές.

Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις ζωής έχουν υποχρέωση να ενημερώνουν κάθε χρόνο την Εποπτική Αρχή σχετικά με τους πίνακες θνησιμότητας που χρησιμοποιούν και τα αντίστοιχα εγγεγραμμένα τεχνικά επιτόκια, δηλαδή την ετήσια απόδοση των σχηματιζόμενων μαθηματικών αποθεμάτων, από τα ασφάλιστρα.

Γενικοί όροι

Όσον αφορά στις υποχρεωτικές ασφαλίσεις (αστική ευθύνη αυτοκινήτων και σκαφών αναψυχής), οι γενικοί όροι κοινοποιούνται υποχρεωτικά στην Εποπτική Αρχή πριν τη χρήση τους.

Στις υπόλοιπες ασφαλίσεις δεν υπάρχει συστηματική υποχρέωση από πλευράς ασφαλιστικών επιχειρήσεων, να κοινοποιούν στην Εποπτική Αρχή τους γενικούς όρους των συμβολαίων τους πριν τη χρήση τους.

Προστασία του καταναλωτή

Στους σκοπούς της εποπτείας συγκαταλέγεται και η προστασία του καταναλωτή, η οποία πραγματοποιείται μέσω του ελέγχου ύπαρξης πιθανών αντιδεοντολογικών πρακτικών, όπως η παραπλανητική διαφήμιση, η διακριτική μεταχείριση των ασφαλισμένων και η μεταφορά συμβολαίων από τη μια εταιρεία στην άλλη, σε βάρος των ασφαλισμένων.

Η Εποπτική Αρχή διαθέτει τμήμα παραπόνων των ασφαλισμένων και έχει τη δυνατότητα μεσολάβησης παρέμβασης, εφόσον τα παράπονα υποβληθούν εγγράφως σε αυτή. Ακόμα, η Εποπτική Αρχή έχει τη δυνατότητα λήψης σοβαρών μέτρων σε βάρος ασφαλιστικών επιχειρήσεων, που σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, μπορεί να φτάσουν μέχρι και την ανάκληση της άδειας της επιχείρησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

3.1 ΓΕΝΙΚΑ

Η περιουσία του ανθρώπου είναι εκτεθειμένη σε μία πάρα πολύ μεγάλη ποικιλία κινδύνων φωτιάς, κλοπής, θεομηνιών, θαλάσσης αλλά και ακόμη και ανθρώπινων ενεργειών, άσχετα αν οι ενέργειες αυτές οφείλονται σε σύμπτωση, αδιαφορία δόλο ή μοχθηρότητα. Οι τεχνολογικές εξελίξεις, εξάλλου δημιουργούν όλο και νέους κινδύνους, όπως κίνδυνοι από την κατάρριψη του φράγματος του ήχου, κίνδυνοι πυρηνικής ενέργειας διαφυγής δηλητηριωδών αερίων και άλλοι, που απειλούν την οικονομία και την ζωή του ανθρώπου με εκτεταμένες καταστροφικές συνέπειες .

Σε αντίθεση προς ότι συμβαίνει με τις ασφάλισεις ζωής, όπου καλύπτεται η περίπτωση του θανάτου άσχετα με την αιτία που κάθε φορά τον προκαλεί, «θάνατος εξ οποιαδήποτε αιτίας», οι ασφαλιστικές συμβάσεις περιουσίας αναφέρονται σε συγκεκριμένους κινδύνους, έναντι των οποίων καλύπτονται, κάθε φορά, τα ασφαλισμένα περιουσιακά στοιχεία.

Έτσι, π.χ., το ασφαλιστήριο κλοπής «διαρρήξεως ή αναρριχήσεως» καλύπτει μόνο τον συγκεκριμένο κίνδυνο. Ακόμη και ο κίνδυνος της ληστείας, που είναι τόσο σχετικός, χρειάζεται ειδική ρήτρα και ιδιαίτερο ασφάλιστρο, για να καλυφθεί ως πρόσθετος κίνδυνος, από το ασφαλιστήριο αυτό.

Βεβαίως, η σημερινή ασφαλιστική πρακτική παρέχει την ευχέρεια στις συμβάσεις καλύψεως περιουσιακών στοιχείων, να επεκτείνονται με ειδικές ρήτρες πρόσθετων κινδύνων σε ένα ευρύτατο φάσμα καλύψεων.

3.2 ΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΣΤΙΣ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Παρακάτω θα αναφερθούμε στους καλυπτόμενους κινδύνους στον κλάδο περιουσίας, και είναι οι εξής:

α) ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΥΡΟΣ

Δεν υπάρχει ομοιόμορφο συμβόλαιο που να χρησιμοποιείται από όλες τις ασφαλιστικές εταιρείες. Οι πιο πολλές χρησιμοποιούν το λεκτικό που εισηγείται το Association of British Insurers.

Το συμβόλαιο του A.B.I. καλύπτει ζημιές που προκαλούνται από: α) πυρκαγιά, β) κεραυνό, γ) έκρηξη. Εξαιρέσεις αυτού του συμβολαίου είναι: α) σεισμός και υποχθόνιο πυρ, β) οχλαγωγίες και ταραχές, γ) ζημιές που προέρχονται από πόλεμο ή πράξεις εχθρικών δυνάμεων.

Είναι δυνατό η κάλυψη που προσφέρεται από το βασικό συμβόλαιο να επεκταθεί για να καλύπτει και άλλους κινδύνους τους καλούμενους «ειδικούς κινδύνους» (special peril). Ορισμένοι απ' αυτούς είναι: Έκρηξη από ατμολέβητες, αναθυμιάσεις κ.λπ., αυτόματη ανάφλεξη, καταγιίδα, θύελλα, πλημμύρα και σπάσιμο ή υπερχειλισμα δεξαμενών νερού, συσκευών ή σωλήνων, χαλαζοθύελλα, σεισμός και υποχθόνιο πυρ, καθίζηση και υποχώρηση του εδάφους, αεροσκάφη ή άλλα ιπτάμενα μηχανήματα ή αντικείμενα που πέφτουν από αυτά, πρόσκρουση αυτοκινήτου.

β) ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΚΛΟΠΗΣ

Η κάλυψη που προσφέρεται συνήθως από το συμβόλαιο είναι κλοπή μετά από διάρρηξη, δηλαδή η χρησιμοποίηση βίας για είσοδο στο κτίριο που βρίσκονται τα ασφαλισμένα αντικείμενα. Εξαιρούνται ζημιές που προκαλούνται από εξαρτώμενους του ασφαλισμένου ή το προσωπικό του, από σεισμό, ραδιενέργεια και πολιτικούς κινδύνους όπως είναι ο πόλεμος ή πολιτικές ταραχές.

γ) ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΥΑΛΩΝ

Το συμβόλαιο γενικά αναφέρει πως, αν τα ασφαλισμένα γυαλιά σπάσουν ή καταστραφούν από οποιαδήποτε αιτία που δεν εξαιρείται από το συμβόλαιο, τότε η εταιρεία κατά την κρίση της μπορεί να πληρώσει στο ασφαλισμένο ένα ποσό ίσο με την τρέχουσα αξία του γυαλιού μείον την αξία εκείνου που απόμεινε ή να αποκαταστήσει ή να αντικαταστήσει το σπασμένο γυαλί με παρόμοιο. Εξαιρέσεις εδώ είναι το σπάσιμο από πυρκαγιά, πολιτικές ταραχές, σεισμό και ραδιενέργεια.

δ) ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ

Σχέδια που προσφέρονται στον τομέα αυτό είναι:

- Ασφάλιση κτιρίων που προσφέρονται σε ιδιοκτήτες κατοικιών, είτε διαμένουν οι ίδιοι σε αυτές είτε τις ενοικιάζουν.
- Ασφάλιση περιεχομένου που καλύπτει το περιεχόμενο της κατοικίας.
- Ένα πακέτο που δεν περιλαμβάνει μόνο το κτίριο και το περιεχόμενο αλλά προσφέρει ορισμένα είδη κάλυψης.

ε) ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Είναι η πιο ευρεία κάλυψη που προσφέρεται για πολύτιμα αντικείμενα όπως γούνες, φωτογραφικές μηχανές, πίνακες ζωγραφικής κ.λπ. Το συμβόλαιο καλύπτει τυχαία απώλεια, ζημιά ή καταστροφή από οποιαδήποτε αιτία που δεν καθορίζεται ότι εξαιρείται.

στ) ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ INSURANCE

Προσφέρεται για ηλεκτρονικές εγκαταστάσεις επεξεργασίας δεδομένων, ηλεκτρονικές συσκευές και συσκευές ακτινοβολίες για ιατρική χρήση, συστήματα επικοινωνιών και διάφορα άλλα συστήματα όπως είναι τηλεοπτικές εγκαταστάσεις για βιομηχανικούς σκοπούς, εγκαταστάσεις στούντιο για φιλμ και τηλεόραση, αναλυτές, ηλεκτρονικά μικροσκόπια και άλλες συσκευές. Το συμβόλαιο μπορεί να επεκταθεί για κάλυψη κινδύνων, όπως είναι η απεργία και η εξέγερση, ο κίνδυνος μεταφοράς, ανεπάρκεια κλιματισμού, κλοπή και διάφορα πρόσθετα έξοδα. Το ασφαλισμένο ποσό πρέπει να είναι ίσο με την αξία αντικατάστασης της ασφαλισμένης περιουσίας, δηλαδή να καλύπτει το κόστος αγοράς, δασμούς έξοδα μεταφοράς, έξοδα εγκατάστασης.

ζ) ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΝΕΡΓΕΣΗΣ

Προσφέρει ικανοποιητική προστασία έναντι όλων των κινδύνων εργοταξίου που σχετίζεται με το στήσιμο μηχανημάτων και εργοστασίου καθώς επίσης και μεταλλικές κατασκευές οποιαδήποτε μορφής.

η) ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΕΡΓΟΛΑΒΩΝ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Προσφέρει προστασία έναντι απώλειας ή ζημιάς σε σχέση με το συμβόλαιο εργολαβίας, στις εγκαταστάσεις ανέργεσης, στον εξοπλισμό και στα μηχανήματα ανέργεσης καθώς επίσης για απαιτήσεις τρίτων σε σχέση με ζημιές σε περιουσία ή σωματικό τραυματισμό που προκαλείται σε σχέση με την εκτέλεση ενός οικοδομικού έργου.

θ) ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ

Προσφέρει στην βιομηχανία κάλυψη για δαπανηρές εγκαταστάσεις ανέργεσης, μηχανήματα και μηχανικό εξοπλισμό. Πολύ χρήσιμη είναι στις μεσαίες και στις μικρές επιχειρήσεις όπου μια βιομηχανική βλάβη μπορεί να προκαλέσει σοβαρές οικονομικές επιπτώσεις.

ι) ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΛΛΟΙΩΣΗΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ

Αναπτύχθηκε για να ικανοποιήσει τις ανάγκες εκείνων που θέλουν να καλυφθούν σε περίπτωση αλλοίωσης των εμπορευμάτων που είναι αποθηκευμένα σε ψυκτικούς χώρους, λόγω μηχανικής βλάβης των ψυκτικών μηχανημάτων.

3.3 ΥΠΟΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΣ Ο ΚΛΑΔΟΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΣΗΜΕΡΑ;

Ο δεύτερος πιο σημαντικός κλάδος στις γενικές ασφαλίσεις στη χώρα μας, ο κλάδος περιουσίας, χαρακτηρίζεται από χαμηλό επίπεδο ασφαλιστικής συνείδησης και είναι έντονα υποασφαλισμένος. Ο κλάδος περιουσίας, που περιλαμβάνει κυρίως την ασφάλιση σεισμού και πυρός ως βασική ασφαλιστική κάλυψη για τα νοικοκυριά, ενώ για τις επιχειρήσεις συνοδεύεται με τις καλύψεις για λοιπές ζημιές αγαθών και τις χρηματικές απώλειες, αποτελεί τη βαριά βιομηχανία για αρκετές ευρωπαϊκές αγορές, που αντιλαμβάνονται την ασφάλιση ως αναπόσπαστο μέρος της καθημερινότητάς τους και της οικονομικής δραστηριότητας.

Στη χώρα μας αποτελεί ένα υποανάπτυκτο κλάδο, που αντιπροσωπεύει το ένα τέταρτο (1/4) περίπου των συνολικών ασφαλίσεων του κλάδου ζημιών και παρά τις ζημιές του Δεκέμβρη 2008, αλλά και των ζημιών που έγιναν ως αποτέλεσμα των καταστροφικών

πυρκαγιών σε όλη τη χώρα τα δύο τελευταία χρόνια, η ανάπτυξη που εμφανίζει δεν συμβαδίζει με τις ανάγκες της χώρας. Ο απολογισμός του Δεκεμβρίου 2008, στοίχισε περί τα 200 εκατ. ευρώ με μορφή απώλειας εσόδων και καταγεγραμμένων ζημιών, από τα οποία τα 50 εκατ. ευρώ εκτιμάται ότι ήταν το κόστος για την ασφαλιστική βιομηχανία.

Παρά το γεγονός ότι η ασφάλιση επιχειρήσεων αποτελεί τη δεύτερη μεγαλύτερη ασφαλισμένη ομάδα στον κλάδο περιουσίας, η ζήτηση περιορίζεται στις μεγάλες επιχειρήσεις, που αντιπροσωπεύουν το 85% περίπου των ασφαλιστρών του κλάδου περιουσίας. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που αποτελούν και το βασικό κορμό της ελληνικής οικονομικής δραστηριότητας, παραμένουν στο μεγαλύτερο μέρος τους ανασφάλιστες και αποτελούν πόλο έλξης για την ασφαλιστική βιομηχανία με νέα προϊόντα και καλύψεις.

Ο ανταγωνισμός στον κλάδο ασφάλισης των μεγάλων επιχειρήσεων είναι μεγάλος και εντείνεται μέσα από την πολιτική αρκετών brokers να μεταφέρουν μέρος των κινδύνων στο εξωτερικό, πρακτική που βοηθάει να κρατηθούν τα ασφάλιστρα σε ανταγωνιστικά επίπεδα, παρά τις προσπάθειες των αντασφαλιστών για αύξηση των τιμών τα τελευταία χρόνια. Η συνασφάλιση που είναι η συνήθης πρακτική για τους μεγάλους κινδύνους, επιμερίζοντας τις απώλειες, ενώ η ικανότητα της αγοράς, υπολογίζεται στα 200 εκατ. ευρώ, επίπεδο που θεωρείται επαρκές για τις ανάγκες της αγοράς.

Σε χαμηλά επίπεδα βρίσκεται και η ασφαλιστική συνείδηση των ελληνικών νοικοκυριών, η ασφαλιστική κάλυψη των οποίων είναι κυρίως συνδεδεμένη με τη ζήτηση για στεγαστικά δάνεια. Ο βαθμός ασφάλισης των ελληνικών νοικοκυριών περιορίζεται στο 12% των κατοικιών αντιπροσωπεύοντας μόλις το 5% των ασφαλιστρών περιουσίας. Η διαπίστωση αυτή είναι απογοητευτική, εάν συνεκτιμηθεί με το γεγονός ότι, ο βαθμός ιδιοκατοίκησης στη χώρα ανέρχεται στο 80% συνολικά σε όλη την επικράτεια και στο 65% στο λεκανοπέδιο της Αττικής, ποσοστό που αποτελεί από τα υψηλότερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το χαμηλό ποσοστό ασφαλιστικής συνείδησης, δεν δικαιολογείται με βάση την έντονη σεισμική διάθεση που σημειώνεται στη χώρα μας, η οποία από πλευράς μεγάλων αντασφαλιστών, συγκρίνεται με την Καλιφόρνια. Η συχνότητα των ζημιών είναι από τις υψηλότερες παγκοσμίως και είναι χαρακτηριστικό ότι από το 1990, κατεγράφησαν 48 σεισμοί, οι οποίοι στοίχισαν τη ζωή σε 1.400 ανθρώπους.

Η αιτία για το χαμηλό βαθμό ασφαλιστικής κάλυψης, σε μια χώρα με έντονη σεισμικότητα, αποδίδεται κυρίως στο γεγονός ότι η ελπίδα για την αποκατάσταση των ζημιών, επαφίεται στο κράτος. Η υποχρεωτική ασφάλιση των κατοικιών για τον κίνδυνο του σεισμού, που συνοδεύει κάθε τη χορήγηση δανείου για την αγορά κατοικίας, έχει θετικό

αντίκτυπο στη διείσδυση του ασφαλιστικού προϊόντος, αλλά σε κάθε περίπτωση δεν αποκαθιστά το χαμηλό ασφαλιστικής συνείδησης που χαρακτηρίζει τα ελληνικά νοικοκυριά.

Η συνήθης πρακτική συνοδεύει τη βασική ασφάλιση κατά του σεισμού με την ασφάλιση για τον κίνδυνο πυρκαγιάς ή κλοπής, ενώ ο έντονος ανταγωνισμός που επικρατεί στον κλάδο, κρατάει χαμηλά τα ασφάλιστρα. Η οικονομική κρίση και η πτώση της ζήτησης για στεγαστικά δάνεια, αποτελεί αρνητική εξέλιξη, που συμπαρασύρει σε πτώση της ζήτησης για την ασφάλιση κατοικίας, ανάχωμα για την οποία εκτιμάται ότι θα αποτελέσει ως ένα βαθμό, οι εκτεταμένες ζημιές που προκαλούν φαινόμενα η αύξηση των πυρκαγιών και η ένταση των πλημμύρων.

Στους ίδιους λόγους θα πρέπει να αναζητηθεί και το χαμηλό επίπεδο ασφάλισης των εμπορικών και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, οι οποίες παρά το υψηλό βαθμό έκθεσης σε κινδύνους είτε από καιρικά φαινόμενα (π.χ. πλημμύρες) είτε από άλλες αιτίες, παραμένουν υποασφαλισμένες. Η οικονομική κρίση, επηρεάζει αρνητικά τη ζήτηση για ασφάλιση, ενώ τα βίαια γεγονότα του Δεκεμβρίου 2008, σκλήρυναν τη στάση του ασφαλιστικού κλάδου, που απαιτεί πλέον τη λήψη ικανοποιητικών μέτρων για την ασφάλιση των επιχειρήσεων του κέντρου.

Η αύξηση παραγωγής που σημείωσε ο κλάδος πυρός κατά το πρώτο εξάμηνο του 2009, διαμορφώθηκε στο 5,89%, καταγράφοντας μικρή άνοδο σε σχέση με τις ανάγκες της χώρας. Αντίθετα ικανοποιητική ήταν η άνοδος του κλάδου ασφάλισης των λοιπών ζημιών αγαθών, που ενισχύθηκε κατά 9,66% ενώ η άνοδος του κλάδου ασφάλισης των χρηματικών απωλειών, ανήλθε στο 23,96%, καταγράφοντας ισχυρή ανάπτυξη.

Πρωτοπόρος στην αγορά του κλάδου πυρός είναι η Εθνική Ασφαλιστική, με συνολικά εγγεγραμμένα ασφάλιστρα το 2008, 94,1 εκατ. ευρώ, στα οποία εάν προστεθούν και τα ασφάλιστρα του κλάδου των λοιπών ζημιών αγαθών και των διάφορων χρηματικών απωλειών, 115,8 εκατ. ευρώ.

Ακολουθεί η ΑΧΑ Ασφαλιστική με συνολικά ασφάλιστρα 54 εκατ. ευρώ και η Γρουπμα Φοίνιξ με 41,5 εκατ. ευρώ παραγωγή στον κλάδο πυρός και 3 εκατ. ευρώ, παραγωγή στον κλάδο ασφάλισης των λοιπών ζημιών αγαθών. Σημαντική δραστηριότητα στον κλάδο καταγράφει η Αγροτική Ασφαλιστική με συνολικά ασφάλιστρα στον κλάδο πυρός το 2008, ύψους 31,7 εκατ. ευρώ και επιπλέον 14,3 εκατ. ευρώ παραγωγή στον κλάδο των ζημιών αγαθών, ενώ ισχυρή παρουσία στον κλάδο ασφάλισης των λοιπών ζημιών κατέχει η Generali, η οποία το 2008, κατέλαβε την πρώτη θέση με συνολικά ασφάλιστρα 25,2 εκατ. ευρώ, στα οποία εάν προστεθούν και τα ασφάλιστρα του κλάδου πυρός και του κλάδου χρηματικών απωλειών, η παραγωγή της φθάνει τα 39,6 εκατ. ευρώ.

Επίσης σημαντική παρουσία στον κλάδο έχει η Interamerican με συνολικά ασφάλιστρα ύψους 33 εκατ. ευρώ και ακολουθεί η Chartis (πρώην AIG) με συνολικά ασφάλιστρα και στους τρεις κλάδους ύψους 27,4 εκατ. ευρώ, η Allianz με συνολική παραγωγή 26,7 εκατ. ευρώ και η Eurolife με 24,5 εκατ. ευρώ.

Οι αποζημιώσεις που κατέβαλε ο κλάδος κατά το 2008, ανήλθαν στα 195 εκατ. ευρώ, από τα οποία τα 141 εκατ. ευρώ προέρχονταν από τον κλάδο πυρός, τα 50,9 εκατ. ευρώ από τον κλάδο των λοιπών ζημιών αγαθών, ενώ στα 3 εκατ. ευρώ ανήλθαν οι αποζημιώσεις του κλάδου των χρηματικών απωλειών. Από αυτές η ίδια κράτηση των ελληνικών επιχειρήσεων ήταν της τάξης των 93,8 εκατ. ευρώ, ενώ το υπόλοιπο καλύφθηκε από την αντασφαλιστική βιομηχανία, που κατέβαλε σχεδόν το ήμισυ των αποζημιώσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ένας σημαντικός ασφαλιστικός κλάδος, χωρίς να είναι όμως ιδιαίτερα διαδεδομένος στη χώρα μας. Ο κάθε ένας μας έχει ευθύνη για τις πράξεις του έναντι των άλλων. Η ευθύνη αυτή μπορεί να είναι ποινική ή αστική ή και τα δύο. Εφ' όσον λοιπόν προκαλέσουμε, χωρίς την θέληση μας, κάποιο ατύχημα σε τρίτους, το οποίο θα είναι επακόλουθο προσωπικών ενεργειών ή και αποφάσεων μας, όπως ενδεικτικά είναι η οδήγηση, η άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας, η εντολή για ανέγερση οικοδομής ή άλλων έργων, η πρόκληση ρύπανσης ή καταστροφής περιουσίας, πλημμελής συντήρηση κλπ, τότε βάσει του νόμου έχουμε αστικές και ενδεχομένως ποινικές ευθύνες. Οι ποινικές ευθύνες, είναι κάτι το οποίο ο κάθε άνθρωπος καλείται να το αντιμετωπίσει μόνος του. Αντίθετα, η αστική ευθύνη, ως μη ηθελημένο γεγονός, αποτελεί αντικείμενο ασφάλισης και έτσι ο ασφαλισμένος συνάπτοντας ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο αστικής ευθύνης, μεταφέρει στην ασφαλιστική εταιρεία την υποχρέωση του να αποζημιώσει τους παθόντες για τα ενδεχόμενα συμβάντα και τα ποσά που αναφέρονται στην ασφαλιστική σύμβαση.

4.2 ΟΡΙΣΜΟΣ

Η ασφάλιση αστικής ευθύνης περιλαμβάνει τις δαπάνες, που προέρχονται άμεσα από την απόκρουση και την ικανοποίηση αξιώσεων τρίτων κατά του λήπτη της ασφάλισης, που γεννήθηκαν από πράξεις ή παραλείψεις του για τις οποίες είχε συμφωνηθεί ασφαλιστική κάλυψη. Δεν παρέχεται κάλυψη, αν οι πράξεις ή οι παραλείψεις προκλήθηκαν από δόλο του λήπτη της ασφάλισης ή του ασφαλισμένου.

4.3 ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

Στα ασφαλιστήρια αστικής ευθύνης παρουσιάζονται οι εξής βασικές έννοιες:

Ασφαλισμένος

Είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο του οποίου οι ενέργειες, λόγω δραστηριότητας, επαγγέλματος ή ιδιότητας, καλύπτονται για την αστική ευθύνη του.

Τρίτος Ζημιωθείς

Είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που θα υποστεί τις συνέπειες (σωματικές βλάβες, θάνατο ή/και υλικές ζημιές) από τις ενέργειες ή παραλήψεις του ασφαλισμένου. Ο ζημιωθείς μπορεί να είναι «τρίτος», δηλαδή να μην έχει καμία σχέση με τον ασφαλισμένο (π.χ. Προσωπική Αστική Ευθύνη), ή πρόσωπο που έχει συγκεκριμένη συμβατική σχέση με τον ασφαλισμένο (π.χ. Αστική Ευθύνη Εργοδότη).

Αποζημίωση

Αποζημίωση είναι τα χρηματικά ποσά που ο ασφαλισμένος είναι υποχρεωμένος να καταβάλει, βάσει νομικής ή συμβατικής υποχρέωσης, στο ζημιωθέντα τρίτο. Τα ποσά αυτά περιλαμβάνουν:

- *Σε περίπτωση σωματικών βλαβών*
Νοσήλια, φάρμακα, αμοιβές ιατρών, έκτατες δαπάνες που δημιουργήθηκαν από το ατύχημα, απώλεια εισοδήματος του ζημιωθέντος και τυχόν αποζημίωση για ηθικές βλάβες.
- *Σε περίπτωση θανάτου*
Τα ιατρικά έξοδα που ενδεχομένως υπήρξαν πριν το θάνατο, τα έξοδα κηδείας, τα έξοδα συντήρησης των οικονομικά εξαρτώμενων μελών (οικογένεια, προστατευόμενα μέλη) και τυχόν αποζημίωση για ψυχική οδύνη στα οικεία πρόσωπα.

- *Σε περίπτωση υλικών ζημιών*

Τα ποσά που δαπανήθηκαν για την αποκατάσταση της ζημίας καθώς και ενδεχόμενες χρηματικές απώλειες από την προσωρινή αδυναμία χρήσης του κατεστραμμένου αντικείμενου ή/και μείωσης της αξίας του.

4.4 Η ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ (LIABILITY INSURANCE)

4.4.1 ΓΕΝΙΚΑ

Η αναγνώριση των ανθρώπινων δικαιωμάτων είχε, ως συνέπεια, τη δημιουργία σ' όλα τα πολιτισμένα κράτη ενός νομοθετικού πλαισίου, που υπαγορεύει στα μέλη του κοινωνικού συνόλου τη συμπεριφορά εκείνη, που εξασφαλίζει και διαφυλάσσει τα δικαιώματα αυτά.

Το νομοθετικό πλαίσιο που καθιερώνει τις σχετικές ευθύνες στη χώρα μας, είναι τα άρθρα 914-938 του Α.Κ.

Ο σεβασμός της ζωής, της σωματικής ακεραιότητας, της υγείας και της ατομικής περιουσίας των τρίτων, είναι υποχρέωση κάθε ατόμου. Οποιαδήποτε παράβαση αυτής της αρχής επισύρει νομικές ευθύνες εις βάρος του παραβάτου, που μπορεί να είναι είτε αστική ευθύνη αποζημιώσεως για τις προηγηθείσες σωματικές βλάβες ή υλικές ζημιές, είτε ποινικές κυρώσεις, ανάλογα με το είδος και το βαθμό της παραβάσεως, ή και τα δύο.

Η Αστική Ευθύνη αποζημιώσεως, που δημιουργείται εις βάρος μας έναντι των τρίτων από πράξεις ή παραλείψεις μας, αποτελεί αντικείμενο ασφαλιστικής καλύψεως και μπορεί, με σχετικό ασφαλιστήριο, να ανατεθεί στους ασφαλιστές.

Η κάλυψη της Αστικής Ευθύνης αναφέρεται σε χωριστό ασφαλιζόμενο κεφάλαιο σωματικών βλαβών, μεμονωμένου ή ομαδικού ατυχήματος, και χωριστό για τις υλικές ζημιές, με ένα ανώτατο όριο (upper limit) συνολικής καλύψεως για όλη τη διάρκεια της ασφαλίσεως, που καθορίζεται ελεύθερα από τους συμβαλλομένους, εκτός βέβαια από την περίπτωση Αστικής Ευθύνης από την κυκλοφορία των αυτοκινήτων, όπου τα σχετικά όρια προσδιορίζονται με Υπουργικές Αποφάσεις.

Ανάλογα με τη δραστηριότητα του ασφαλιζομένου, από την οποία προκύπτει κάθε φορά η ευθύνη αποζημίωσης, διακρίνουμε τα παρακάτω είδη ασφαλιστικών καλύψεων Αστικής Ευθύνης.

4.4.2 ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Τα οικοδομικά και γενικότερα τα κατασκευαστικά έργα είναι μια δραστηριότητα που απασχολεί μεγάλα κεφάλαια, υπενδεδυμένα σε μηχανήματα, και ταυτόχρονα πολλά εργατικά χέρια.

Για περισσότερο από 30 χρόνια, τα οικοδομικά και τα κατασκευαστικά έργα, γενικότερα, είναι μία από τις πιο μεγάλες και τις πιο προσοδοφόρες επιχειρηματικές δραστηριότητες στη χώρα μας.

A) ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΑ ΕΡΓΑ.

Οι κίνδυνοι στους οποίους είναι εκτεθειμένα τα κατασκευαστικά έργα είναι και πολλοί και μεγάλοι, γι' αυτό και η ασφαλιστική τεχνική έχει ιδιαίτερα ασχοληθεί με το θέμα και έχει σχεδιάσει χωριστό τύπο ασφαλιστηρίου, το Contractor's All Risks.

Το ασφαλιστήριο αυτό προβλέπει βέβαια την κάλυψη της Αστικής Ευθύνης, πλην όμως οι συμβάσεις αναδοχής των έργων είναι τέτοιες ώστε να προσφεύγουν οι ενδιαφερόμενοι για την κάλυψη της Αστικής Ευθύνης σε αμιγή ασφαλιστήρια.

Κατά τον προσδιορισμό του ασφαλιστήριου, που γίνεται επί του συνολικού προϋπολογισμού του έργου, λαμβάνεται υπ' όψιν η έκταση, η φύση, η διάρκεια του έργου καθώς και τα μηχανήματα κ.λπ. μέσα που θα χρησιμοποιηθούν (εκρηκτικά κ.λπ.).

B) ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΕΡΓΑ

Η Αστική Ευθύνη των συνήθων οικοδομικών έργων μπορεί να καλύπτεται από ένα σχέδιο ορίων καλύψεως, σαν αυτό που περιγράψαμε παραπάνω.

Κατά τον προσδιορισμό του ασφαλιστήριου, που γίνεται πάνω στον προϋπολογισμό του έργου ή στα όρια καλύψεως, λαμβάνονται υπ' όψιν η θέση του έργου και η φύση των εργασιών που θα εκτελεστούν, π.χ. εκσκαφή, θεμελίωση και ανέγερση πολυώροφου οικοδομής με δύο υπόγεια.

4.4.3 ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ (PROFESSIONAL LIABILITY INCURANCE)

Αντικείμενο της ασφαλιστικής αυτής είναι να καλύψει τις ευθύνες από τυχόν επαγγελματικά σφάλματα, κατά την άσκηση διαφόρων επαγγελμάτων.

Γιατροί, φαρμακοποιοί, δικηγόροι, δημοσιογράφοι, κ.λπ. ενδέχεται κατά την άσκηση της επαγγελματικής τους δραστηριότητας, να προκαλέσουν σοβαρές ζημιές στους πελάτες τους, από πράξεις ή παραλείψεις τους, και να κριθούν υπεύθυνοι καταβολής σχετικών αποζημιώσεων.

Το ασφάλιστρο ποικίλλει κατά το ασκούμενο επάγγελμα, τον κλάδο εργασίας και άλλα στοιχεία, που θα κριθεί ότι επηρεάζουν την τάση επαληθεύσεως του κινδύνου ή την έκτασή του, όταν επέλθει.

4.4.4 ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ (BUSNESS PREMISES LIABILITY INCURANCE)

Η λειτουργία διαφόρων επιχειρήσεων συνεπάγεται τη δημιουργία ευθύνης εις βάρος του επιχειρηματία, που αντιμετωπίζεται από τη σχετική ασφαλιστική κάλυψη.

Ξενοδοχεία, κλινικές, κινηματοθέατρα, εστιατόρια, εκπαιδευτήρια, καταστήματα, εργοστάσια κ.λπ. καλύπτονται από την ασφαλιστική αυτή κατηγορία.

Το ασφάλιστρο προσδιορίζεται για κινηματοθέατρα, εστιατόρια κατά κάθισμα για κλινικές και ξενοδοχεία κατά κρεβάτι. Για εκπαιδευτήρια κατά μαθητή και για καταστήματα και εργοστάσια, ανάλογα με τον κύκλο εργασιών. Λοιπόν παράγοντες που συντρέχουν στην αύξηση του κινδύνου λαμβάνονται επίσης υπ' όψιν.

Στην ίδια κατηγορία της Επιχειρηματικής Αστικής Ευθύνης υπάγεται και η ασφάλιση ευθύνης κυκλοφορίας προϊόντων (Products Liability Insurance).

Τεράστιες ευθύνες είναι δυνατόν να προκύψουν εις βάρος βιομηχανικών κυρίως μονάδων από την κυκλοφορία ελαττωματικών προϊόντων, που μπορεί να προκαλέσουν βαριές σωματικές βλάβες (φαρμακευτικές και τροφικές δηλητηριάσεις, ακόμα και θανατηφόρες) στους χρήστες.

Η ποικιλία των παραγομένων σήμερα προϊόντων (χημικά, τρόφιμα, ποτά, ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές, κ.λπ.) καθιστά δυσχερή τον ασφαλιστικό έλεγχο σ' αυτού του είδους τις εργασίες και απαιτεί προσωπικό ποικίλης και υψηλής εξειδίκευσεως,

υποστηριζόμενο πολλές φορές από άρτια εξοπλισμένα επιστημονικά εργαστήρια. Για το λόγο αυτόν οι σχετικές καλύψεις δεν ανθούν ακόμη στην αγορά μας.

4.4.5 ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΩΝ

Από τη λειτουργία και τη χρήση των ανελκυστήρων δημιουργούνται, πολλές φορές, σοβαρά ατυχήματα, που θεμελιώνουν ευθύνες εις βάρος των ιδιοκτητών των κτιριακών εγκαταστάσεων.

Η ασφάλιση αστικής ευθύνης ανελκυστήρων έχει αντικείμενο την αποζημίωση βλαβών και υλικών ζημιών, που θα προκληθούν από τη λειτουργία και τη χρήση τους στους κανονικούς χρήστες. Ως κανονικούς χρήστες, θα πρέπει να εννοήσουμε υγιή, αρτιμελή και υπεύθυνα άτομα και όχι τους ασθενείς, τους αναπήρους και τα παιδιά, που θα πρέπει να συνοδεύονται.

4.4.6 ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Η κυριότητα ενός ακινήτου μπορεί να δημιουργήσει ευθύνες αποζημίωσης εις βάρος του ιδιοκτήτου, από διάφορες αιτίες, η πιο συνηθισμένη από τις οποίες είναι η πτώση διαφόρων αντικειμένων από το ακίνητο, όπως κεραμίδια από τη στέγη, γλάστρες από τα μπαλκόνια, σοβάδες από κακή συντήρηση κ.λπ., που ενδέχεται να προκαλέσουν σωματικές βλάβες σε περαστικούς ή υλικές ζημιές σε διερχόμενα και σταθμευμένα αυτοκίνητα.

Η ευθύνη για τη σχετική αποζημίωση καλύπτεται από την ασφάλιση Αστικής Ευθύνης Ακινήτου, που μπορεί να παραχωρηθεί σαν πρόσθετος κίνδυνος (additional risk) από τον Κλάδο Πυρός ή και με χωριστό ασφαλιστήριο του Κλάδου της Αστικής Ευθύνης.

Η ανάληψη του κινδύνου και ο προσδιορισμός του ασφαλιστηρίου γίνεται ανάλογα με τη θέση του ακινήτου, το είδος της κατασκευής, την παλαιότητα, την κατάσταση συντηρήσεως και άλλα στοιχεία.

4.4.7 ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ (FAMILY LIABILITY INCURANCE)

Οι διάφορες κοινωνικές δραστηριότητες των μελών μιας οικογένειας μπορεί κάποτε να γίνουν αιτία προκλήσεως σωματικών βλαβών ή υλικών ζημιών, στα λοιπά μέρη του κοινωνικού συνόλου.

Το παιχνίδι των παιδιών με τη μπάλα ή με τη σφεντόνα στη γειτονιά, ο τραυματισμός του περαστικού στο πρόσωπο από την αυτόματη ομπρέλα που ανοίξαμε απρόσεκτα στο πεζοδρόμιο, το σκυλί που μα ξέφυγε και δάγκωσε κάποιον περαστικό και πολλά άλλα, μικρά ή μεγάλα περιστατικά, μπορεί να προκαλέσουν υλικές ζημιές ή και σωματικές βλάβες στους συνανθρώπους μας και να μας υποχρεώσουν σε σχετικές αποζημιώσεις.

Η κάλυψη της Οικογενειακής Αστικής Ευθύνης έχει σκοπό να προστατεύσει όλα τα μέλη της οικογένειας από τις ευθύνες αυτές και να αποζημιώσει ακόμα και τις ζημιές που θα προκαλέσουν τα κατοικίδια ζώα της οικογένειας.

Η ανάληψη του κινδύνου και ο προσδιορισμός του ασφαλιστρού γίνεται ανάλογα με τον αριθμό των μελών της οικογένειας, την ηλικία των παιδιών, τις συνήθειες και τα hobbies τους, τα κατοικίδια ζώα, αν υπάρχουν, και το είδος τους.

Η ασφάλιση της Οικογενειακής Αστικής Ευθύνης συμβάλλει στην ασφαλιστική διαπαιδαγώγηση της οικογένειας και εξοικειώνει τα μέλη της, από τις νεαρές ακόμη ηλικίες, με τον ασφαλιστικό θεσμό και τη χρησιμότητά του.

4.4.8 Η ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ (EMPLOYERS LIABILITY)

Οι ευθύνες του εργοδότη έναντι των εργαζομένων στην επιχείρησή του, ιδιαίτερα για σωματικές βλάβες που προκαλούνται από διάφορες αιτίες, οι οποίες μπορεί να θεωρηθούν ότι συνιστούν παραλείψεις στη λήψη των μέτρων ασφαλείας που ήταν υποχρεωμένος να λάβει, αποτελούν αντικείμενο ιδιαίτερης ασφαλιστικής κάλυψης.

Για την ανάληψη του κινδύνου και τον προσδιορισμό του ασφαλιστρού λαμβάνονται υπ' όψιν το είδος της επιχειρήσεως, ο αριθμός των εργαζομένων, ο βαθμός της επαγγελματικής τους καταρτίσεως και η εξειδίκευσή τους στο έργο που επιτελούν.

Το ασφαλιστρού υπολογίζεται συνήθως σε ποσοστό επί του μισθολογίου.

4.4.9 ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΔΙΑΣΤΑΥΡΟΥΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ (CROSS LIABILITY INCURANCE)

Οι συνθήκες συνεργασίας δημιουργούν ένα τέτοιο νομικό καθεστώς, ώστε να μην καταλογίζονται μεταξύ των συνεργαζομένων ευθύνες αποζημιώσεως.

Δεν προβλέπεται καταλογισμός ευθυνών για τις ζημιές που ο προστηθείς θα προκαλέσει στον προστήσαντα και αντιστρόφως.

Για τις διασταυρούμενες αυτές ευθύνες υπάρχει ειδική ασφαλιστική κάλυψη, η Cross Liability Insurance, άγνωστη στον τόπο μας, με αρκετές όμως εφαρμογές στο εξωτερικό.

4.4.10 ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΠΛΟΙΟΚΤΙΤΟΥ (MARINE LIABILITY INSURANCE)

Ο πλοιοκτήτης ευθύνεται για τις ζημιές που θα προκαλέσουν σε τρίτους τα πλοία και τα πληρώματά του και υποχρεούνται στις σχετικές αποζημιώσεις.

Οι ζημιές αυτές μπορεί να προκληθούν από πράξεις ή παραλείψεις των πληρωμάτων:

- 1) σε μεταφερόμενα εμπορεύματα
- 2) σε μεταφερόμενους επιβάτες
- 3) σε άλλα πλοία καθώς και στα φορτία ή τους επιβάτες που μεταφέρουν (σύγκρουση)
- 4) σε σταθερά αντικείμενα, όπως προβλήτες, αποβάθρες κ.λπ. (πρόσκρουση)
- 5) στη θάλασσα από ρύπανση, όπως πετρελαιοκηλίδες, κ.λπ.

Οι ευθύνες αυτές καλύπτονται περισσότερο από αλληλασφαλιστικές ενώσεις ή clubs, που διατηρούν οι πλοιοκτήτες παρά από την ελεύθερη ασφαλιστική αγορά.

Η Αστική Ευθύνη από συγκρούσεις πλοίων καλύπτεται κατά τα $\frac{3}{4}$ από το ασφαλιστήριο του πλοίου και κατά το $\frac{1}{4}$ από το P.I.A.

4.4.11 ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ (AVIATION LIABILITY INSURANCE)

Η ευθύνη της κυκλοφορίας αεροπλάνων καλύπτεται, πολλές φορές, από τις κατασκευάστριες εταιρίες, ως ευθύνη κυκλοφορίας προϊόντων, επειδή πρόκειται περί κατασκευασμάτων υψηλής τεχνολογίας.

Στα συνδυασμένα ασφαλιστήρια αεροπλάνων καλύπτονται οι παρακάτω κίνδυνοι:

- 1) Ζημιές του ίδιου του αεροπλάνου, από οποιαδήποτε αιτία.
- 2) Η ευθύνη για σωματικές βλάβες και υλικές ζημιές προς τρίτους, μη επιβαίνοντες του αεροσκάφους.
- 3) Η ευθύνη για σωματικές βλάβες των επιβατών.

4.4.12 Η ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΤΩΝ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΩΝ (AIRPORT LIABILITY INSURANCE)

Με την ασφαλιστική αυτή κάλυψη αντιμετωπίζονται οι ευθύνες που μπορεί να προκύψουν από σωματικές βλάβες ή υλικές ζημιές των διακινουμένων επιβατών και λοιπών τρίτων, που κυκλοφορούν στους χώρους και στις εγκαταστάσεις των αεροδρομίων.

4.4.13 Η ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ (MOTOR, ACT ONLY COVER)

4.4.13.1 ΓΕΝΙΚΑ

Είτε την κρίνουμε από την άποψη διακινουμένων ατόμων και αντικειμένων, είτε την κρίνουμε από άποψη κεφαλαίων που επενδύονται σ' αυτήν (σε οχήματα, αυτοκινητόδρομους κ.λπ.) ή ακόμη από την άποψη των απασχολημένων σ' αυτήν και στις συναφείς δραστηριότητες εργατικών χεριών, η κυκλοφορία του αυτοκινήτου είναι μία από τις σημαντικότερες εκδηλώσεις της σύγχρονης κοινωνικής και οικονομικής ζωής. Και όταν λέμε αυτοκίνητο εννοούμε κάθε αυτοκινούμενο, με μηχανή ή ηλεκτρική ενέργεια, όχημα, εξαιρουμένων εκείνων που κινούνται επί τροχιών.

Δυστυχώς, όμως, η κυκλοφορία του αυτοκινήτου έχει κι ένα άλλο θλιβερό πρωτείο: των θανατηφόρων τροχαίων ατυχημάτων και των λοιπών ατυχημάτων σωματικών βλαβών.

Οι θάνατοι από τροχαία ατυχήματα στη χώρα μας τείνουν να υπερβούν τις 3.000 το χρόνο, αν ληφθεί υπ' όψιν ότι αρκετοί από τις 40.000 περίπου τραυματίες των ατυχημάτων αυτών υποκύπτουν τελικά στα τραύματά τους.

Στην Ε.Ε., τα θανατηφόρα ατυχήματα πλησιάζουν τις 70.000 και τα λοιπών σωματικών βλαβών το 1.700.000.

Από τα στοιχεία αυτά, προκύπτει ότι το τροχαίο ατύχημα αποτελεί το οξύτερο κοινωνικό πρόβλημα της εποχής μας και η αντιμετώπισή του δημιουργεί πολλές δυσκολίες στους αρμόδιους φορείς.

Επειδή όλα αυτά τα ατυχήματα σωματικών βλαβών και υλικών ζημιών οφείλονται σε πράξεις ή παραλείψεις των οδηγών, θεμελιώνουν, πέραν από τις ποινικές ευθύνες που επισύρουν ενίοτε, και ευθύνες αστικές, για την καταβολή σχετικών αποζημιώσεων.

Οι ευθύνες αυτές προβλέπονται και αντιμετωπίζονται από το ασφαλιστήριο του αυτοκινήτου, ένα ασφαλιστήριο που μπορεί να αναφέρεται στις ευθύνες αυτές και μόνο, που είναι υποχρεωτική από το Νόμο, οπότε μιλάμε για την απλή ασφάλιση του αυτοκινήτου, ή ακόμη μπορεί να αναφέρεται και στις ζημιές του ίδιου του αυτοκινήτου, οπότε μιλάμε για τη μικτή ασφάλιση, που είναι προαιρετική.

4.4.13.2 ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

Για την εξυπηρέτηση των σκοπών της ασφαλίσεως, τα αυτοκίνητα έχουν ταξινομηθεί στις παρακάτω κατηγορίες:

- 1) Ιδιωτικά επιβατικά,
- 2) Ιδιωτικά φορτηγά,
- 3) Επιβατικά δημοσίας χρήσεως,
- 4) Ταξί με μετρητή,
- 5) Φορτηγά δημοσίας χρήσεως,
- 6) Λεωφορεία δημοσίας χρήσεως,
- 7) Μοτοσικλέτες - Μοτοποδήλατα,
- 8) Αυτοκινούμενα μηχανήματα έργων (π.χ. γερανοί, φορτωτές, γεωτρύπανα κ.λπ.)

4.4.13.3 ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΟΥ

BONUS – MALUS SYSTEM

Η ταξινόμηση αυτή των αυτοκινήτων έχει γίνει με κριτήριο τη συχνότητα προκλήσεως των αυτοκινήτων, η οποία έχει, ως αποτέλεσμα, τη διαφοροποίηση του ασφαλιστρού, από τη μία κατηγορία και υποκατηγορία στην άλλη.

Τη διαμόρφωση του ασφαλιστρού επηρεάζει ακόμη η υποδύναμη του κινητήρα του αυτοκινήτου, η οποία, όπως είναι φυσικό, συντελεί κάθε φορά στην έκταση της ζημιάς.

Άλλοι παράγοντες, οι οποίοι επηρεάζουν το ασφάλιστρο του αυτοκινήτου, είναι η εμπειρία του οδηγού (νέοι οδηγοί που επιβαρύνονται με 30% επασφάλιστρο) και η ικανότητα του οδηγού να αποφεύγει τα ατυχήματα, για την οποία εφαρμόζεται το Bonus – Malus System, σύμφωνα με το οποίο το ασφάλιστρο ξεκινά από 100% (κατηγορία 10) και μειώνεται κατά 10% για κάθε χρόνο χωρίς ατυχήματα, με κατώτατο όριο το 50% (κατηγορία 5) και αυξάνεται για κάθε δηλωμένη ζημιά, κατά 20%, με ανώτατο όριο το 200%

(κατηγορία 20). Η κατηγορία Bonus – Malus στην οποία είναι ασφαλισμένο ένα αυτοκίνητο, το ακολουθεί σε ενδεχόμενη μεταφορά από εταιρία σε εταιρία.

4.4.13.4 ΠΟΙΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΕΙ ΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ

Το ασφαλιστήριο Αστικής Ευθύνης αυτοκινήτου παρέχει προστασία στον οδηγό, τον κάτοχο και τον κύριο του αυτοκινήτου, που μπορεί να είναι τρία διαφορετικά πρόσωπα ή και ένα, στο οποίο θα συμπίπτουν οι τρεις αυτές ιδιότητες.

Η ευθύνη του οδηγού και του κατόχου του αυτοκινήτου, από την πρόκληση ενός ατυχήματος, είναι απεριόριστη, ενώ ο ιδιοκτήτης (κύριος), που δεν οδηγούσε και δεν ήταν κάτοχος του αυτοκινήτου κατά την ώρα του ατυχήματος, ευθύνεται μόνο μέχρι την αξία του αυτοκινήτου.

Από το όριο καλύψεως, ο ασφαλιστής καταβάλλει μέχρι 90% για αποζημιώσεις προς τους τρίτους δικαιούχους και 10% για δικαστικά και άλλα έξοδα.

4.5 ΝΕΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Νέες σχετικά για την αγορά μας οι υπηρεσίες *Νομικής Προστασίας* και *Βοήθειας*, που ενώ αρχικά παρέχονται από επιχειρήσεις που δεν είχαν σχέση με τον ασφαλιστικό χώρο, δεν άργησαν να υπαχθούν στο ασφαλιστικό σύστημα και να παρασχεθούν από τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις.

Και τούτο γιατί τόσο οι ανάγκες που εξυπηρετούν έχουν όλα τα χαρακτηριστικά των ασφαλιστικών αναγκών, όσο και τα περιστατικά που προκαλούν τις ανάγκες αυτές έχουν όλα τα χαρακτηριστικά των ασφαλιστικών κινδύνων.

ΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Παρά τις αντιδράσεις που προέβαλλαν οι πρώτες εταιρίες που άσκησαν τη Νομική Προστασία στην αγορά μας (Agrag και D.A.S), για να μην ασκηθεί η δραστηριότητα αυτή από τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις, δεν άργησαν όλες που ασκούσαν την ασφάλιση αυτοκινήτου, να ασχοληθούν ειδικά με την παροχή Νομικής Προστασίας στους ιδιοκτήτες αυτοκινήτων.

Η προστασία που παρέχεται αναφέρεται στην κάλυψη των οποιωνδήποτε εξόδων απαιτηθούν, για να προστατευθεί νομικά ο ιδιοκτήτης του αυτοκινήτου, σε κάθε διαδικασία που θα εμπλακεί με την ιδιότητά του αυτή.

Καλύπτονται έτσι, τόσο οι δικηγορικές αμοιβές όσο και τα δικαστικά έξοδα που θα απαιτηθούν, για διεκδικήσεις δικαιωμάτων του ιδιοκτήτη, σχετικά με το αυτοκίνητο, ή ακόμη για την υπεράσπισή του έναντι διεκδικήσεων τρίτων.

Από την κάλυψη της Νομικής Προστασίας εξαιρούνται ασφαλώς τα πρόστιμα και οι χρηματικές ποινές που επιβάλλονται στον ιδιοκτήτη του αυτοκινήτου για παραβάσεις του κώδικα οδικής κυκλοφορίας (ασχέτως του ποιός οδηγούσε), και στις περιπτώσεις ακόμη αυτές, πολλές από τις εταιρίες που ασκούν τη δραστηριότητα αυτή συμπαρίστανται στους πελάτες τους, αναλαμβάνοντας να διεκπεραιώσουν, π.χ. τις διαδικασίες προς την Τροχαία, για τη μείωση της ποινής αφαιρέσεως των πινακίδων κυκλοφορίας και άλλες παρεμφερείς διευκολύνσεις.

Η Νομική Προστασία, που ξεκίνησε αρχικά από την ιδιοκτησία του αυτοκινήτου, επεκτείνεται σιγά – σιγά παρέχοντας τις υπηρεσίες της και σε άλλες σχέσεις και ιδιότητες που τις έχουν ανάγκη.

Έτσι, η Νομική Προστασία παρέχεται σήμερα και σε όλες τις προαναφερθείσες σχέσεις και ιδιότητες, που της εξασφαλίζουν τις προϋποθέσεις μιας ανεξάντλητης εξελικτικής προοπτικής.

Η Νομική Προστασία, προβλεπόμενη και από το Ν.Δ. 400/70, προβλέπεται ειδικότερα από το άρθρο 2 του Π.Δ 459/90.

ΒΟΗΘΕΙΑ

Και οι υπηρεσίες Βοήθειας ξεκίνησαν από το αυτοκίνητο, χαρακτηριζόμενες μάλιστα αρχικά ως υπηρεσίες οδικής βοήθειας, που παρήχοντο και παρέχονται ακόμη και σήμερα από επιχειρήσεις του εξωασφαλιστικού χώρου (Express Service και άλλες).

Για του ίδιους λόγους που αναφέραμε για τη Νομική Προστασία, δεν άργησαν οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις να αναπτύξουν δραστηριότητα και στο χώρο της Οδικής Βοήθειας, προς άτομα που βρίσκονται έξω από τους χώρους της κατοικίας τους και ιδιαίτερα μακριά από τον τόπο της διαμονής τους, ταξιδεύοντας για οποιονδήποτε λόγο και αιτία, (ταξίδια αναψυχής, επαγγελματικά εκπαιδευτικά κ.λπ.).

Υπάρχουν σήμερα επιχειρήσεις παροχής βοήθειας με παγκόσμια οργάνωση, π.χ. Euro-Asistance, με τις οποίες συμβάλλονται οι εργαζόμενες στην Ελλάδα ασφαλιστικές

επιχειρήσεις, για την παροχή προς τους ασφαλισμένους τους της βοήθειας αυτής, οπουδήποτε τη χρειαστούν.

Έτσι, ο ασφαλισμένος στον Κλάδο Βοήθειας, εφοδιασμένος με τα τηλέφωνα των κατά τόπους αντιπροσώπων, δεν έχει παρά να τηλεφωνήσει, όταν του συμβεί κάτι, στα τηλέφωνα που απαντούν σε 24ωρη βάση, να δώσει τα στοιχεία του και να αναφέρει τι του συμβαίνει, και σε σύντομο χρόνο θα έχει τη βοήθεια που του χρειάζεται.

Και η Βοήθεια προβλέπεται από το Ν.Δ. 400/70 καθώς και από το Π.Δ. 103/90 ιδιαίτερα.

Σήμερα, τόσο η Νομική Προστασία όσο και η Βοήθεια αντιμετωπίζονται όπως και οι λοιπές ασφαλιστικές εργασίες, παρεχομένων των σχετικών καλύψεων είτε με ιδιαίτερες ασφαλιστικές συμβάσεις είτε ως προσθήκες άλλων ασφαλιστηρίων. Ασκούνται δε με υπολογισμούς και προβλέψεις, με σχηματισμό αποθεματικών, κ.λπ., όπως και όλες οι άλλες ασφαλιστικές δραστηριότητες.

4.6 ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ισχυρές προοπτικές ανάπτυξης εκτιμάται ότι θα εμφανίζει τα προσεχή χρόνια ο κλάδος της γενικής αστικής ευθύνης, καθώς η οικονομία θα αναρρώνει σταδιακά από το πλήγμα της οικονομικής κρίσης. Εξελίξεις όπως η ενεργοποίηση της οδηγίας για την περιβαλλοντική ευθύνη επιχειρήσεων, η ευαισθητοποίηση του καταναλωτικού κοινού σε θέματα ευθύνης μιας σειράς επαγγελματικών ομάδων, θα βρεθούν στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος τα προσεχή χρόνια.

Την προοπτική αυτή ενισχύει η σημαντική άνοδος που γνώρισε ο κλάδος κατά το πρώτο εξάμηνο του 2009, εμφανίζοντας ρυθμό ανάπτυξης 22,5%, που αποτελεί και τον υψηλότερο ρυθμό ανάπτυξης των τελευταίων χρόνων. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Επ.Ε.Ι.Α., τα ασφάλιστρα του κλάδου αστικής ευθύνης ανήλθαν στα 50,1 εκατ. ευρώ, έναντι 81,9 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2008 και 70,9 εκατ. ευρώ το 2007.

Η αύξηση που παρουσίασαν τα ασφάλιστρα του κλάδου αστικής ευθύνης κατά το πρώτο 6μηνο του 2009, οδήγησε και στην οριακή άνοδο της συμμετοχής στο σύνολο της ασφαλιστικής παραγωγής του κλάδου ζωής, που διαμορφώθηκε στο 3,17% στο τέλος Ιουνίου έναντι 2,92% στο τέλος του 2008, ενώ ο αριθμός των συμβολαίων, διαμορφώθηκε, σύμφωνα με τα στοιχεία της Επ.Ε.Ι.Α., στα 84.152, στοιχείο που αποτυπώνει τη εξαιρετικά χαμηλή διείσδυση του κλάδου στο σύνολο της ασφαλιστικής δραστηριότητας.

Σε κάθε περίπτωση η ελληνική αγορά παραμένει υποασφαλισμένη και η συμμετοχή του κλάδου αστικής ευθύνης, παραμένει στο επίπεδο του 3% περίπου στο σύνολο του κλάδου γενικών ασφαλίσεων, σε αντίθεση με τα ευρωπαϊκά δεδομένα όπου οι διεκδικήσεις για ευθύνες από λάθη ή παραλείψεις μιας σειράς επαγγελματικών ομάδων είναι ιδιαίτερα διαδεδομένες.

Οι μεγαλύτεροι παίκτες στην αγορά της γενικής αστικής ευθύνης, με βάση τα στοιχεία του 2008 είναι η Εθνική Ασφαλιστική με συνολικά ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα 14,5 εκατ. ευρώ και ακολουθεί η Generali με 11,1 εκατ. ευρώ, η Interamerican και η AXA Ασφαλιστική με 6,6 εκατ. ευρώ αντίστοιχα, η HDI Gerling με 5,4 εκατ. ευρώ, η Αγροτική Ασφαλιστική με 5,1 εκατ. ευρώ, η Chartis (πρώην AIG) με 4,5 εκατ. ευρώ, η Allianz με 3,6 εκατ. ευρώ, η Grouama Φοίνιξ με 2,9 εκατ. ευρώ και η Commercial Value με 2,8 εκατ. ευρώ. Να σημειωθεί ότι στην πρώτη 10άδα των εταιρειών με βάση ήταν και η Ασπίς Πρόνοια με συνολικά ασφάλιστρα 3,4 εκατ. ευρώ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ & GENERALI ELLAS

5.1 ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

5.1.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

1891-1922

Στις 15 Ιανουαρίου 1891, η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος ιδρύει την Ανώνυμο Εταιρία Γενικών Ασφαλίσεων «Η ΕΘΝΙΚΗ», προκειμένου να καλύψει τις τότε ασφαλιστικές ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας

Αναπτύσσεται με γρήγορους ρυθμούς αποτελώντας βασικό πόλο ανάπτυξης της ασφαλιστικής αγοράς, όχι μόνο μέσα στα γεωγραφικά όρια της τότε Ελλάδος αλλά και σε πολλές άλλες πόλεις του εξωτερικού, όπου υπήρχε Ελληνισμός όπως η Οδησσός, η Τένεδος, Αττάλεια, Βηρυτός, Αλεξανδρούπολη, Τύνιδα, Αλεξάνδρεια, Buenos Aires κτλ.

Οι εργασίες της εταιρίας επικεντρώνονται κυρίως στους κλάδους Πυρός και Θαλάσσης ενώ γίνεται προσπάθεια να αναπτυχθεί ο κλάδος Ζωής.

Συμμετέχει σε όλα τα σοβαρά γεγονότα της εποχής είτε με τη μορφή αποζημιώσεων π.χ. φωτιά Θεσσαλονίκης τον Αύγουστο του 1917, είτε με τη μορφή οικονομικής βοήθειας σε σεισμοπαθείς και αντιμετώπισης δαπανών πολέμου το 1897.

1923-1945

Παρά τις δυσμενείς εσωτερικές και εξωτερικές συνθήκες που επικρατούν στην Ελλάδα εκείνη την εποχή, η Εθνική Ασφαλιστική, όχι μόνο καθιερώνεται στη συνείδηση του Ελληνικού λαού ως η μεγαλύτερη αλλά και ως η πιο αξιόπιστη εταιρία της Ελληνικής αγοράς.

Συνεχίζει να αναπτύσσεται με γρήγορους ρυθμούς ενισχύοντας τα αποθεματικά της με την αγορά χρεογράφων και ακινήτων. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, συμμετέχει και πάλι στα μεγαλύτερα γεγονότα της εποχής, αφού είναι παρούσα στους σεισμούς της Κορίνθου (1928) και των μεγάλων καταστροφών στις επιχειρήσεις λόγω πυρκαγιών του 1933 (Μακεδονία – Θράκη).

Στα δύσκολα χρόνια 1940 – 44, δεν διστάζει να εκποιήσει περιουσιακά της στοιχεία προκειμένου να συντηρήσει το προσωπικό της αλλά και να οργανώσει συσσίτια για τους αναξιοπαθούντες.

1946-1969

Παρά τη οικονομική στασιμότητα της πρώτης μεταπολεμικής περιόδου, η Εθνική Ασφαλιστική συνεχίζει να αναπτύσσεται στους κλάδους Πυρός, Μεταφορών, Αυτοκινήτων, Αστικής Ευθύνης και Εργατικών Ατυχημάτων.

Το 1964 ιδρύει την ναυτασφαλιστική εταιρία Πλοίων και Αεροσκαφών ενώ μεταστεγάζεται στη σημερινή της έδρα στην οδό Καραγεώργη Σερβίας 8 (Οκτώβριος 1963).

Την ίδια περίοδο εφαρμόζεται ένα νέο οργανωτικό σχήμα και αρχίζει η μηχανογραφική οργάνωση της εταιρίας στα πρότυπα των μεγαλύτερων ασφαλιστικών οργανισμών της Ευρώπης.

1970-1990

Την περίοδο 1970 – 1990 η Εθνική Ασφαλιστική ανασυγκροτεί το παραδοσιακό δίκτυο των Πρακτορειών, δημιουργεί νέα υποκαταστήματα και πρακτορεία, καλλιεργεί την ανάπτυξη ασφαλιστικής συνείδησης στην Ελλάδα και οργανώνει τις πωλήσεις της.

Η υποδομή για την αναδιοργάνωση στηρίζεται στην πανελλαδική αποκέντρωση και επέκταση του δικτύου, στη μηχανογράφηση και στην εκπαίδευση του προσωπικού.

Το 1980 δραστηριοποιείται ο κλάδος Ζωής της Εταιρίας με τη δημιουργία του Agency System. Η ακίνητη περιουσία ενισχύεται σημαντικά με την αγορά αστικοβιομηχανικής γης και οικοπέδων καθώς και την ανοικοδόμηση παλαιών ακινήτων.

Σημαντικός τομέας για τη δημιουργία της υποδομής αποτελεί και η εκπαίδευση του προσωπικού. Η Εθνική Ασφαλιστική εκπαιδεύει εγκαίρως το ανθρώπινο δυναμικό της, προκειμένου να ανταπεξέλθει στις απαιτήσεις της εποχής και στον ανταγωνισμό της αγοράς.

1997

Το 1997 πραγματοποιείται συγχώνευση όλων των ασφαλιστικών εταιριών του ομίλου της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (ΑΣΤΗΡ, ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ, ΕΤΕΒΑ), δημιουργώντας ένα ισχυρό ασφαλιστικό όμιλο, ικανό να ανταποκριθεί στις ανάγκες της Ελληνικής Ασφαλιστικής Αγοράς και να ανταγωνιστεί τις μεγαλύτερες ασφαλιστικές εταιρίες της Ευρώπης.

Σήμερα. . .

Η Εθνική Ασφαλιστική είναι πανέτοιμη να οδηγήσει την ασφαλιστική αγορά.

Νέα πορεία και νέοι στόχοι διαγράφονται οι οποίοι περνούν την εθνική επικράτεια και αποβλέπουν στην ειρηνική επιστροφή της δραστηριότητας και παρουσίας στις πατρογονικές εστίες του ελληνισμού στα Βαλκάνια, στην Ανατολική Ευρώπη και τις Παρευξείνιες χώρες.

Στόχος της, είναι ο νέος 21^{ος} αιώνας να βρει την εταιρία οργανωμένη με τον πλέον σύγχρονο εξοπλισμό και πληροφοριακά συστήματα τα οποία αφενός να ανταποκρίνονται στις διαρκώς αυξανόμενες ποιοτικά και ποσοτικά ανάγκες και αφετέρου να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο στην υλοποίηση της πελατοκεντρικής πολιτικής.

5.1.2 ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΜΟΥ

Το σπίτι σας είναι ο δικός σας πολύτιμος χώρος. Εκεί εκφράζονται τα όνειρα μιας ολόκληρης ζωής και κατοικούν τα πιο αγαπημένα σας πρόσωπα. Εξασφαλίζοντας το, προστατεύετε κάτι που είναι πραγματικά μοναδικό για εσάς και την οικογένειά σας.

Η Εθνική Ασφαλιστική γνωρίζει καλύτερα από όλους πώς να σας βοηθήσει να εξασφαλίσετε το σπίτι σας, γιατί γνωρίζει καλά ότι είναι ο χώρος που σας κάνει να νιώθετε θαλπωρή και ασφάλεια.

Τα προγράμματα "ΕΘΝΙΚΗ & ΣΠΙΤΙ" και "ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΑΠΟ ΚΑΘΕ ΚΙΝΔΥΝΟ" που σχεδίασε η Εθνική Ασφαλιστική, προστατεύουν απόλυτα το σπίτι σας από πλήθος κινδύνων που το απειλούν. Τα μοναδικά αυτά προγράμματα, εξασφαλίζουν την κάλυψη όλων των κατοικιών, με συνδυασμούς παροχών, που οργανώνονται σε διαφορετικά πακέτα τα οποία ανταποκρίνονται πλήρως στις ανάγκες σας.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ "ΕΘΝΙΚΗ & ΣΠΙΤΙ"

➤ Σε ποιους απευθύνεται;

Απευθύνεται σε όλους τους ιδιοκτήτες κατοικιών (είτε ιδιοκατοικούν, είτε όχι), τους ενοικιαστές, αλλά και τους διαχειριστές των πολυκατοικιών.

➤ Τι ασφαλίζει;

Ασφαλίζει (κάθε ένα από τα πακέτα του) την Οικοδομή και το Περιεχόμενο, τόσο των κύριων, όσο και των βοηθητικών χώρων (αποθήκες, γκαράζ, κ.λπ.) που ανήκουν σε κάθε Κατοικία και επιπλέον την αναλογία της ασφαλιζόμενης οικοδομής (διαμέρισμα) επί της αξίας των κοινόχρηστων χώρων των πολυκατοικιών (λεβητοστάσια, ασανσέρ κ.λπ.).

➤ Δυνατότητα επιλογής

Τα πακέτα του προγράμματος "ΕΘΝΙΚΗ & ΣΠΙΤΙ" σχεδιάστηκαν με σκοπό να ανταποκρίνονται με ευελιξία τόσο στις διαφορετικές ανάγκες ασφάλισης, όσο και στις οικονομικές δυνατότητες των πελατών μας.

ΤΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ ΜΟΥ

Η ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ οδηγώντας τις εξελίξεις, αλλάζει τα δεδομένα στην ασφάλιση αυτοκινήτου και εφαρμόζει ένα ΠΕΛΑΤΟΚΕΝΤΡΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ με στόχο την πλήρη κάλυψη των συνεχώς μεταβαλλόμενων αναγκών σας και τη βελτιστοποίηση της εξυπηρέτησης σας με το μικρότερο δυνατό κόστος.

Η εταιρία μετά από συστηματική και μακρόχρονη μελέτη αξιολόγησης των κινδύνων και της οδικής συμπεριφοράς των ελλήνων οδηγών προχώρησε στην διαμόρφωση μιας τιμολογιακής πολιτικής, χωρίζοντας την Ελλάδα σε 6 γεωγραφικές ζώνες.

Επιλέγοντας την ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ, για την ασφάλιση του οχήματός σας, εξασφαλίζετε μοναδικά προνόμια όπως:

- ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
- ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑΚΕΣ ΚΑΛΥΨΕΙΣ & ΠΑΡΟΧΕΣ
- ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΤΕΡΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ
- ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ
- ΦΙΛΙΚΟΣ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ
- ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΑ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΜΕΝΑ ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ
- ΟΔΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ
- ΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ
- ΑΜΕΣΗ & ΓΡΗΓΟΡΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ
- ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ

ΤΟ ΣΚΑΦΟΣ ΜΟΥ

Λόγω της ιδιομορφίας που έχει το σκάφος αναψυχής, τόσο από την άποψη της κατασκευής του όσο και από αυτήν της χρήσης του, τα ασφαλιστικά μας προγράμματα παρέχουν την δυνατότητα να καλυφθεί σύμφωνα με τις ρήτρες του Ινστιτούτου Ασφαλιστών Λονδίνου για σκάφη αναψυχής 1/11/85 (cl. 328) και όρους συμβολαίου Εθνικής ως κάτωθι:

- Ολική απώλεια λόγω κακοκαιρίας, κλοπής ή πυρκαγιάς (μέσα και έξω από την θάλασσα).
- Μερική ζημιά από πυρκαγιά ή από κλοπή κατόπιν διαρρήξεως.
- Ίδιες ζημιές από σύγκρουση ή προσάραξη.

- Τεκμαρτή ολική απώλεια (όταν το ολικό κόστος επισκευής ξεπερνά την ασφαλιζόμενη αξία).
- Ρυμούλκηση.
- Ναυαγαιεσία.
- Τον κίνδυνο της Αστικής Ευθύνης του ιδιοκτήτη του σκάφους για ζημιά ή ατύχημα που μπορεί να προκληθεί σε τρίτους ή σε επιβαίνοντες, καθώς και από πρόκληση θαλάσσιας ρύπανσης.

Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΜΟΥ

Η Εθνική Ασφαλιστική γνωρίζοντας τη σημασία της εξασφάλισης του μέλλοντος της επιχείρησής σας, σχεδίασε και προσφέρει το **ΝΕΟ ανανεωμένο πρόγραμμα "Εθνική & Επιχείρηση Plus"**. Το πρόγραμμα ανταποκρίνεται πλήρως στις ασφαλιστικές ανάγκες του σύγχρονου επαγγελματία, προσφέροντας ένα πλήθος καλύψεων που αντιμετωπίζουν όλους τους πιθανούς κινδύνους που είναι δυνατόν να απειλήσουν τη λειτουργία της επιχείρησής του. Διατίθεται σε **τρία διαφορετικά πακέτα (ΑΠΛΟ, ΣΥΝΘΕΤΟ και ΠΛΗΡΕΣ)** προσφέροντας τη δυνατότητα επιλογής του πακέτου εκείνου που ανταποκρίνεται καλύτερα στις ανάγκες της επιχείρησης και στις οικονομικές σας δυνατότητες.

Σε ποιους απευθύνεται:

Το νέο πρόγραμμα, στοχεύει στην ασφάλιση:

- Επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών (γραφεία, ιατρεία κλπ)
- Καταστημάτων Εμπορικών Επιχειρήσεων
- Αποθηκών Εμπορικών Επιχειρήσεων
- Μικρών Μεταποιητικών Επιχειρήσεων

Τι ασφαλίζει:

Προστατεύει την επιχείρησή σας, με ένα πλήθος βασικών και προαιρετικών καλύψεων που αφορούν στην ασφαλιστική κάλυψη:

- Του Κτίσματος ή των βελτιώσεων του κτίσματος
- Του Περιεχομένου
- Του ίδιου του Επιχειρηματία

Πλεονεκτήματα που σας εξασφαλίζει το "ΕΘΝΙΚΗ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ PLUS"

- Σύγχρονη επικαιροποιημένη κατηγοριοποίηση των επαγγελμάτων, προσαρμοσμένη και σε νέες μορφές εμπορικής δραστηριότητας
- Πλήρη κάλυψη των επιχειρήσεων καθώς και οργανωμένων επαγγελματικών στεγών (δικηγορικά γραφεία, αρχιτεκτονικά γραφεία, ιατρεία κ.λπ.) με ένα πλήθος παροχών που οργανώνονται σε τρία διαφορετικά πακέτα.
- Μεγαλύτερη δυνατότητα επιλογής των κινδύνων που θέλετε να καλύψετε, ανάλογα με τις ανάγκες και τις οικονομικές σας δυνατότητες, με δυνατότητα συμπλήρωσης των βασικών καλύψεων και με άλλες προαιρετικές.
- Ενιαίο ασφαλιστήριο συμβόλαιο για τις βασικές και συμπληρωματικές καλύψεις, για καλύτερη εξυπηρέτησή σας
- Εξαιρετικά ανταγωνιστικά ασφάλιστρα σε σχέση με τον ανταγωνισμό και τα ανάλογα πακέτα μας
- Μειωμένο κόστος ασφάλισης κινούμενο αντίστροφα όσο αυξάνουν τα ασφαλιζόμενα κεφάλαια
- Κάλυψη της οικοδομής ή των βελτιώσεων της σε αξία Καινούργιου
- Κάλυψη περιεχομένου σε πραγματική (τρέχουσα) αξία

5.1.3 ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Ο κλάδος Αστικής Ευθύνης παρέχει προϊόντα στις βασικές κατηγορίες (Γενική Αστική Ευθύνη - Επαγγελματική Ευθύνη - Ευθύνη Προϊόντος) όπως ενδεικτικά αναφέρονται

1. ΓΕΝΙΚΗ ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

- **Αστική Ευθύνη Λειτουργίας Χώρων :**
 - Οικιών
 - Καταστημάτων
 - Γραφείων
 - Κέντρων Διασκέδασης
 - Κινηματογράφων / Θεάτρων
- **Αστική Ευθύνη Ξενοδόχου**
- **Αστική Ευθύνη Συντηρητών Ανελκυστήρων**
- **Ιδιωτική - Οικογενειακή Ευθύνη**

- **Αστική Ευθύνη Έργων**
- **Αστική Ευθύνη Κατασκευαστών Οικοδομών**

2. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

Επαγγελματική Ευθύνη :

- **Ιατρού**
- **Φαρμακοποιού**
- **Δικηγόρου**
- **Μελετητή/Αρχιτέκτονα/Πολιτικού Μηχανικού**

3. ΕΥΘΥΝΗ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

Ευθύνη Προϊόντος :

- **Κατασκευαστή**
- **Εισαγωγή**

για τις περισσότερες κατηγορίες καταναλωτικών προϊόντων.

5.2 GENERALI HELLAS

5.2.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ 175 ΕΤΩΝ

Το να διηγηθεί κανείς την ιστορία μιας εταιρίας σημαίνει να ξετυλίξει το κουβάρι που συνδέει το όραμα των ιδρυτών της με τη σημερινή πραγματικότητα. Είναι σαν να ξεκινάει ένα ταξίδι στο χρόνο το οποίο αποκτάει όλο και περισσότερο ενδιαφέρον όσο μεγαλώνει η απόσταση ανάμεσα στα σημεία εκκίνησης και άφιξης.

Στις αρχές του 19ου αιώνα η Τεργέστη ήταν ο θαλάσσιος κόμβος διεθνούς εμπορίου της αυστρουγγρικής αυτοκρατορίας, τμήμα της οποίας και αποτελούσε. Χάρη στο καθεστώς ελευθέρων ζώνης του λιμανιού που υποστηρίχτηκε από την αυτοκράτειρα Μαρία Θηρεσία, η πόλη περνούσε περίοδο μεγάλης ευημερίας.

Μέσα σ' αυτό το δραστήριο, δυναμικό περιβάλλον, κάποιοι ανήσυχτοι και διορατικοί έμποροι της Τεργέστης συνέλαβαν την ανάγκη δημιουργίας μιας ασφαλιστικής εταιρίας που

θα διέθετε την απαραίτητη τεχνική και οικονομική δομή για να δραστηριοποιηθεί σε όλους τους τομείς της αγοράς. Έτσι ιδρύθηκε, στις 26 Δεκεμβρίου 1831, ο Όμιλος Generali.

Λίγους μόνο μήνες μετά την ίδρυσή της, η Generali άρχισε να επεκτείνεται εντός των συνόρων της αυστροουγγρικής αυτοκρατορίας (Βιέννη, Βουδαπέστη, Πράγα), σηματοδοτώντας την ανάπτυξη και τη διεθνή παρουσία που οραματίζονταν οι ιδρυτές της. Το επόμενο βήμα της Generali ήταν η επέκτασή της στα Βαλκάνια, την Ανατολική Ευρώπη, από τη Βαρσοβία μέχρι την Αγία Πετρούπολη, ενώ μέσα σε μερικές δεκαετίες έφτασε μέχρι την Αφρική, την Ασία, τη Βόρεια και τη Νότια Αμερική.

Με το τέλος του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου και την πτώση της αυτοκρατορίας, η Τεργέστη έχασε τον κυρίαρχο ρόλο της ως μοναδικό λιμάνι μιας τεράστιας ενδοχώρας. Παρ' όλα αυτά, ο Όμιλος Generali συνέχισε να προωθεί τα μεγαλόπνοα, επεκτατικά του σχέδια, διερευνώντας τις αγορές εντός και εκτός Ιταλίας και εξαγοράζοντας σημαντικά μερίδια άλλων ασφαλιστικών εταιριών.

Με τον αποκλεισμό της από τις αγορές της Ανατολικής Ευρώπης μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, η Generali έχασε 14 ασφαλιστικές εταιρίες και μεγάλο μέρος των περιουσιακών της στοιχείων. Με τη νέα κατάσταση μπορεί να άλλαξε ο χάρτης της επικράτειάς της, διατήρησε, ωστόσο, αλώβητη την παράδοση της παγκοσμιότητάς της. Επικεντρώνοντας το ενδιαφέρον και όλες τις προσπάθειές της στην αναδιάρθρωση των διεθνών δικτύων της, η Generali όχι μόνον επανέκτησε το χαμένο έδαφος, αλλά αναπτύχθηκε σε νέες, σημαντικές αγορές εκτός Ευρώπης (Νότια Αμερική, Ασία και Αφρική).

Σήμερα, ο Όμιλος Generali περιλαμβάνει 297 εταιρίες, δραστηριοποιείται σε περισσότερες από 50 χώρες του κόσμου και απασχολεί 61.500 υπαλλήλους, κατέχοντας την 1η θέση στην ιταλική και τη 2η στην ευρωπαϊκή ασφαλιστική αγορά.

Τα τελευταία χρόνια η παρουσία του Ομίλου έχει ενισχυθεί αισθητά στις δυτικοευρωπαϊκές αγορές, με αλληπάλληλες εξαγορές και συγχωνεύσεις, ενώ η ανάπτυξη στις αγορές της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης είναι πλέον συστηματική, μετά την απελευθέρωση της οικονομίας τους. Παράλληλα, με την ίδρυση γραφείων και θυγατρικών στις κυριότερες αγορές της Άπω Ανατολής, τη λειτουργία δύο θυγατρικών στις Φιλιππίνες και δύο αντιπροσωπειών στην Κίνα, διατηρείται η κυριαρχία του Ομίλου, σε ότι αφορά το πλήθος των χωρών παρουσίας του.

H GENERALI ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η Generali εγκαθίσταται στην Ελλάδα το 1886, με την ίδρυση του επίσημου πρακτορείου – Γενικές Ασφάλειες Τεργέστης. Τη γενική αντιπροσωπεία Ελλάδος αναλαμβάνει ο Β. Μάισα και τη διατηρεί μέχρι το 1965. Μετά το θάνατό του, το τιμόνι της επιχείρησης αναλαμβάνει ο Ζακ Καπουάνο, στέλεχος ήδη της εταιρίας και πατέρας του Μωρίς Καπουάνο, γνωστού και καταξιωμένου επιχειρηματία της σύγχρονης ασφαλιστικής αγοράς.

Την εποχή εκείνη η Generali είναι η πρώτη εταιρία που λανσάρει ασφαλιστήριο ομαδικής συνταξιοδότησης στην Ελλάδα και συνεχίζει να καινοτομεί, δημιουργώντας ασφαλιστήριο κατά παντός κινδύνου συναρμολόγησης για τα Διυλιστήρια Κορίνθου.

Το 1980 η μορφή της εταιρίας στην Ελλάδα αλλάζει με την ίδρυση του υποκαταστήματος. Το 1986 ιδρύεται η εταιρία Generali Life, η οποία δραστηριοποιείται στις ασφάλειες ζωής και υγείας, καλύπτοντας ατομικούς και ομαδικούς κινδύνους.

Το 1991, στο πλαίσιο της γενικής πολιτικής για τοπική και λειτουργική αυτονομία, ιδρύεται η Generali Hellas, η οποία συνεχίζει τις δραστηριότητες που ξεκίνησε ο Όμιλος το 1886 στις γενικές ασφάλειες. Το 1993 η Generali Life εξαγοράζει το χαρτοφυλάκιο της Schweiz Life, υποκαταστήματος της Swiss Re, δίνοντας μεγαλύτερη ώθηση στην εταιρία ζωής.

Το 1998, ακολουθώντας μια δυναμική στρατηγική ανάπτυξης, η Generali Hellas εξαγοράζει το υποκατάστημα της ελβετικής Zurich Insurance στην Ελλάδα, οπότε και πραγματοποιούνται σημαντικές αλλαγές στο μάνατζμεντ των εταιριών. Η κουλτούρα της εταιρίας αλλάζει ριζικά και η πολιτική της γίνεται καθαρά πελατοκεντρική. Το 1999 η Generali Hellas αναλαμβάνει το υπό εκκαθάριση χαρτοφυλάκιο ζημιών της Schweiz Insurance.

Οι δύο εταιρίες της Generali στην Ελλάδα, η Generali Hellas A.E.A.Z. και η Generali Life A.E.A.Z. είναι 100% θυγατρικές της Assicurazioni Generali-Τεργέστης και δεν έχουν συμμετοχές σε άλλες επιχειρήσεις στην Ελλάδα.

Η GENERALI ΣΤΗ ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ

Από τις αρχές του 2000 μια νέα περίοδος έχει αρχίσει για την παρουσία της Generali στην ελληνική ασφαλιστική αγορά. Με γνώμονα πάντα την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών και εχέγγυα τη διεθνή γνώση και την οικονομική δύναμή της, η Generali προχωράει στην υλοποίηση ενός προγράμματος δράσης για περαιτέρω ανάπτυξη του δικτύου της και δημιουργία νέων προϊόντων.

Στον κλάδο Ζωής η δυναμική της εντοπίζεται κυρίως στα Συνταξιοδοτικά και Νοσοκομειακά Προϊόντα που καλύπτουν τόσο ατομικές όσο και οικογενειακές ανάγκες. Στις Γενικές Ασφαλίσεις διατηρεί ένα ισορροπημένο χαρτοφυλάκιο αυτοκινήτου (αρκετό ώστε να της δίνει ρευστότητα χωρίς να της αφήνει ζημιές) ενώ τα τελευταία χρόνια έχει αυξήσει σημαντικά τις καλύψεις σε επιμέρους ανάγκες όπως καλύψεις στόλων αυτοκινήτων, μεταφορών, τεχνικών έργων, ξενοδοχείων, βιομηχανιών, βιοτεχνιών, επιχειρήσεων, ιατρείων, γραφείων κ.ά.

Η συμμετοχή της Generali στα μεγαλύτερα τεχνικά έργα της χώρας, όπως το Αττικό Μετρό, η Εγνατία Οδός, το Αεροδρόμιο και τα Ολυμπιακά Έργα, καθώς και η ανάληψη μεγάλων βιομηχανικών και εταιρικών κινδύνων, επιβεβαιώνουν καθημερινά το κύρος και την αξιοπιστία της. Ταυτόχρονα δείχνει ιδιαίτερη ευαισθησία για τα κοινά και ως φορέας μιας πολιτιστικής παράδοσης που ξεκινάει από τα βάθη των αιώνων, η Generali συμμετέχει στα κοινωνικά δρώμενα του τόπου και στηρίζει με τις χορηγίες της άλλοτε τις τέχνες και τον αθλητισμό και άλλοτε τα φιλανθρωπικά ιδρύματα και τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

5.2.2 ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΜΟΥ

Η ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΣΑΣ

Η καθημερινότητα είναι απαιτητική και οι ανάγκες πολλές. Το όραμα για μια καλύτερη ζωή απαιτεί προσαρμογή στις συνεχώς μεταβαλλόμενες συνθήκες με ευελιξία και αποτελεσματικότητα. Όσα αποκτούμε με συντονισμένες προσπάθειες και αγώνες είναι πολύτιμα. Πολύ περισσότερο, όταν αυτό είναι το σπίτι μας, ο χώρος που απολαμβάνουμε τις προσωπικές μας στιγμές, το καταφύγιό μας. Η Generali γνωρίζει καλά την ανάγκη για ασφάλεια και θαλπωρή. Γι' αυτό και έχει σχεδιάσει ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα ασφάλισης κατοικίας. Το Home Comfort ικανοποιεί απόλυτα ακόμα και τους πιο απαιτητικούς, προσφέροντας πολλές δυνατότητες επιλογής σε καλύψεις της κατοικίας σας, του περιεχομένου της, των προσωπικών σας αντικειμένων ακόμα και της μελλοντικής σας κατοικίας (υπό ανέγερση). Για εσάς που η οικογενειακή γαλήνη είναι πολύ σημαντική, η Generali φροντίζει ώστε να μην μπορεί τίποτε και κανείς να τη διαταράξει.

ΜΟΝΑΔΙΚΕΣ, ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑΚΕΣ ΚΑΛΥΨΕΙΣ ΜΕ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ

Το HOME Comfort είναι ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα που δημιουργήθηκε για να καλύπτει όχι μόνο την περιουσία σας αλλά και εσάς. Έχει προνοήσει και καλύπτει τη μεταστέγασή σας μέχρι να επισκευασθούν οι ζημιές, τη φύλαξη του περιεχομένου, τις τυχόν αμοιβές αρχιτεκτόνων και διακοσμητών για την επισκευή και φτάνει μέχρι την κάλυψη της δαπάνης για ψυχολογική στήριξη, προκειμένου να ξεπεράσετε το σοκ μιας διάρρηξης. Για την Generali επίκεντρο είναι ο άνθρωπος.

Ευέλικτη ασφάλιση ανάλογα με τις δικές σας ανάγκες

Το HOME Comfort σας επιτρέπει να επιλέξετε τις καλύψεις που θεωρείτε απαραίτητες και να σχεδιάσετε το δικό σας, προσωπικό πρόγραμμα. Εκτός από το κτήριο ή/και το περιεχόμενό του, έχετε τη δυνατότητα να ασφαλίσετε τα τιμαλφή σας, κοσμήματα και έργα τέχνης.

ΑΠΟΛΥΤΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΣΑΣ

Η Generali σας προσφέρει τη δυνατότητα να είστε και να νιώθετε ασφαλείς έναντι κάθε κινδύνου. Το HOME Comfort περιλαμβάνει πολλές πρωτοποριακές καλύψεις και παροχές που το καθιστούν μοναδικό στην αγορά. Δίνει τη δυνατότητα σε δανειολήπτες να επιλέξουν τις καλύψεις που απαιτούνται από την τράπεζα για τη σύναψη του στεγαστικού τους δανείου και σε ιδιοκτήτες υπό ανέγερση οικοδομής να ασφαλίσουν την περιουσία τους από την πρώτη στιγμή.

ΜΟΝΑΔΙΚΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΣΕ ΕΝΑ ΞΕΧΩΡΙΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το HOME Comfort προσφέρει μοναδικά πλεονεκτήματα που το καθιστούν την πιο ευέλικτη και συμφέρουσα επιλογή για να ασφαλίσετε το χώρο που αγαπάτε με εξαιρετικά ανταγωνιστικό κόστος.

Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΜΟΥ

Για να επιχειρείτε με σιγουριά

Για τους επιχειρηματίες, κάθε μέρα είναι μια ξεχωριστή πρόκληση. Κάθε μέρα νέοι στόχοι καθορίζονται, επιτυγχάνονται και επαναπροσδιορίζονται υψηλότεροι και περισσότεροι. Η προσπάθεια για πρόοδο και εξέλιξη ποτέ δεν σταματά. Η δημιουργία και η ανάπτυξη μιας επιχείρησης είναι έργο ζωής και η διασφάλιση των κεκτημένων είναι

ζητούμενο πρώτιστης σημασίας. Η Generali, κατανοώντας τις ανάγκες του σήμερα, έχει δημιουργήσει ένα πρωτοποριακό πρόγραμμα ασφάλισης για κάθε είδους επιχείρηση, μικρή ή μεγάλη. Το BUSINESS Value είναι ένα πλήρες σύστημα προστασίας της επιχείρησής σας, απόλυτα προσαρμοσμένο στις δικές σας ανάγκες. Ιδιαίτερα ευέλικτο, απευθύνεται σε όλους τους επιχειρηματίες και τους ελεύθερους επαγγελματίες και προσφέρει μοναδικές καλύψεις με πολύ ανταγωνιστικά ασφάλιστρα. Πάνω απ' όλα, αποτελεί τη δική σας δικλίδα ασφαλείας, δίνοντάς σας την ελευθερία να αξιοποιείτε το χρόνο σας, δημιουργώντας για την επιχείρησή σας και όχι να τον ξοδεύετε ανησυχώντας γι' αυτήν. Η δουλειά είναι αναπόσπαστο κομμάτι της ζωής σας. Το πρόγραμμα BUSINESS Value σας δίνει τη δυνατότητα να αφοσιωθείτε σ' αυτήν.

Σκεφτείτε μόνο τον επόμενο στόχο σας

Για όλα τα άλλα φροντίζει το πρόγραμμα BUSINESS Value της Generali, που δημιουργήθηκε με στόχο να καλύπτει τις ιδιαίτερες ανάγκες κάθε επιχείρησης ή επαγγελματικής δραστηριότητας.

Προσφέρει ολοκληρωμένη κάλυψη, προσαρμογή στις δυνατότητές σας και πλήρη διαφάνεια στους όρους του συμβολαίου σας. Το Business Value είναι ένα πλήρες πρόγραμμα προστασίας που διασφαλίζει την άμεση αποκατάσταση της λειτουργίας της επιχείρησής σας, ότι και αν συμβεί.

Απόλυτη ασφάλεια για τη δική σας επιχείρηση

Προσφέρει την πιο αποτελεσματική και ολοκληρωμένη κάλυψη της επιχείρησης, ασφαλίζοντας τον εξοπλισμό, το κτήριο, τα προϊόντα ακόμα και το ανθρώπινο δυναμικό στο χώρο της εργασίας του.

Αντικατάσταση με καινούργιο

Το μοναδικό σύστημα αντικατάστασης του BUSINESS Value καλύπτει αυτόματα τα νεοαποκτηθέντα περιουσιακά στοιχεία ή τυχόν κτηριακές βελτιώσεις, ενώ σας αποζημιώνει στην αξία αντικατάστασής τους με καινούργια.

Σας προστατεύει με το παραπάνω

Το BUSINESS Value σας προσφέρει μοναδικές καλύψεις με το κύρος και την τεχνογνωσία της Generali, σε ανταγωνιστικό κόστος.

ΤΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ ΜΟΥ

Για σας, που χρησιμοποιείτε το αυτοκίνητό σας, για να πάτε στη δουλειά σας, για να πάτε τα παιδιά σας στο σχολείο, σαν μέσο απόδρασης το σαββατοκύριακο, αυτό αποτελεί ένα περιουσιακό στοιχείο που σας εξυπηρετεί και σας προσφέρει ένα είδος απόλαυσης.

Όμως οι κίνδυνοι που το απειλούν είναι ποικίλοι. Το πρόγραμμα αυτοκινήτου της Generali προστατεύει το αυτοκίνητό σας καθώς και εσάς και τα αγαπημένα πρόσωπα που μεταφέρετε με αυτό.

Ασφάλιση αυτοκινήτου

Στην επιδίωξή της να εξυπηρετήσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τους πελάτες της, η Generali σχεδιάζει προϊόντα τα οποία παρέχουν ολοκληρωμένες και ευέλικτες λύσεις. Το πρόγραμμα ασφάλισης αυτοκινήτου της Generali περιλαμβάνει το βασικό πακέτο καλύψεων:

- Αστική ευθύνη έναντι τρίτων
- Πυρκαγιά (σε τρέχουσα εμπορική αξία του οχήματος)
- Ολική κλοπή (σε τρέχουσα εμπορική αξία του οχήματος)
- Μερική κλοπή (σε τρέχουσα εμπορική αξία του οχήματος)
- Τυχαία θραύση κρυστάλλων

Επιπλέον παρέχει δωρεάν:

- Φροντίδα ατυχήματος
- Ενοικίαση αυτοκινήτου λόγω πυρκαγιάς ή ολικής κλοπής
- Κάλυψη αερόσακων
- Αντικατάσταση κρυστάλλων (μέσω της Carglass)

Και τις προαιρετικές καλύψεις (επεκτάσεις) από τις οποίες ο ασφαλισμένος μπορεί να επιλέξει αυτές που θέλει και να τις συνδυάσει με το βασικό πακέτο όπως:

- Ίδιες ζημιές
- Στάσεις, απεργίες και τρομοκρατικές ενέργειες
- Κακόβουλη βλάβη

- Φυσικά φαινόμενα
- Προσωπικό ατύχημα οδηγού/ ιδιοκτήτη
- Νομικές δικαστικές δαπάνες
- Οδική βοήθεια
- Νομική προστασία (μέσω της DAS)

Επιπλέον η Generali προσφέρει:

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΠΤΩΣΗ 3% στα ασφάλιστρα όλων των καλύψεων λόγω ετήσιας εφάπαξ καταβολής ασφαλίσεων.

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΠΤΩΣΗ 15% ("Αυτοκίνητα/ Πελάτες Στόχοι") στα ασφάλιστρα όλων των ασφαλιστικών καλύψεων που αφορούν την ασφάλιση αυτοκινήτου (εκτός από την κάλυψη Ιδίων ζημιών, Στάσεων/ Απεργιών και Φυσικών φαινομένων), εάν έχετε στην ιδιοκτησία σας επιβατικά ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητα μάρκας **AUDI, CHRYSLER, FORD, OPEL, RENAULT, SAAB, VOLKSWAGEN, VOLVO**.

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΠΤΩΣΗ 30% ("Αυτοκίνητα/ Πελάτες Στόχοι") στα ασφάλιστρα όλων των ασφαλιστικών καλύψεων που αφορούν την ασφάλιση αυτοκινήτου για τις μάρκες: **BMW, MERCEDES & PORSCHE** ανεξάρτητα από την ηλικία του αυτοκινήτου σας.

Όλα τα παραπάνω ισχύουν εφόσον η άδεια κυκλοφορίας έχει εκδοθεί στο όνομα φυσικού προσώπου του οποίου η ηλικία είναι μεταξύ 30 και 65 ετών.

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΠΤΩΣΗ 20% για "Καινούργια Αυτοκίνητα" με τις εξής προϋποθέσεις:

- η ηλικία του αυτοκινήτου να μην υπερβαίνει τα 5 έτη,
- η αξία του αυτοκινήτου να είναι ίση ή μεγαλύτερη από 7.000 €.

ΤΟ ΣΚΑΦΟΣ ΜΟΥ

Ένα σκάφος αναψυχής σας προσφέρει ξεκούραση, ευχαρίστηση και την ευκαιρία να ξεφύγετε από τους καθημερινούς ρυθμούς. Για να απολαύσετε πραγματικά αυτά που σας προσφέρει πρέπει να είσαστε ήσυχoi και για την προστασία του σκάφους και για την προστασία των προσώπων που φιλοξενείτε σε αυτό.

Ο όμιλος Generali εξειδικεύεται στις ασφαλίσσεις σκαφών από ιδρύσεώς του. Σήμερα έχει επιτύχει να είναι από τις κορυφαίες εταιρίες ασφάλισης σκαφών σε παγκόσμιο επίπεδο. Ενδεικτικά, η Generali είναι Νο1 στις ασφαλίσσεις σκαφών αναψυχής σε χώρες με μεγάλη παράδοση στην ακτοπλοία, όπως Ισπανία, Ιταλία, Γαλλία.

Η ασφάλιση σκαφών αναψυχής χωρίζεται σε δύο σκέλη:

1. ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΤΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ ΤΟΥ ΣΚΑΦΟΥΣ

Η ασφάλιση της αστικής ευθύνης αφορά ζημιές που μπορεί να προκληθούν σε τρίτους από υπαιτιότητα του κατόχου του σκάφους.

Αυτή η ασφάλεια είναι υποχρεωτική βάσει του νόμου 2743/99

Η κάλυψη αυτή σας προστατεύει από τυχόν οικονομικές απώλειες που μπορεί να υποστείτε, εάν κληθείτε να αποζημιώσετε τρίτους σε περίπτωση ζημιάς (όπως π.χ. τραυματισμός/ θάνατος τρίτου, υλικές ζημιές άλλων σκαφών, λιμένων κτλ.)

2. ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΙΔΙΩΝ ΖΗΜΙΩΝ ΤΟΥ ΣΚΑΦΟΥΣ

Η ασφάλιση ιδίων ζημιών αφορά ζημιές που μπορεί να υποστεί το ίδιο το σκάφος σας από πυρκαγιά, κλοπή, ζημιές από σύγκρουση ή πρόσκρουση, κινδύνους θαλάσσης και άλλους κινδύνους.

Η κάλυψη αυτή προστατεύει τα περιουσιακά σας στοιχεία από τυχαία γεγονότα, τα οποία μπορεί να επιφέρουν μέχρι και την ολική απώλεια του σκάφους σας.

Επιπλέον, πέρα από τις παραπάνω βασικές καλύψεις ο όμιλος Generali μπορεί να σας προσφέρει και παραπάνω ασφαλιστικές λύσεις, όπως:

- αστική ευθύνη από και προς σκιέρ,
- κάλυψη ιδίων ζημιών από πανιά και κατάρτια κατά τη διάρκεια αγώνων,
- μηχανικές βλάβες (εσωλέμβιες ή έσω / έξω μηχανές),
- ασφάλιση των προσωπικών σας αντικειμένων κατά την παραμονή σας στο σκάφος,
- πτώση της εξωλέμβιου μηχανής στη θάλασσα,
- κάλυψη κατά τη διάρκεια της μεταφοράς σε trailer.

Και πολλές άλλες ασφαλιστικές καλύψεις κομμένες και ραμμένες στα μέτρα των ασφαλιστικών σας αναγκών.

ΑΛΛΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ

Κάθε ένα έργο τέχνης αποτελεί μια σταθερή, διαχρονική και ανεκτίμητη αξία για τον ιδιοκτήτη του. Όλοι όσοι έχουν στην κατοχή τους έργα τέχνης, είτε ως μεμονωμένοι συλλέκτες, είτε λόγω της επαγγελματικής τους δραστηριότητας επιθυμούν να αισθάνονται ότι μπορούν να τα προστατέψουν από όλους τους πιθανούς και απρόβλεπτους κινδύνους που πιθανώς να τα απειλούν.

Η τέχνη απαιτεί ειδική ασφάλιση και προστασία. Η απώλεια του συλλεκτικού κομματιού σας από κλοπή ή ληστεία, η φθορά ή καταστροφή του από πυρκαγιά, σεισμό, πλημμύρα, έκρηξη, θραύση, κακόβουλες ή τρομοκρατικές ενέργειες ή ακόμα και κατά τη διάρκεια μιας μεταφοράς, είναι καταστάσεις που σήμερα αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά.

Η διαδικασία ασφάλισης αντικειμένων τεράστιας οικονομικής και συναισθηματικής αξίας απαιτεί απόλυτη εχεμύθεια, υπευθυνότητα και βέβαια μεγάλη εμπειρία ώστε ο ιδιοκτήτης τους να αισθάνεται ήρεμος για να απολαμβάνει το μεγαλείο τους.

Η Generali με πολυετή και παγκόσμια εμπειρία σε ασφαλίσει έργων τέχνης προσφέρει σε ιδιώτες και επαγγελματίες προγράμματα που καλύπτουν τις συλλογές τους από κάθε πιθανό κίνδυνο. Πρόκειται για ασφαλιστικά προγράμματα που διαθέτουν πολλαπλές καλύψεις, σαφήνεια ασφαλιστικών όρων, εχεμύθεια, ευελιξία και προπαντός ταχύτητα σε περιπτώσεις αποζημιώσεων, κάνοντάς τα απαραίτητα για κάθε ιδιώτη ή επαγγελματία.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

Μέσα από τα πρωτοποριακά ασφαλιστικά προγράμματα της Generali μπορείτε να ασφαλίσετε και όλο τον ηλεκτρονικό σας εξοπλισμό κατά παντός κινδύνου, καλύπτοντας τις ηλεκτρονικές συσκευές σας από κάθε απρόβλεπτη και αιφνίδια ζημιά.

5.2.3 ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΓΙΑ ΙΔΙΩΤΕΣ

Η Generali, με την ασφάλιση της αστικής ευθύνης, προσφέρει στον ιδιώτη και τον οικογενειάρχη ηρεμία και σιγουριά και τον απαλλάσσει από την αβεβαιότητα για τις οικονομικές επιπτώσεις που μπορεί να έχει στον οικογενειακό του προγραμματισμό ένα απρόοπτο ατύχημα.

Αποζημιώνοντας άμεσα για τις φθορές που προξένησε τόσο ο ίδιος όσο και μέλη της οικογένειάς του λόγω απροσεξίας. Η κάλυψη της αστικής ευθύνης προστατεύει τον ίδιο και τα προστατευόμενα μέλη από σωματικές βλάβες και απώλεια ζωής που θα προκαλέσουν σε τρίτους καθώς και τις υλικές ζημιές σε πράγματα ή ζώα ιδιοκτησίας τρίτων.

Ένα από τα σημαντικότερα πλεονεκτήματα του προγράμματος είναι ότι η κάλυψη αφενός δεν έχει περιορισμό χώρου και αφετέρου το πολύ μικρό κόστος.

ΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Η Generali καλύπτει και τις δικαστικές δαπάνες που θα κάνει ο ασφαλιζόμενος για τη δικαστική διεκδίκηση απαιτήσεων του κατά τρίτων ή τη δικαστική του άμυνα έναντι απαιτήσεων τρίτων που προκλήθηκαν λόγω επέλευσης ασφαλιζόμενου κινδύνου με ανώτατο όριο ευθύνης της εταιρίας το ποσόν των 3.000 ευρώ ανά ζημιά. Το ανώτατο όριο ευθύνης της Generali για αποζημίωση νομικών δαπανών δεν μπορεί να υπερβεί το ποσόν των 3.000 ευρώ ανά ασφαλιστικό έτος.

Η κάλυψη των δαπανών αυτών γίνεται με την υποβολή στην Generali των νόμιμων παραστατικών και τιμολογίων. Παράλληλα ο Όμιλος προσφέρει και νομική προστασία στους ασφαλιζόμενούς του σε συνεργασία με την DAS.

ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Χρόνο με το χρόνο αυξάνονται με ραγδαίους ρυθμούς οι αγωγές για αποζημιώσεις σε βάρος επαγγελματιών για σωματικές βλάβες και υλικές ζημιές. Η Generali, με την ασφάλιση της αστικής ευθύνης, προσφέρει στον επαγγελματία τη σταθερότητα για την επίτευξη των στόχων του και την απαλλαγή του από την αβεβαιότητα για τυχόν οικονομικές επιπτώσεις που μπορεί να έχει στην επιχείρησή του ένα τυχαίο και απρόοπτο περιστατικό που θα συμβεί εντός της επιχείρησής του και εν ώρα λειτουργίας της.

Η κάλυψη της αστικής ευθύνης προστατεύει τον ίδιο και την επιχείρησή του από απαιτήσεις τρίτων αναφορικά με τυχόν σωματικές βλάβες ή/και απώλεια ζωής καθώς και τις υλικές ζημιές αυτών που θα προκαλέσει ο ασφαλισμένος κατά την διάρκεια άσκησης της επαγγελματικής του δραστηριότητας.

Έχουμε τη δυνατότητα να δημιουργήσουμε ασφαλιστικό πρόγραμμα ανάλογο με τη φύση της δραστηριότητας του ασφαλισμένου για πληθώρα ασφαλιστικών καλύψεων ευθύνης.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

Αστική ευθύνη είναι η υποχρέωση που έχουμε προκειμένου να αποκαταστήσουμε τις ζημιές που προκαλέσαμε σε άλλους παρά τη θέλησή μας. Παράλληλα είναι οι οικονομικές υποχρεώσεις που δημιουργούνται εις βάρος μας λόγω κάποιας άδικης πράξης ή παράλειψης, η οποία είχε σαν αποτέλεσμα σωματική βλάβη ή και υλικές ζημιές σε βάρος τρίτων.

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται πλέον και στη χώρα μας ο περιορισμός της ανοχής στα λάθη, οδηγώντας όλο και περισσότερους επαγγελματίες στις αίθουσες των δικαστηρίων για αποζημιώσεις που προέρχονται από αγωγές ιδιωτών.

Η Generali προσφέρει πλέον σύγχρονες καλύψεις αστικής ευθύνης με την μορφή πακέτων, δίνοντας την δυνατότητα επιλογής του κατάλληλου προγράμματος για τη δημιουργία μιας προσωπικής λύσης σε πολύ ανταγωνιστικό κόστος.

Καλύπτοντας κάθε επαγγελματία σύμφωνα με τις ανάγκες του ασφαλίζει:

- ενοικιαζόμενα δωμάτια – διαμερίσματα,
- εκπαιδευτικά ιδρύματα,
- εμπορικές επιχειρήσεις,
- επαγγελματικά γραφεία,
- φαρμακεία,
- συντηρητές ανελκυστήρων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Συνεχίστηκε η τάση συγκέντρωσης στην Ελληνική ασφαλιστική αγορά που σταθερά παρατηρείται κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας. Η μείωση του αριθμού των εταιρειών παρατηρείται σε όλο το φάσμα: Στον κλάδο των γενικών, στη Ζωή, καθώς και στις «μικτές» εταιρίες.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος (Ε.Α.Ε.Ε), από τις 110 ασφαλιστικές εταιρείες που λειτουργούσαν το 2000, ο αριθμός τους περιορίστηκε το 2009 σε 74 εταιρείες, μια μείωση δηλαδή κατά 32,7%.

Η μείωση προήλθε κυρίως από τη μεγάλη συρρίκνωση του αριθμού των εταιρειών στο μη ζωικό κομμάτι, όπου από τις 76 που λειτουργούσαν πριν μία δεκαετία, περιορίστηκαν σε 47 το 2009 (-38,16%).

Η σταθερή, διαχρονικά, πορεία συγκέντρωσης, φαίνεται ότι θα έχει συνέχεια τα επόμενα χρόνια. Το πιθανότερο είναι μάλιστα, οι εξελίξεις να επιταχυνθούν στην κατεύθυνση της νέας πραγματικότητας, όπως διαμορφώνεται στην ελληνική και όχι μόνον, ασφαλιστική και χρηματοοικονομική αγορά.

Οι εταιρείες σήμερα αντιμετωπίζουν μια σειρά δυσκολίες, ξεκινώντας από την οικονομική κρίση και την ύφεση που αποτυπώνεται πρωτίστως στην ψυχολογία του κόσμου και οδηγεί σε συγκράτηση των πωλήσεων, μολονότι ακριβώς σε τέτοιες δύσκολες στιγμές αποδεικνύεται η αξία της ασφάλισης. Επίσης, η ασφαλιστική αγορά βρίσκεται σε στάδιο εντατικής προετοιμασίας για να προσαρμοστεί έγκαιρα στις πολλαπλές απαιτήσεις της νέας ευρωπαϊκής οδηγίας Solvency II, για την εκτίμηση της φερεγγυότητας των ασφαλιστικών εταιρειών. Οι απαιτήσεις αυτές δεν είναι μόνο κεφαλαιακής φύσης αλλά επιβάλλουν οργανωτικές αλλαγές και ισχυρή εταιρική διακυβέρνηση, θέτοντας ψηλά τον πήχη σε μια σειρά θέματα.

Πρωτοπόρες ασφαλιστικές εταιρίες σήμερα στην Ελληνική ασφαλιστική αγορά είναι οι δύο παρακάτω: η Εθνική Ασφαλιστική και η Generali Hellas οι οποίες κρατούν γερά τα ινιά τους από τον 19^ο αιώνα μέχρι και σήμερα παρά τις δυσμενείς εσωτερικές και εξωτερικές συνθήκες που έχει περάσει η Ελλάδα.

Αναπτύχθηκαν με γρήγορους ρυθμούς χρησιμοποιώντας τα πιο βασικά εργαλεία του Marketing, την στρατηγική και την προώθηση έτσι ώστε σήμερα να καταφέρουν να παρέχουν υψηλής ποιότητας υπηρεσίες/προϊόντα ασφαλιστικής κάλυψης.

Αρχικά, στο κλάδο Αστικής Ευθύνης είναι φανερό ότι η Εθνική Ασφαλιστική, είχε συνολικά εγγεγραμμένα ασφάλιστρα για το έτος 2008 14,5 εκατ. ευρώ σημαντικό ποσό σε σχέση με τη Generali που είχε 11,5 εκατ. ευρώ.

Βέβαια και τα προϊόντα της Εθνικής Ασφαλιστικής προσφέρουν στον ασφαλιζόμενο μεγαλύτερη αξιοπιστία και ευρεία γκάμα πράγμα στο οποίο υστερεί η Generali όπου χρήσιμο είναι να αναφέρουμε ότι είναι σημαντική η προσπάθεια της στο κλάδο αυτό.

Σε κάθε περίπτωση δεν παύουμε να υποστηρίζουμε ότι ο κλάδος αστικής ευθύνης παραμένει σε επίπεδο 3% των γενικών ασφαλίσεων. Σε αντίθεση με τα ευρωπαϊκά δεδομένα όπου οι ευθύνες είτε από λάθη είτε από παραλήψεις μιας σειράς επαγγελματικών ομάδων είναι ιδιαίτερα διαδεδομένες.

Στο κλάδο Περιουσίας οι δύο ασφαλιστικές εταιρίες κάνουν ότι καλύτερο μπορούν να «ακουμπήσουν» στην συνείδηση του ασφαλιζόμενου.

Και πάλι είναι φανερό ότι η Εθνική Ασφαλιστική δείχνει αριθμητικά την σημαντική της παρουσία στην ασφαλιστική αγορά, συγκεκριμένα στο κλάδο πυρός έχει εγγεγραμμένα συνολικά ασφάλιστρα για το έτος 2008 94,1 εκατ. ευρώ που εάν προστεθούν και τα ασφάλιστρα του κλάδου υπόλοιπων ζημιών, αγαθών και χρηματικών απωλειών, 115 εκατ. ευρώ. Αντίθετα η Generali συνολικά στο κλάδο έδειξε το χαμηλό της προφίλ με 39,6 εκατ. Ευρώ εγγεγραμμένα συνολικά ασφάλιστρα για το 2008.

Είναι γεγονός ότι έχει άνθιση το 1/3 του κλάδου στην χώρα μας, κυρίως η ασφάλιση των επιχειρήσεων σε σχέση με τα ευρωπαϊκά δεδομένα όπου η ασφαλιστική συνείδηση του ασφαλιζόμενου αποδεικνύει και τα υψηλά ποσοστά ζήτησης του κλάδου.

Το πιο σύνηθες στα ελληνικά δεδομένα είναι η επιλογή μιας ασφαλιστικής εταιρίας να προκύπτει από την προτίμηση του ασφαλιζόμενου ανάλογα με την δραστηριότητα του.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΙΒΛΙΑ

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ «ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ»
FINANCIAL FORUM, ΑΘΗΝΑ 2003, Δ' ΕΚΔΟΣΗ

ΠΕΤΡΟΣ Α. ΚΙΟΧΟΣ «ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ»
“INTERBOOKS”, ΑΘΗΝΑ 1993

ΙΩΑΝΝΗ Κ. ΡΟΚΑ «ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ»
ΑΝΤ. Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑ

ΜΙΧΑΛΗ ΕΠ. ΠΡΙΝΑΡΑΚΗ «ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ»
FINANCIAL FORUM, ΑΘΗΝΑ 1999

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

[http:// www.insuranceworld.gr](http://www.insuranceworld.gr)

[http:// www.eias.gr](http://www.eias.gr)

[http:// www.eaee.gr](http://www.eaee.gr)

[http:// www.ethniki-asfalistiki.gr](http://www.ethniki-asfalistiki.gr)

[http:// www.generaligr](http://www.generaligr)

[http:// www.aagora.gr](http://www.aagora.gr)